

T.C.
EGE ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

**TÜRKİYE'DE TÜRK MÜZİĞİ ODAKLI LİSANS
PROGRAMLARINDA TÜRK HALK MÜZİĞİ
REPERTUVARI DERS ÖĞRETİM PLANLARI VE BİR
MODEL ÖNERİSİ**

Yüksek Lisans Tezi

Ceren DEMİROK

Türk Müziği Anabilim Dalı

İZMİR

2023

T.C.
E G E Ü N İ V E R S İ T E S İ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

TÜRKİYE’DE TÜRK MÜZİĞİ ODAKLI LİSANS
PROGRAMLARINDA TÜRK HALK MÜZİĞİ REPERTUVARI
DERS ÖĞRETİM PLANLARI VE BİR MODEL ÖNERİSİ

Yüksek Lisans Tezi

Ceren DEMİROK

Tez Danışmanı: Doç. Dr. S. Bahadır TUTU

Türk Müziği Anabilim Dalı
Türk Müziği Yüksek Lisans Programı

ETİK KURALLARA UYGUNLUK BEYANI

Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne sunduğum TÜRKİYE'DE TÜRK MÜZİĞİ ODAKLI LİSANS PROGRAMLARINDA TÜRK HALK MÜZİĞİ REPERTUVARI DERS ÖĞRETİM PLANLARI VE BİR MODEL ÖNERİSİ adlı yüksek lisans tezimin tarafımdan bilimsel, ahlâk ve normlara uygun bir şekilde hazırlandığını, tezimde yararlandığım kaynakları bibliyografyada ve dipnotlarda gösterdiğimi onurumla doğrularım.

Ceren DEMİROK

ÖNSÖZ

Türk halk müziği geleneğini sürdürmek, yaşatmak ve icra etmek bağlamında çeşitli etkinliklerde, konserlerde, zaman zaman TRT kurumunda icracı olarak, çeşitli Türk halk müziği topluluklarında ise gerek icracı gerek yönetici olarak yer aldım. Yaklaşık 10 yıldır üniversite kurumlarında kadrolu öğretim elemanı olarak repertuvar derslerini yürütmekteyim. Kuşaktan kuşağa yüzyıllardır aktarılmış, aktarılmaya devam eden Türk halk müziği sözlü kültürünün, sözlü geleneğinin, sözlü ürünlerinin aktarılması konusunda çeşitli öğretim yöntemlerinin geliştirilebilir olması düşüncesi beni bu alanda araştırma ve çalışma yapmaya yöneltti. Lisans eğitimim süresi içerisinde kendisini ve çalışmalarını yakından tanımış olduğum değerli hocam, tez danışmanım Doç. Dr. S. Bahadır Tutu'nun Türk halk müziği repertuarı dersinin öğretim planlarının araştırılması konusunu bana önermesiyle ve ilgili alanda saptanan eksiklik sebebiyle tez çalışmasına başladık.

Türk müziği eğitimi verilen kurumlarda yürütülen repertuvar dersleri gibi Türk halk müziği repertuarı dersi de bu eğitimde yürütülen diğer derslerin (nazariyat, ritim, solfej, müzik edebiyatı, halk bilimi gibi) unsurlarını içinde barındırması ve bu derslerin bir uygulama alanı olması sebebiyle önem arz etmektedir. Ve bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır.

Tez çalışmasının Türk halk müziği geleneğinin yaşatılması, gelecek nesillere aktarılması, öğretilmesi hususunda önem taşıdığı ve bir kaynak oluşturabileceği düşüncesindeyim.

Ceren DEMİROK

İzmir, 2023

ÖZET

Sanat dallarının eğitim ve icra aşamasının bir materyali olarak değerlendirilebilecek olan eserler bütünü ifade eden repertuvar, Türk halk müziği geleneği kapsamında önceleri sözlü gelenek yoluyla aktarılırken nota yazısının kullanımının yaygınlaşmasıyla yazılı olarak da aktarılmıştır. Böylece kültürel belleğin önce sözlü, süreç içinde de sözün yanında yazılı bir şekilde devamlılık gösterdiği söylenebilir.

Türkiye’de halk bilgilerinin/ürünlerinin tespit, derleme ve sunum aşamaları Cumhuriyet’in kurulmasıyla birlikte hız kazanmıştır. Özellikle anonimlik özelliği gösteren Türk halk müziği yaratmalarının günümüzdeki Türk halk müziği repertuarı haline gelmesinde Cumhuriyet döneminde yapılan çalışmalar önem taşımaktadır. Bu dönemde Türk halk müziği alanında gerçekleştirilen ilk derleme çalışmalarıyla birlikte aynı dönemde müzik alanında eğitim veren, eğitmen ve icracı yetiştiren kurumlar açılmaya başlamıştır. Musiki Muallim Mektebi, Darü’l-Elhan ve Yurttan Sesler Topluluğu Türk halk müziği yaratmalarının tespit, derleme ve sunum evrelerinin ilk örneklerini ortaya koyan kurumlar olarak değerlendirilebilir.

Cumhuriyet döneminde derlenen Türk halk müziği eserleri, zaman içinde yapılan tasnif çalışmalarında görülebileceği gibi ortak bir tür çerçevesinde değerlendirilmiştir. “Türkü” türü Türk halk müziği sözlü repertuarını oluşturan eserleri kapsayıcı bir şekilde kullanılmakta ve hem “türkü” hem de “Türk halk müziği repertuarı” Türk halk müziği geleneği kapsamında kurumsal düzeyde dolaşımda olan birer terim olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türk halk müziği repertuarı öğretimi, günümüzde yükseköğretim düzeyinde özellikle konservatuvarlar bünyesinde yoğun olarak gerçekleştirilmekte, konservatuvar dışında Türk müziği eğitimi veren diğer fakültelerde de Türk halk müziği repertuarına ilişkin eğitimler verilmektedir. Bu doğrultuda, diğer derslerde olduğu gibi, Türk halk müziği repertuarı dersleri kapsamında da öğretim planları oluşturulduğu görülmektedir.

Bu çalışmada seçilen yükseköğretim kurumlarının Türk halk müziği repertuarı ders öğretim planları incelenmiş, öğretim planları oluşturma noktasında gelenek ve

akademik perspektif ölçütlerine baēlı olarak seēilen türküler ve ölçütler üzerinden yeni bir öğretim planı modeli tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Halk Müziēi, Repertuvar, Repertuvar öğretili, Öğretim Planı Modeli, Ders Öğretim Planı, Yükseköğretim.

ABSTRACT

While the repertoire, expressing the whole of the works that can be considered as a material of education and performance stages for the branches of art, was transmitted through the oral tradition within the scope of the Turkish folk music tradition, it was also transmitted in written form with the widespread use of musical notation. Thus, it can be said that cultural memory developed firstly verbally, and in the process, in writing as well.

The stages of identification, compilation and presentation of folklore/products in Turkey gained momentum with the establishment of the Republic. In particular, the studies carried out in the Republican period are important in the anonymity of Turkish folk music creations to become the current Turkish folk music repertoire. In this period, with the first compilation studies in the field of Turkish folk music, institutions that provide education in the field of music, train trainers and performers began to be opened. Music Teachers' School, Darü'l-Elhân and Yurttan Sesler Ensemble can be considered as the first examples of the identification, compilation and presentation phases of Turkish folk music creations.

Turkish folk music works compiled in the Republican period were evaluated within the framework of a common genre, as can be seen in the classification studies made over time. “Türkü” genre is used comprehensively for the works that make up the Turkish folk music oral repertoire, and both “türkü” and “Turkish folk music repertoire” appear as terms that are in circulation at the institutional level within the scope of the Turkish folk music tradition.

Today, Turkish folk music repertoire education is carried out intensively at the higher education level, especially within the conservatories, and other faculties that provide Turkish music education outside the conservatory also provide training on Turkish folk music repertoire. In this direction, it is seen that teaching plans are created within the scope of the courses in which Turkish folk music repertoire education is given, as in other courses.

In this study, Turkish folk music repertoire lesson plans of selected higher education institutions were examined, and a new teaching plan model was designed

based on selected folk songs and criteria based on tradition and academic perspective criteria at the point of creating teaching plans.

Keywords: Turkish Folk Music, Repertoire, Repertoire Education, Teaching Plan Model, Lesson Teaching Plan, Higher Education.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ.....	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	x
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xi
KISALTMALAR	xii
GİRİŞ	1
G.1. Kapsam ve Sınırlılık.....	5
G.2. Problem Cümleleri	6
G.3. Amaç	6
G.4. Yöntem.....	7

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRK HALK MÜZİĞİ SÖZLÜ REPERTUVARI VE EĞİTİMİ

1.1. Repertuvar ve Türk Halk Müziği Repertuvarı	9
1.1.1. Türk Halk Müziğinde Sözlü ve Yazılı Repertuvar	10
1.1.2. Türk Halk Müziği Sözlü Repertuvarında Türler	14
1.1.3. Derleme Çalışmaları.....	15
1.2. Türk Halk Müziğinde Kurumsal Eğitim ve Repertuvar.....	16
1.2.1. İcra Kurumlarında Eğitim	17
1.2.2. Lisans Seviyesinde Türk Müziği Eğitimi Veren Kurumlar	19

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK MÜZİĞİ ODAKLI LİSANS PROGRAMLARINDA TÜRK HALK MÜZİĞİ REPERTUVARI DERSLERİNE İLİŞKİN VERİLER VE BULGULAR

2.1.Ders Adlandırmaları.....	27
2.2. Bölüm Yapılanmaları.....	28
2.3. Dersin Başladığı Yarıyıl ve İşlenme Süreleri.....	29
2.4. Ders Amaçları	31
2.5. Ders İçerikleri.....	33

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK MÜZİĞİ ODAKLI LİSANS PROGRAMLARI İÇİN TÜRK HALK MÜZİĞİ DERS ÖĞRETİM PLANI MODELİ

3.1. Araştırma Bulguları ve Model Önerisinin İlişkilendirilmesi	41
3.1.1. Eser Sayısı.....	46
3.1.2 Yörelere.....	47
3.1.3. Usûller	48
3.1.4. Dizi, Makam ve Aralıklar	48
3.1.5. Dersin Süresi	49
3.1.6. Dersin Amacı	49
3.1.7. Bulguların Model Önerisi İle İlişkilendirilmesi.....	50
3.1.7.1. Belirlenen Türkülerin Eğitim Materyali Olarak Özellikleri.....	51
3.1.7.2. Tartım Kalıpları.....	56
3.2. Türk Halk Müziği Repertuarı I-II Dersi İçin Ders Öğretim Planı Modeli.....	58
3.2.1. Dersin Seviyesi	58
3.2.2. Dersin Süresi	58
3.2.3. Dersin Amacı	59

3.2.4. Öğrenme Çıktıları.....	59
3.2.5. Dersin İçeriği.....	59
3.2.6. Haftalık Ayrıntılı Ders İçeriği.....	59
3.2.6.1. Üçüncü Yarıyıl	60
3.2.6.2. Üçüncü Yarıyıl Ders İş Yüğü.....	63
3.2.6.3. Dördüncü Yarıyıl	64
3.2.6.4. Dördüncü Yarıyıl Ders İş Yüğü	67
3.2.7. Ders Modeli Öğretim Planı Öğrenme Çıktıları İle TYYÇ İlişkisi.....	68
3.2.8. Ders Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar.....	68
3.2.8.1. Üçüncü Yarıyıl	68
3.2.8.2. Dördüncü Yarıyıl	68
3.2.9. Planlanan Öğrenme Aktiviteleri ve Metodları	69
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	70
KAYNAKÇA	74
EKLER.....	76
TEŞEKKÜR	108
ÖZGEÇMİŞ.....	109

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1 TYYÇ Altıncı Düzey (Lisans Eğitimi) Yeterlilikleri.....	23
Tablo 2 Türk Halk Müziği Repertuarı Ders Adları, İşleniş Süreleri ve Birim Yapılanması.....	26
Tablo 3 Türk Halk Müziği Repertuarı Ders Öğretim Planı Sıralanma Ölçütleri	45

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 Türkiye'de Cumhuriyet Dönemi Resmi Müzik Kurumlarının Tarihsel Sıralaması	16

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1 Türk Halk Müziği Repertuarı Ders Adları/Üniversite Bölüm Sayıları	28
Grafik 2 Türk Halk Müziği Repertuarı Dersinin Farklı Bölümlerde Haftalık İşlenme Süreleri	30
Grafik 3 Ders Amaçları/Üniversite Sayıları	32
Grafik 4 Ders İçerikleri/Üniversite Sayıları.....	34
Grafik 5 Öğrenme Çıktıları/Üniversite Sayıları.....	37

KISALTMALAR

TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TYYÇ	: Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi
THM	: Türk Halk Müziği
TSM	: Türk Sanat Müziği
s.	: Sayfa
YÖK	:Yükseköğretim Kurumu
akt.	: Aktaran

GİRİŞ

Müzik davranışlarını, becerilerini edindirmeyi ve geliştirmeyi amaçlayan müzik öğretimi; uygulanan öğrenici grubu, öğretilen müzik türü, öğretimin uygulandığı ortam vb. değişkenlere bağlı olarak farklı öğretim materyalleri ve yöntemleri kullanılarak şekillendirilebilir. Örneğin; yaş gruplarına göre farklılaştırılabilecek bir öğretim yönteminin yanı sıra amatör/profesyonel türünde bir ayrım üzerinden de öğretim gerçekleştirilebilir. Bunların yanı sıra müzik türüne göre de “geleneksel müzik öğretimi” ya da “modern müzik öğretimi” gibi bir ayrım da ortaya çıkabilir. Bir başka yönden bakıldığında resmi ya da resmi-olmayan kurumlarda müzik öğretim yöntemleri ve materyalleri değişkenlik gösterebilir.

Öğretim yöntemlerinin, süreçlerinin ya da materyallerinin yukarıdaki ve diğer değişkenlere bağlı olarak yapılandırılması sonucunda bir “öğretim modeli” ortaya çıkarılabilir. Öğretim modelleri eğitime yönelik süreçler içinde kullanılan ve bu süreçleri yönlendirebilen planlar olarak değerlendirilebilir. Bu tanımın, ilk bakışta öğretimin kurumsal yapı ile ilişkisini ve bir eğitim sistematliğini öne çıkardığı söylenebilir. Her ne kadar geleneksel öğretim süreçlerinde de bir yöntemden ya da eğitim materyalinden söz edilse de bir model ya da plan kullanımı, daha sistematik ve kurumsal bir yapıyı akla getirir.

Yukarıda söz edildiği gibi öğretim çeşitli yollarla gerçekleşebilir ve bu süreç tümüyle bir öğretim modeline bağlı olarak gerçekleşebileceği gibi gayri sistematik bir şekilde de gerçekleşebilir. Müzik öğretiminde de durum farklı değildir. Uçan (2005, s. 3), müzikte eğitimin “amatör”, “genel” ve “mesleki” olarak gerçekleştiğini belirtir. Mak (2006) ise müzikte öğrenme konusunu *formal*, *informal* ve *non-formal* olarak sınıflandırır ve *formal* başlığını resmi kurumlar, *non-formal* başlığını resmi olmayan kurumlar ve *informal* başlığını ise aile, arkadaşlar vb. sosyal çevreyle ilişkilendirir.¹

---

¹ Peter Mak, “Learning Music in Formal, Non-formal and Informal Contexts”, Hanzehogeschool Groningen, 2006.

Formal

- Organize ve yapılandırılmış bir bağlam içinde (konservatuvarlar) gerçekleşir.
- Müfredata bağlıdır. Öğretmen tarafından yönlendirilir veya en azından öğretmen tarafından başlatılır. Neyin, nasıl öğrenilip öğretileceği önceden tanımlanmıştır.
- Öğrencilerin ödevlerine, görevlerine verdikleri değer, motivasyon veya ilgileri ne olursa olsun yönelimi beklenir.
- Yönelimsel öğrenme ve açık bilgi (sözle ifade edilebilen bilgi ve talep edildiğinde gösterilebilen beceriler) ile ilgilidir. Tesadüfi öğrenme ve örtülü bilgi (istenmeyen öğrenme sonuçları) resmi olarak tanınmaz.
- Öğretmeni her şeyi bilen ve öğrencileri bilgi ile donatılacak bireyler olarak varsayar.
- Müzik mesleğinin temeline özgü müzikal yeterliliklerin kazanılmasını amaçlar.
- 1. aşama (Lisans vb.) ve 2. aşama (Yüksek Lisans vb.) çalışmalarında yapılandırılmıştır.
- Belgelemeye dayalıdır ve resmi bir tanınmayı sağlar.
- Öğrencilerden özel giriş yeterlilikleri beklenir.

Informal

- Aktif, gönüllü, özgür, açık uçlu, tehditkâr olmayan (sınav, not vb.), keyifli ve keşfedici olarak tanımlanmaktadır.
- Kendi kendine başlayan öğrenme ve öz izleme gibi bir dizi öz düzenleyici süreçle ilgilidir.
- Belirgin bir şekilde içsel motivasyon gerektirir.
- Çoğunlukla sosyal bir bağlama gömülüdür; Bu, sosyal belirtilerin oldukça ilgili olduğu ve öğrencilerin iş birlikli öğrenme etkinliklerine katıldığı anlamına gelir.
- Genellikle aynı değerleri, ilgi alanlarını ve inançları paylaşan paydaşlar tarafından yönlendirilir ve aracılık edilir.
- Yüksek oranda bağlamsallaştırılmış (gerçekçi) nesneleri, malzemeleri ve ortamları kullanır.
- Nicelikten çok niteliksel, ürün değil süreç odaklı, analitikten ziyade senteze dayalı ve daha fazla akış odaklıdır.
- Doğası gereği telaşsızdır, kendini hızına göre hareket eder ve görece daha az zaman kısıtlaması olan açık uçludur.
- Zorunlu değildir, bireysel test veya değerlendirme prosedürünü içermez ancak geri bildirim dayalı kolektif, gayri resmi bir değerlendirme veya öz değerlendirmeye dayalıdır.
- Resmi olarak tanımlanmış, öğrenme hedefleri açısından yapılandırılmış bir müfredata dayalı değildir.
- Öğrenilen şeylerde önemli ölçüde çeşitlilik ortaya çıkaracak bir genişliği hedefler.

<i>Non-Formal</i>
• Açıkça öğrenme olarak tanımlanmayan ancak bazen yarı yapılandırılmış öğrenme olarak tanımlanan önemli bir öğrenme unsuru içeren planlı faaliyetlere gömülüdür.   • Yerleşik örgün eğitim sisteminin (konservatuvar) dışında gerçekleşen herhangi bir organize eğitim faaliyetini ifade eder.   • Yüksek düzeyde bağlamsallaştırılmıştır. Tanımlanabilir öğrenme; müşteri ve hedeflerine hizmet etmeyi amaçlamaktadır.   • Öğrenci grubunun ihtiyaçlarına göre uyarlanmış, kişiye özel hazırlanmış bir müfredata dayalıdır.   • Doğrusal olmayan ve aşağıdan yukarıya olan bir yapıdaki esnek bir müfredata dayanmaktadır.   • ‘Yaparak öğrenme’ ve ‘iş başında öğrenme’ olarak nitelendirilebilir.   • Alanda uzman birinin teşvik ettiği derinlemesine düşünmeye büyük ölçüde bağlıdır ve bir akıl hocası olarak hareket eder: Öğrencilerin/çırağların deneyimlerini bilgiye, becerilere, tutumlara, değerlere ve inançlara dönüştürmelerine yardımcı olur.   • Öz değerlendirme ve paydaş değerlendirmesi tarafından teşvik edilir.

Müzik eğitime ilişkin *formal* başlıklı tabloda yer alan özellikler, Türk halk müziği repertuar öğretimi bağlamında değerlendirilecek olursa mesleki eğitim veren resmi kurumlarda (özellikle yükseköğretim) verilen eğitim ile ilişkilendirilebilir. *Non-formal* başlıklı tabloda yer alan eğitim sistemi ise konservatuvarlar ve diğer resmi eğitim kurumları dışındaki resmi olmayan kurum veya topluluklarda gerçekleştirilen eğitim faaliyetlerini içerirken *informal* başlıklı tabloda yer alan özelliklerin ise sosyal bağlamla ilişkilendirilen ve Türk müziği geleneğinde usta-çırak olarak adlandırılan öğretim yöntemine karşılık geldiği söylenebilir.

Müzik öğretimi, en yaygın bilinen haliyle bir çalgı icrasının ya da vokal olarak bir eser seslendirmenin öğretilmesi yoluyla gerçekleşir. Bu türden bir düşüncede seslendirme araçları yoluyla bir ayırım yapıldığı görülür. Bir çalgıyı icra edebilmek ya

da vokal olarak seslendirme yapmak için -ilgili müzik geleneği- kapsamında doğru seslendirme tekniklerinin edinilmesi ve eser, etüt vb. seslendirilecek materyallerin öğrenilmesi gereklidir. Bu bağlamda repertuvar terimi, seslendirmek üzere edinilen tüm müzik materyallerini kapsar ve çalgı ile seslendirilmek üzere edinilen/hazırlanan repertuvar, çalgı repertuvarı ya da çalgısal repertuvar olarak adlandırılırken vokal olarak seslendirilmek üzere edinilen/hazırlanan repertuvar ise “sözlü repertuvar” olarak adlandırılabilir. Resmi (*formal*) başlığında değerlendirilebilecek Türkiye’de yükseköğretim bünyesinde gerçekleştirilen müzik eğitimi kapsamında “sözlü repertuvar” eğitiminin gerçekleştirilmesi için öğretilecek müzik türünün ve geleneğinin belirleyici ögeleri ve eğitimin uygulandığı birim/programın hedefleri, amaçları ve yeterlilikleri göz önünde bulundurularak bir ğretim planının hazırlanması gerekir.

G.1. Kapsam ve Sınırlılık

Bu alışma, Türkiye’de Türk müziği eğitimi veren devlete bağlı yükseköğretim kurumlarında uygulanan Türk halk müziği repertuvarı ve benzer içerikli derslerin iki yarıyıl olarak (1 eğitim-ğretim yılı) ders ğretim planları kapsamında sınırlandırılmıştır. İncelenen eserler ise TRT Türk halk müziği sözlü eserler repertuvarından seçilmiştir. Hazırlanan modelin odağını TRT Türk halk müziği sözlü repertuvarı arşivinde bulunan türküler (kırık havalar) oluşturmaktadır.

Yükseköğretim Kurumu’na bağlı bulunan 208 niversite ve birimleri/bölümleri taranmıştır. Bunlar arasından, eğitim planlarında Türk halk müziği repertuvarı dersi bulunan veya ders içeriği Türk halk müziğiyle ilgili, devlet niversitesine bağlı olanlar seçilmiş, tez çalışması bu üniversitelere bağlı bulunan programlarla sınırlandırılmıştır. Ayrıca niversitelerin ders bilgi paketinde yer alan ğretim planlarından yalnızca 2021-2022 ğretim yılı itibariyle bulunanları incelenmiştir. Toplam iki yarıyıl ile sınırlandırılmıştır.

Bu verilere bağlı olarak çalışmada 21 niversiteye bağlı bulunan Devlet Konservatuvarı, Güzel Sanatlar Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi birimlerinin Türk müziği odaklı olan bölümleri ve ilgili ana sanat dallarında yer alan 33 farklı ğretim planı incelenmiş, çalışma bu ğretim programları ile sınırlandırılmıştır.

Güncel eğilimin lisans ve lisansüstü seviyedeki programlara ilişkin tüm bilgilere internet üzerinden erişim sağlanması yönünde olması ve hâlihazırdaki durumun ortaya nesnel bir şekilde konulması endişesi sebebiyle görüşme yöntemi uygulanmamış, dersi veren öğretim elemanlarının öne çıkardığı ortak unsurları kapsayacak, dolayısıyla benimsenmesi mümkün bir plan ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Bunun yanı sıra, önerilen öğretim planı modeli, müziğin farklı alanlarında uzmanlaşacak olan öğrencilere yönelik temel bir eğitim olarak planlanmıştır. Model hazırlanırken öğrencinin ilk yılda, yani ilk iki yarıyılda temel müzik solfeji, Türk müziği solfeji ve ses eğitimi içerikli dersleri almış olduğu kabul edilmiştir.

G.2. Problem Cümleleri

Bu çalışma kapsamında aşağıdaki problem cümlelerinin yanıtlanması hedeflenmiştir:

- Türk halk müziği repertuarı içerikli derslerin amaçları ve öğrenme çıktılarında benzerlik ya da uyumsuzluk var mıdır?
- Öğretim planlarında yer alan amaç, içerik, öğrenme çıktıları ve haftalık ders içerikleri birbirini desteklemekte midir?
- Türk halk müziği repertuarı dersinin ilk yıl planları “temel” nitelikli midir?
- Öğretim planlarında öne çıkan amaç, içerik ve öğrenme çıktıları nelerdir?
- Öğretim planı modeli önerisinin planlanmasında hangi unsurların göz önüne alınması gerçekçidir?

G.3. Amaç

Bu çalışma, Türk halk müziği repertuarı ve benzer içerikli derslere ait öğretim planlarının incelenerek içerikler, yöntemler, öğrenme çıktıları ve amaçlar doğrultusunda lisans düzeyinde üçüncü yarıyıldan itibaren uygulanmak üzere Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu bir ders öğretim planı modeli oluşturmayı ve yukarıda sıralanan problem cümlelerine cevap vermeyi amaçlar. Önerilen ders öğretim planı modeli III. yarıyıl ve IV. yarıyılı kapsayan bir temel eğitim niteliğindedir. Bu temel eğitim kapsamında temel solfej ve ses eğitime ilişkin dersleri aldığı kabul edilen bir öğrenciden III. yarıyıl ve IV. yarıyılda yöresel icraya bağlı seslendirme üslupları yerine Türk halk müziği repertuarını tanınması, yörelere ilişkin bilgiler edinmesi

beklenir. Yöresel icra özelliklerinin tanınmasının, Türk müziğinin herhangi bir alanında uzmanlaşacak olan öğrenci profili için bir gereklilik olduğu düşünülmektedir. Gelenek mensupları tarafından icra edilmiş kayıtların dinletilmesi ve öğretim elemanının ders içindeki eser örneklemeleri, bu gerekliliği sağlama hususunda önemli bir rol oynar.

Türk halk müziğinin yöresel icra tavrında karşılaşılan tril, glisendo, çarpma gerektiren tekniklerin icra edilmesinin belirli bir uzmanlık gerektirdiği söylenebilir. Bu nedenle bu seslendirme özelliklerini yansıtan eserlerin beşinci yarıyıldan itibaren ders içeriğine dâhil edilmesi uygun görülmüş ve temel nitelikli Türk halk müziği repertuarı dersinin oluşturan ilk iki yarıyıldan Türk sanat müziği veya Türk halk müziği alanında henüz uzmanlaşmamış öğrenci profiline hitap edecek bir temel eğitim planlanmıştır.

İncelenen öğretim planlarında yer alan ders amaçlarında bulunan repertuarın tanınması, zenginleştirilmesi gibi unsurlar birincil ölçüt olarak alınmış, ders içeriği ve öğretim planı buna göre oluşturulmuştur. Bunu takip eden ölçüt ise yöre çeşitliliğidir.

G.4. Yöntem

Çalışma sürecinde Türk Halk Müziği eğitiminin kurumsallaşması konusunda tarihçi yaklaşım, günümüzde Türk halk müziği repertuarı ders içeriklerinin belirlenmesi için çevrimiçi tarama yöntemi, ders içeriklerinin oluşturulmasında icra odaklı yapısal çözümleme yöntemi (kaynak kişi, geleneği temsil kabiliyetine sahip gelenek mensubu/icracı/besteci ve icracı odaklı) kullanılmıştır.

21 üniversiteye bağlı bulunan 33 öğretim programındaki Türk halk müziği repertuarı ve benzer içerikteki dersler taranmış, bu taramada derslerin amaçları, içerikleri, öğrenme çıktıları, ders süreleri, ders adlandırmaları, haftalık ders planları incelenmiştir. İncelenen ders öğretim planlarında Türk halk müziği repertuarını tanıtmak, icra ettirmek, devamlılığını sağlamak, yörelere ait eserlerin birtakım ağız ve tavır özelliklerine göre icra edilmesi gibi unsurlar öne çıkmaktadır. Ayrıca tarama sonucunda ders amaçları ile ders içerikleri ve öğrenme çıktıları arasında çelişkilerle karşılaşmıştır. Tez çalışmasının üçüncü bölümünde “Araştırma Bulguları ve Model Önerisinin İlişkilendirilmesi” başlığı altında söz konusu unsurlar ile karşılaşılan çelişkiler tartışılmıştır. Önerilen ders modeli, bu çelişkilerin oluşmasının önüne

geçilmesi hedeflenerek “Türk Halk Müziği Repertuarı I ve Türk Halk Müziği Repertuarı II Dersleri İçin Ders Öğretim Planı Modeli” başlığıyla sunulmuştur.

Ders öğretim planı modelinde yer verilen türküler birtakım ölçütlere göre sıralanmıştır. Türlerle, makam dizilerine ve usûllere göre tek ölçüt üzerinden bir sıralama yapılmasının mümkün olmadığı görüldüğü için eser özelinde türkünün ses genişliği, aralıklar ve tartımlar göz önüne alınmıştır. Ayrıca mümkün olduğunca farklı yöreye ait türküler yer vermeye çalışılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRK HALK MÜZİĞİ SÖZLÜ REPERTUVARI VE EĞİTİMİ

Tarihsel süreç içerisinde yaşanan olaylar, insanların hafızasında yer etmiş, bir kültürel bellek oluşturmuştur. Bu kültürel bellek yoluyla sanatsal ürünlerin aktarımının sağlandığı söylenebilir.

Tarihsel süreçte insan toplulukları sanat ve sanatın alt dalları ile ilgilenmişlerdir. Bir sanat dalı olan müzik, birçok dönemde insanların yaratma davranışı sergiledikleri bir alan oluşturmuştur. Söz konusu yaratmalar sonucu oluşan müzik ürünleri, toplumların katmanları haline gelerek kuşaktan kuşağa, kulaktan kulağa, çoğu zaman sözlü kültür ortamında, zaman zaman da yazılı kültür aktarımıyla günümüze kadar gelebilmiş ve adeta bir kültür yığını oluşturmuştur. Çeşitli yollarla ortaya konulan müzik ürünleri, çeşitli yönlerden sınırlandırılarak repertuvar adı verilen bir kaynak oluşturmuştur.

1.1.Repertuvar ve Türk Halk Müziği Repertuvarı

Repertuvar kelimesinin sözlüklerde “dağar”, “dağarcık” anlamıyla yer aldığı görülmektedir. Fransızca kökenli bir sözcük olan repertuvar bir icracının seslendirmek için hazırladığı eserler bütünüdür ifade eder.

Repertuvar kelimesi anlam bakımından genelde sanat dalları özelinde kullanılır. Sözcüğün kullanımının algısal yönden karşılığı düşünüldüğünde “repertuvar”ın çoğunlukla müzikle ilişkilendirildiği söylenebilir. Ancak repertuvar, müzik dışında tiyatro alanında da kullanımda olan bir terimdir. Tiyatroda da kullanılan terim benzer bir anlamda oyuncuların sergilemek üzere hazırladığı oyunlar olarak ifade edilir. Repertuvar terimine ilişkin farklı tanımlar aşağıda yer almaktadır:

Bir müzik türünün, çeşidinin ya da tanımı belirli bir müzik stilindeki eserlerin oluşturduğu bütün. Örneğin “koro repertuarı”, “bale repertuarı”, “orkestra repertuarı”, “piyano repertuarı”²

Bir müzik topluluğunun ya da sanatçının yorumlamaya hazır olduğu parçalar. Bir müzik türünde yazılmış parçaların tümü³

Bir icrakârın bildiği bütün eserler. Repertuarı zengin bir hanende, eskiler bir sazende veya hanendenin çalıp okuyabileceği eserlerin hepsine bu manada

² Ahmet Say, **Müzik Ansiklopedisi (Cilt 3)**, Ankara, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 2005, s. 140.

³ Vural Sözer, **Müzik Terimleri Sözlüğü**, İstanbul, Remzi Kitabevi, 2012, s. 201.

“mahvuzat” derlerdi. Başka bir şekliyle, bir müzik çeşidinin veya başlı başına bütün bir müziğin elde mevcut bütün eserleri de denilmektedir⁴

Repertuvar terimi müzik alanında tür ya da ses/çalgı bağlamlarını kapsamaktadır. Örneğin; Türk sanat müziği repertuarı, caz repertuarı, şan repertuarı, piyano repertuarı, bağlama repertuarı. Bu tip adlandırmalar ilgili tür çerçevesinde ya da ilgili seslendirme aracı (vokal, çalgısal) ile icra edilen eserler bütünü ifade eder. Türk müziği geleneği kapsamında günümüzde icra edilen repertuvarın büyük oranda Cumhuriyet döneminde gerçekleştirilen çalışmalar ışığında TRT bünyesinde oluşturulan eserleri kapsadığı söylenebilir. Hâlihazırda TRT repertuvarına eser kazandırma çalışmaları devam etmekte ve repertuvar güncellenmektedir. TRT repertuvarının iki ana kolunu Türk sanat müziği repertuarı ve Türk halk müziği repertuarı oluşturur. Türk sanat müziği repertuarı “sözlü” ve “çalgısal” eserler başlığında sınıflandırılırken Türk halk müziği repertuarında ise “kırık havalar”, “uzun havalar” ve “oyun havaları” yer alır.

Bir müzik türüne ait repertuvar, oluşumu ve gelişimi sözlü ya da yazılı kültür çerçevesinde değerlendirilebilecek eserleri içerir. Bu çalışma kapsamında incelenen Türk halk müziği repertuarı da günümüzde yazılı materyal halinde edinilebilen ancak kökleri sözlü geleneğe dayanan yaratmaları içerir.

1.1.1. Türk Halk Müziğinde Sözlü ve Yazılı Repertuvar

Türk halk müziği geleneğinde repertuvarın sözlü ve yazılı olma niteliği vardır. Sözlü olma niteliği “sözlü kültür”, bir başka deyişle “sözlü gelenek” kavramlarıyla ilişkilendirilebilir. Sözlü kültür ürünleri asırlardır nesilden nesle aktarılarak taşınmış ve bir kültürel bellek oluşturmuştur.

Kültürel bellek, en genel tanımıyla, bir toplumun kolektif kimliğini oluşturan geçmişe dair tüm birikimlerinin nesiller arası aktarımıdır. Geçmişe dair birikimlerin tekrarlarla canlı tutulması suretiyle süreklilik sağlanmakta ve bu sayede birikimler yeni kuşaklara ulaşmaktadır. Bu noktada ortaya çıkan anılar toplumun geçmişteki tecrübeleri, birikimleri kısaca toplumun ortak kimliğinin göstergesidir. Ortak kimliğin korunması bağlamında, nesiller arası aktarımın ve sürekliliğin sağlanması, aynı zamanda yeni koşullara uyum sağlayarak güncellenebilmesi ancak kültürün korunması yani bir belleğin varlığı ile mümkün olabilmektedir. Dolayısıyla kültürel bellek, bir toplumun kendi geçmişi ile bağ

⁴ Yılmaz Öztuna, Büyük Türk Musikisi Ansiklopedisi, Ankara, 1990, s. 227.

kurduğu, 'hatırlama', 'kimlik' ve 'kültürel süreklilik' unsurları arasındaki bağı koruyan, yine toplumun kendisi tarafından oluşturulan belleği ifade etmektedir.⁵

Türk halk müziği sözlü repertuarı kültürel belleğin aktarımı, devamlılığının sağlanması ve canlı kalması süreçlerinde önemli bir işlevi yerine getirir. Bu kültürel belleğin en önemli taşıyıcıları ise usta-çırak ilişkisi çerçevesinde geleneği sürdürmede önemli bir rolü olan âşıklar ve ozanlardır. Sözlü ürünlerin metinlerini ve ezgilerini yaratan, aktaran ve icra eden halk müziği geleneğinin önde gelen bu gelenek mensupları, sözlü kaynaklar veya kaynak kişiler olarak nitelendirilebilir. Bu gelenek mensuplarının yarattığı eserler, bireysel yaratmalar olarak zaman içinde kulaktan kulağa, kuşaktan kuşağa yayılarak ve bir yığın oluşturarak Türk halk müziği sözlü repertuarının oluşumuna etki etmiştir.

Türk halk müziği repertuarının daha büyük bir kısmı ise, “anonim” özellikteki yaratmalardan oluşur. “Yöresel söyleme özelliklerini içerisinde barındıran Türk halk müziği, kendisine has tavır ve üslupta çalım ve söyleme özellikleri olan anonimlik sürecini yaşayıp halkın ortak malı olarak karşımıza çıkar” (Yücedağ, 2021, s. 12). Halk müziği eserlerinin kimi zaman yaratana belli, kimi zaman ise belli değildir. Yaratanın belli olmaması eserlere anonim olma niteliği kazandırmış, halkın ortak malı sayılmasına sebep olmuştur. Anonim olma, Türk halk müziğinin yapısal özelliklerinden biridir. Işık (2005), anonim olma konusunu aşağıdaki cümlelerle açıklar:

Anonim olmak söyleyeni belli olmamak olarak kısaca tanımlanır. Fakat iki temel anlamı vardır. Birincisinde; bireyselliğin olmadığı dönemlerde yaratılmış, bir topluluğun ürünü olarak ortaya çıkarılmış anlamındadır. İkinci olarak ise yaratmacısının bilinmemesi anlamındadır. Birinci manada insanoğlunun tarihsel ve toplumsal evrimi ile birlikte ortaya çıkan bir anonimlik söz konusudur. İkinci anlamda ise bir yaratmacısı vardır fakat bu yaratmacının imzası, zaman ve mekân değişkenlerinin etkisi ile süreç içinde unutulmuştur⁶

Artun (2013), Türk halk müziğinde anonimlik konusunda türkülerin ortaya çıktığı yer ve zamanın belirli olmamasına vurgu yapar ve ülkenin bir yöresinde icra edilen bir türkünün zamanla değişik yörelere de taşınarak yayıldığını belirtir ve bu süreçte türkülerin değişikliğe uğrayabileceğini öne sürer.

⁵ Dilan Çiftçi, Filiz Soyer, “Kültürel Bellek Mekâmı Olarak Sözlü Kültür ve Müzik. Kıbrıs Havaları”, 4. Kültürel Bilişim, **Erciyes İletişim Dergisi**, İletişim ve Medya Çalışmaları Kongresi Özel Sayısı, Kayseri, 2021, s. 27-44.

⁶ Caner Işık, “Sözlü Gelenek Eserlerinin Özellikleri”, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt:9, 2005, s. 89-105.

Sözlü kültür ortamında oluşturulan ve sözlü iletişim yoluyla aktarılan halk bilgisi ürünlerinin en temelinde sözlü kaynaklar yer almaktadır. Türk halk müziği eserleri usta-çırak ilişkisiyle veya icranın sosyal boyutunun bileşeni olan icracı-dinleyici paylaşımında kuşaktan kuşağa yayılarak halkın ortak malı haline dönüşmüş olan halk bilgisi ürünleridir. Aktarım süreci, değişim olgusunu içermektedir. Diğer halk bilgisi ürünleri gibi müzikli yaratmalar da bağlam özellikleri doğrultusunda değişir, dönüşür, ya da yok olur. Değişen, dönüşen sözlü kültür ürünlerinin zaman içerisinde yazıya dökülme gerekliliği doğmuştur. Sözlü repertuvarın muhafazasında hafızanın rolünü notanın üstlenmesiyle birlikte Türk halk müziği derleme çalışmaları yapılmaya başlanmıştır. Halk müziği ürünlerinin derlenmesi gerekliliği farklı perspektiflerle açıklanabilir. Ekici (2004, s. 14-15), halk bilim çalışmalarının sırasıyla “tespit”, “derleme” ve “temsil ve sunum” evrelerinde gerçekleştirildiğini aşağıdaki cümlelerle açıklar:

Halk bilimi çalışmalarında “tespit aşaması” adını verdiğimiz birinci aşamada, ilk olarak halk bilimi kapsamı içinde nelerin yer aldığı tespit edilmekte, daha sonra da, halk bilimi öğrencileri bu türlerden biri veya birkaçı üzerinde çalışmaya sevk edilmekte ve ister öğrenci olsun, ister uzman olarak halk bilimiyle uğraşan kişiler olsun, halk bilimciler kendi yaşadıkları bölge veya başka bölgelerde bu türlerin durumunu belirlemektedir.

İkinci boyut ise “derleme” aşamasıdır. Bu boyutta yapılan işlem, herhangi bir yerde var olduğunu belirlediğimiz bir halk bilgisi ürününün, bir derleme yöntemi ve belli araç ve aletlerle kaydedilmesidir. Buna ek olarak, kaydedilen bu ürününün kaydedicisinin niyetine göre tasnif edilmesi, düzenlenmesi ve arşivlenmesi de bu boyutta yapılan işlemler arasında sayılabilir.

Üçüncü boyut, “temsil ve sunumla” ilgilidir. Halk bilgisi ürünlerinin temsili ve sunumu konusunda neler yapabiliriz? Üçüncü boyut bunu konu edinmelidir. Halk bilimcilerin görevi sadece var olanı tespit değildir. Halk bilimciler, aynı zamanda, tespit ettikleri halk bilgisi yaratmalarının “temsil edilmesi”, “sunulması”, gerekli görülenlerin “devamlılığının sağlanması” ve “yerelden küresele ulaşacak bir kültür değeri haline getirilmesi” sorunlarını çözmekle de görevlidir⁷.

Sözlü kültür ürünleri olan ve âşıklık ya da usta-çırak geleneğiyle aktarımı gerçekleşen halk müziği ürünlerinin tamamının kayıpsız bir şekilde tarihsel süreç içindeki aktarımının çok da mümkün olmayacağı söylenebilir. Bu noktada derleme, notaya alma, kayıt altına alma gerekliliği ortaya çıkar. Usta-çırak ilişkisinde yazı ya da nota gibi bir materyal kullanılmamasının bazı eserlerin kuşaktan kuşağa

⁷ Metin Ekici, “Halk Bilim Araştırmalarında Üçüncü Boyut”, Türklük Bilimi Araştırmaları, Cilt: 16, 2004, s. 13-20.

aktarılamamasına sebep olacağını belirten Behar (2019, s. 188, 189), bu konuyu meşk geleneği örneğinde şöyle açıklar:

Meşkle öğretimde yazı, nota vb. araçlar kullanılmadığı için bazı eserler kuşaktan kuşağa aktarılmamış olabilir. Bunlar musiki çevrelerinde yayılma şansına sahip olamamış eserlerdir. Sistemin işleyişi içinde bazı eserlerin zamanla unutulabileceği açıktır. Yazma güfte mecmuaları seslerini kaybetmiş eserlerle doludur. Bu eserler bestelendikten bir süre sonra repertuvardan düşmüşlerdir. Eserin meşk edileceği birinin bulunamaması bunun bir nedeni olabilir. Eser uzun ya da zor olduğu için çok sayıda talebeye meşk edilememiş olabilir. Eseri bilen üstatların kişisel seçim ya da beğenilerinden o eseri meşk vermekten kaçınmış olmaları da pekâlâ mümkündür. Bir eserin herhangi bir sebepten dolayı nadiren meşk edilmesi ve bir süre sonra zaman aşımıyla repertuvardan zımnen çıkmış kabul edilebilmesi gibi pratik düzeyde birçok başka sebep de akla gelebilir. Daha önce de ısrarla altını çizdiğimiz gibi bu gibi süreçlere dair birçok varsayım ileri sürülebilir.

Diğer yandan şifahi bir kültürde her “eser kaybının” aynı zamanda bir eser seçimi, bir eleme ve yenilenme anlamına geldiğini de unutmamak gerek. Osmanlı/Türk musikisi geleneğinin aktarım zincirleri içerisindeki eser kayıplarının esas nedenleri ve repertuvarda yüzyıllar boyunca yerlerini koruyabilmiş olan eserlerin ne tür bir elemeyden geçmiş oldukları konusunda yukarıda birkaç genel varsayım ortaya atılmıştı. Repertuvar zamanla belli bir aşınmaya uğruyorsa bu aşınmanın hangi seçim ve eleme kıstaslarına dayandığı sorusu özellikle önemlidir⁸

Günümüz Türk halk müziği repertuvarında yer alan eserlerin çoğunlukla Cumhuriyet döneminde gerçekleştirilen derleme çalışmaları ile repertuvara kazandırıldığına dair ortak bir görüşten söz edilebilir. Bununla beraber Cumhuriyet döneminden önce de gerçekleştirilen kimi derleme çalışmalarının varlığından söz edilebilir. *Hâzâ Mecmua-i Saz ü Söz* adlı eserde Batı notası ile yazıya dökülmüş ilk Türk halk müziği eserlerine yer veren ve aslen Polonyalı olan ve Ali Ufki Bey olarak tanınan Albert Bobowski’nin Türk müziği tarihindeki yerine ilişkin Behar’ın (2016, s. 9, 10) ifadeleri ise aşağıda yer almaktadır:

17. yüzyıl İstanbul’unun kültür hayatında çok özel bir yeri olan Ali Ufkî Bey özellikle dil, din ve musikiyle ilgili çok çeşitli eserler kaleme almıştır. Ali Ufkî’nin ardında bıraktığı elyazması eserlerden üç tanesi doğrudan doğruya musikiyle ilgilidir. Günümüz Türkiye’sinde Ali Ufkî’nin musikiye dair bu eserleri onun en önemli ve kalıcı eserleri olarak görülüyor. Ne var ki, Ali Ufkî’nin eserlerinin bir bütün olarak henüz yayınlanıp değerlendirilmediği göz önüne alınırsa bu yargı bizce şimdilik kuşkuyla karşılanmalıdır. Ancak onun musikiye ilişkin en kapsamlı eserinin Mecmua-yı Saz u Söz olduğu da şüphesizdir. (Behar, 2016, s. 9, 10)

⁸ Cem Behar, *Aşk Olmayınca Meşk Olmaz Geleneksel Osmanlı/Türk Müziğinde Öğretim ve İntikal*, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2019, s. 188-189.

1.1.2. Türk Halk Müziği Sözlü Repertuvarında Türler

Türk halk müziğinde gelenek çerçevesinde ortaya konulan yaratmalar, günümüz icra ve eğitim bağlamında sistemleştirildiği şekliyle birtakım tür adlandırmalarla karşılaşılır. Bu türleri Emnalar (1998, s. 240), “Dünyasal” ve “İnançsal” (Tasavvufi) halk müziği olarak iki ana başlık altında sınıflandırır. Bu sınıflandırmada “Dünyasal” başlığının alt başlığı olarak “Genel Olarak Ritimli Olanlar”a yer verir. Burada “Türküler”, “Zeybekler”, “Güvende Takımı”, “Müzikli Öyküler” ve “Barana Havaları”, yer alır. Diğer alt başlık olan “Genel Olarak Serbest Ritimli Olanlar – Uzun Havalar” ise “Bozlaklar”, “Arguvan Havaları”, “Gurbet Havaları”, “Divanlar”, “Baraklar”, “Yol Havaları”, “Müstezatlar”, “Hoyratlar”, ve “Mayalar” türlerini içerir. “İnançsal” (Tasavvufi) halk müziği türleri ise “İlahiler”, “Kalenderiler”, “Semahlar” ve “Ali Mevlidi” olarak sıralanmıştır. Bir diğer Türk halk müziği tür sınıflandırmasını Akdoğu (2003, s. 161), Emnalar’ın sınıflandırmasında olduğu gibi “Dünyasal” ve “İnançsal” başlıkları altında ortaya koyar ve Türk halk müziğinin “dünyasal” türlerini şöyle sıralar: “Genel olarak Türkü”, “Maya”, “Gurbet”, “Müstezad”, “Hoyrat”, “Bozlak”, “Barak”, “Divan”, “Zeybek”, “Barana Takımı”, “Güvende Takımı”, ve “Müzikli Öykü”. Akdoğu (s. 260), Türk halk müziğinin “inançsal” başlığı altında ise “Genel Olarak İlahi”, “Kalenderi”, “Semah” ve “Ali Mevlidi” türlerini sıralar.

Emnalar’ın ve Akdoğu’nun sınıflandırmalarına ek olarak Türk halk müziği literatürünün genelinde ve icra alanında da Türk halk müziği sözlü yaratmalarının genel olarak türkü adıyla anıldığı açıkça görülebilir.

Akdoğu (2003), geleneksel halk müziği repertuvarında yer alan eserlere ilişkin çeşitli tür öğeleri bakımından (yöre, makam, sözel biçim vb.) değişik adlandırmaların mevcut olduğunu belirtir. Bu noktada “türkü” teriminin kapsayıcı bir işlevi yerine getirdiğinden söz edilebilir.

Halk şiirinde de türkü türüyle karşılaşılmakta ise de çalışmanın odağı kapsamında sözlü halk müziği yaratmaları için terimin kullanımı göz önüne alınmıştır.

Müzikli yaratmalar olan türküler, çok katmanlı olarak da sınıflandırılmıştır. Örneğin; ezgilerine, konularına ve şekil yapılarına göre Özbek (1975) (akt. İmren, 2010) tarafından tasnif edilmiştir. Akdoğu (2003) ise türkülerini sözel içeriklerine, sözel türlerine, ezgilendiriliş amaçlarına ve seslendirildiği ortama göre sınıflandırır. Bunlara

ek olarak Yakıcı (2007) (akt. Mustan Dönmez & Haşhaş, 2014, s. 1625), türkülerini vezinleri bakımından, yapıları bakımından, konuları bakımından ve ezgileri bakımından dört başlıkta sınıflandırır. Dilçin'in (1995) (akt. Artun, 2013) tasnifi ise ezgilerine göre, konularına göre ve yapılarına göre türküler şeklindedir.

Türk halk müziği alanında tür tasniflerinin farklı ölçütlere göre gerçekleştirildiği görülmüştür. Bu noktada, türlerin türkülerin içerikleri, konuları, yöresel özellikleri, işlevleri ve seslendirme ortamına göre sınıflandırıldığı söylenebilir. Türk halk müziği repertuarı öğretiminde ise bir türün bir başka türden önce ya da sonra verilmesine ilişkin bir ölçüt geliştirmek mümkün görünmemektedir. Bir türü sadece tek bir özelliğin belirlememesi ancak yapı, biçim, ritim unsurları, çalgılar, söz katmanı, icra tavrı, icra zamanı, mekânı, yöre gibi birçok özelliğin bileşkesinde tanım ve tasnifler yapılabilmesi, bu durumun sebebidir. Pedagojik yaklaşımın dayanacağı bir sıralamada, kolaydan karmaşığa doğru ilerlenmesi mecburiyeti çerçevesinde, türden ziyade eser odaklı çalışmak tek seçenektir.

1.1.3. Derleme Çalışmaları

Ali Ufkî'nin yaptığı notaya alma çalışmalarından sonra Cumhuriyet döneminde yoğunlaşan derleme çalışmaları, günümüzde elimizde bulunan yazılı repertuarın oluşumunda önemli bir rol oynamıştır.

İstanbul'da kurulan ilk resmi müzik okulu olan ve İstanbul Belediye Konservatuvarı olarak da anılan *Darü'l-Elhân* tarafından yapılan ve anket çalışması yoluyla gerçekleştirilen derleme çalışmaları devam ederken "Cumhuriyetin ilk resmi derleme seyahati, Maarif Vekâleti bünyesinde 1925 yılında gerçekleşmiştir" (Deniz, 2019, s. 41).

Darü'l-Elhân ve Seyfettin Asaf ve Mehmet Sezai kardeşlerin gerçekleştirdiği derleme çalışmalarını Ankara Devlet Konservatuvarı tarafından yapılan halk müziği derleme gezileri takip etmiştir. Altınay (2004, s. 132), Ankara Devlet Konservatuvarı'nın kuruluşunu takiben halk müziği çalışmalarının tekrardan canlandığını ve 1937 yılıyla birlikte Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü idaresinde, daha önce yapıldığı gibi derleme gezilerinin düzenlendiğini belirtir. Ayrıca devlet imkanlarının üst seviyede seferber edildiği, 1952 yılına kadar sürdürülen bu

Çalışmaların daha önceki derlemelere göre daha kapsamlı olduğu ve daha çok materyalin toplandığı bilgisini ekler.

Yukarıdaki derleme çalışmalarını takiben Cumhuriyet döneminde Anadolu'nun farklı bölgelerine dört derleme gezisi daha düzenlenmiştir. Bu gezilerde *fonograf* kullanılarak derlenen halk müziği ürünleri kayıt altına alınmıştır. Fonograf kullanılarak kayıt altına alınan ilk türkü ise “Kozanoğlu”dur.

Zaman içinde Türkiye’de Cumhuriyet dönemiyle birlikte açılan icra ve eğitim kurumları bünyelerinde de eserlerin derlenerek kayıt altına ve notaya alınması devam etmiştir. Günümüzde de bu çalışmalar resmi/özel kurumlar aracılığıyla ya da bireysel olarak sürdürölmektedir. Derleme alışmaları günümüzde Türk halk müziği repertuarı olarak bilinen eserleri kapsayan bütünü ortaya çıkarmış ve bu çalışma kapsamında ele alınan sözlü repertuvara ilişkin icra ve eğitim materyalini oluşturmuştur.

1.2. Türk Halk Müziğinde Kurumsal Eğitim ve Repertuar

Türk halk müziği, icra ve eğitim olarak iki boyutuyla ele alındığında halk ürünlerine dair daha önce yer verilen “tespit”, “derleme” ve “temsil ve sunum” arasından tespit ve sunum olguları öne çıkmaktadır. Türkiye’de Türk halk müziği repertuarının temsil ve sunumu günümüzde resmi/özel kurumlar ve topluluklar aracılığıyla sürdürölmektedir. TRT, konservatuvarlar, Kültür Bakanlığı’na bağlı topluluklar ve diğer Türk halk müziği toplulukları bunlara örnek gösterilebilir.

Türkiye’de Cumhuriyet öncesi ve sonrası dönemdeki müzik eğitim ve icra kurumları tarihsel olarak incelendiğinde Dar’ül-elhân, Musiki Muallim Mektebi, Ankara Devlet Konservatuvarı, Yurttan Sesler Topluluğu ve diğer konservatuvarlar şeklinde bir sıralama yapılabilir.

Şekil 1 Türkiye’de Cumhuriyet Dönemi Resmi Müzik Kurumlarının Tarihsel Sıralaması

Yukarıdaki kurumlar arasında Yurttan Sesler topluluğu Türk halk müziği repertuarı icrası yönünden öne çıkan bir kurumdur. Ankara, İzmir ve İstanbul’da faaliyete başlayan Yurttan Sesler topluluklarının yanı sıra icra faaliyetleri dışında eğitim

faaliyeti gerçekleştiren kurumların varlığından da söz edilebilir. Bu kurumlar arasında Dar'ül-elhân, Cumhuriyet öncesi dönemde kurulan ancak kendinden sonra kurulacak kurumların temeli olarak nitelendirilebilir.

Nağmeler evi anlamına gelen Dar'ül-elhân'ın kuruluş amacını Özşahin (2010, s. 12-22), bilimsel yönden müzik öğretmek, toplumun geneline müzikal estetiğin yayılmasını sağlamak, Türk müziği eserlerinin nota metnine aktararak tespit edilmesi ve topluma yeniden tanıtılması ve Türk müziğinin çağdaş bir anlayışla geliştirilmesi, sanatçılar ve müzik eğitimcilerinin yetiştirilmesi olarak açıklar.

Cumhuriyet sürecine geçiş döneminde kurulan Dar'ül-elhân, gerçekleştirdiği eğitim-öğretim faaliyetlerinin yanında Türk müziğinin kuşaktan kuşağa aktarılması görevini ifâ etmek üzere önemli derleme ve yayım faaliyetlerinde de bulunmuştur. (Kolukırık, 2014, s. 481) Ayrıca Cumhuriyetin kuruluşundan sonra nota metinlerini yayınlayan ilk devlet kurumu Dar'ül-elhân'dır.

Dar'ül-elhân'ın eğitim, icra ve derleme faaliyetlerini bir arada gerçekleştirdiği görülmektedir. Cumhuriyet döneminde Dar'ül-elhân dışında öne çıkan bir diğer kurum ise müzik öğretmeni yetiştirmek amacıyla kurulan Musiki Muallim Mektebi'dir. Musiki Muallim Mektebi kurumsal anlamda Türk müziği eğitiminin ilk gerçekleştirdiği ve ayrıca müzik öğretmeni yetiştiren ilk kurumdur. Faaliyetlerine 25 Eylül 1924 tarihinde başlayan Musiki Muallim Mektebi klasik müzik alanında yetişecek eğitimciler ve Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda performans gösterecek icracılar yetiştirme hedefiyle kurulmuştur.

1.2.1. İcra Kurumlarında Eğitim

Türk halk müziğinin icra edilmesi yönünden bakıldığında Türkiye'de ilk faaliyet gösteren kurum olarak Yurttan Sesler Toplulukları örnek verilebilir. Günümüzde ulusal anlamda yaygınlaşmış olan icra biçimleri, icra stilleri Yurttan Sesler Topluluğu'nda benimsenen icra tarzına bağlı olarak gelişmiştir. Bu sebeple Yurttan Sesler Topluluğu, çalışmanın konusu açısından büyük önem taşımaktadır. Alpyıldız (2018), Türkiye'de halk müziğinin icra yönünden bir standarda ulaşmasına Yurttan Sesler Topluluğu'nun etkisini aşağıdaki cümlelerle açıklar:

Yurttan Sesler Korosu'nun diğer bir olumlu yönü ise, Yurttan Sesler'le birlikte halk müziği radyo bünyesinde kurumsallaşmış ve halk müziğine bir ölçü getirilmiştir.

Türkiye radyolarında Yurttan Sesler Korosu'yla birlikte düzenli halk müziği programlarına geçilene kadar, halk müziği ve onun çalgısı olan bağlama, çeşitli yörelerde aşıklar-mahalli sanatçılar vasıtasıyla, yerel tavırlarla ve bireysel icraya dayalı olarak yaşatılan bir yapıdadır. Radyoya alındıkları günden itibaren yurdun tüm yöresine hitap edebilecek şekilde eğitilen ses ve saz sanatçıları, her yörenin tavır ve icra özellikleri hakkında yeterli bilgiye ve beceriye sahip olmuşlar ve halk müziğini bu doğrultuda icra etmişlerdir. Başka bir deyişle, her yörede farklı tavırlarla icra edilen halk müziği, radyo çatısı altında toplanarak tüm yurda seslenebilecek bir yapıya bürünmüştür. Yapılan bu uygulama, halk müziğine bir ölçüye getirdiği gibi halk müziğine ulusal kimliğini de kazandırmıştır (Alpyıldız, 2018, s. 301, 302).

Cumhuriyet'in kurulması sürecinde yeni kurulan ülkenin müziğinin hangi doğrultuda oluşturulması gerektiğine yönelik farklı görüşler ortaya çıkmıştır. Altınay (2004, s. 30), bu dönemde alafranga olarak ifade edilen Batı Sanat Müziği'nin mi yoksa alaturka olarak adlandırılan Türk Müziği'nin mi yeni cumhuriyetin müzikal anlayışı olarak benimsenmesi tartışmalarının yoğunlaştığını belirtir ve bu noktada ses sistemleri üzerinden bir ayrışmanın varlığından söz eder. Bir kesim Türk müziğinin makamsal perde dizgelerinin kullanımından vazgeçilerek çoksesli Batı sanat müziğinin tampere dizgesinin kullanılmasının gerekliliğini savunurken diğer kesim ise Türk müziğinin köklerinin halk müziğinde mevcut olduğunu, halk müziği ezgilerinin çok sesli Batı müziği teknikleriyle sentezlenerek yeni Cumhuriyet'in müziğinin oluşturulması gerektiğini savunmuştur.

Yukarıdaki görüşü destekleyen bir görüş de yeni cumhuriyetin kültür politikalarında etkili olmuş bir isim olan Ziya Gökalp'e aittir.

Gökalp'e göre (1972) ulaşılmak istenen 'muasır medeniyet' seviyesinin müziği, 'hasta' ve 'gayri milli' olan Doğu müziği (Geleneksel Türk Sanat Müziği) yerine Batı müziği ile 'milli' olan 'halk' müziğinin kaynaşmasından doğacaktır. Bunun için gerekli formül ise oldukça basittir: halk müziğini toplamak ve Batı müziği biçemlerine göre armonize etmek. Toplamakla ilişkili bölüm bütünüyle folklorcuların, sonrası ise 'musikişinasların görevidir (Yükselsin, 2015, s. 78).

Cumhuriyet döneminde ortaya konulan görüşler doğrultusunda Türk halk müziğinin yeni Cumhuriyetin "milli müziği" olarak nitelendirildiği söylenebilir. Derlenen Türk halk müziği ürünlerinin icrası noktasında Ankara Radyosu'nda gerçekleştirilen yayınların önemi büyüktür. 1938 yılında faaliyete geçen Ankara Radyosu'ndaki müzik yayınlarında Muzaffer Sarısözen de Türk halk müziği programlarıyla öne çıkar.

O yıllarda Ankara Radyosu'nda Türk Halk Müziği programlarının başlıca yapımcısı olarak Muzaffer Sarısözen'i görmekteyiz. Günümüz Yurttan Sesler Topluluklarının kurucusu da olan Sarısözen, 1940'lı yıllarda Ankara Radyosu'nda başlattığı bu çalışmalarla Türk Halk Müziği'nin yaşatılması ve yaygınlaştırılması konusunda çok önemli bir görevi yerine getirmiştir (Altınay, 2004, s. 143).

Ankara Radyosu yayınları kapsamında başlayan Türk halk müziği icralarını takiben Muzaffer Sarısözen'in önderliğinde günümüzde de faaliyetlerine devam eden *Yurttan Sesler* toplulukları sırasıyla Ankara, İzmir ve İstanbul'da kurulmuştur.

Yurttan Sesler Topluluğu'nun Türk halk müziği alanında ilk icra kurumu olma niteliği taşıdığı, sözlü geleneği ve halk müziği geleneğini yansıttığı bilinmektedir. Bugün ulusal ölçekte yaygınlaşmış olan icra biçimleri, icra stillerinin Yurttan Sesler Topluluğu'nda benimsenen icra tarzına bağlı olarak geliştiği söylenebilir.

1.2.2. Lisans Seviyesinde Türk Müziği Eğitimi Veren Kurumlar

Bu çalışma kapsamında güncel olarak Türk müziği eğitimi veren yükseköğretim kurumları ele alınmıştır. Aynı zamanda günümüzdeki kurumların yanı sıra Türk müziği eğitiminin ilk olarak gerçekleştirildiği Musiki Muallim Mektebi de incelenmiştir.

Günümüzde “Eğitim Fakülteleri” bünyesinde yer alan “Müzik Eğitimi” birimleri, Musiki Muallim Mektebi modelinde faaliyet gösteren kurumlar olarak değerlendirilebilir. “Musiki Muallim Mektebi, 1936'da Ankara Devlet Konservatuarı'na dönüştürülmüş, Konservatuarda dersler 1 Kasım 1936'da başlamıştır” (Çini Şimşek, 2018). “Konservatuvar ise bir yandan 1936'da Ankara'da kurulmuş olan modeli izleyen ve ağırlıklı olarak Batı müziği eğitime odaklanan diğer yandan da 1976'da kurulup daha sonra İstanbul Teknik Üniversitesine bağlanarak faaliyetini sürdüren Türk Musikisi Devlet Konservatuarı çizgisinde olan kurumlardır”. (Yurtseven, 2018, s. 160)

Türk halk müziği eğitimi veren yükseköğretim kurumları olarak konservatuvarların ve benzer içerikteki diğer fakültelerin Türk halk müziği sözlü repertuarının aktarımı ve temsili noktasında işlevi önemlidir. Bu kurumların diğer icra ve eğitim kurumlarına icracı ve öğretici hazırlamaları, gelenek mensuplarının ve temsilcilerinin akademik camiayla buluşturulmaları ve kayıt altına alınmaları ve gelecek nesillere aktarım gibi görevleri söz konusudur.

Cumhuriyetin ilanını takip eden yıllarda Türkiye’de kurulan konservatuvarlar 1927 yılında İstanbul Belediyesi’ne bağlı olarak kurulan İstanbul Konservatuvarı ve günümüzde Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı olarak bilinen ve 1936 yılında kurulan Ankara Devlet Konservatuvarı’dır. İstanbul ve Ankara’nın ardından 1958 yılında İzmir Devlet Konservatuvarı kurulmuştur (Koçhan, 2021).

Türk müziği adıyla kurulan ilk konservatuvar olan İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı 1976 yılında eğitim öğretim faaliyetlerine başlamıştır. İlk yılında Temel Bilimler, Çalgı Eğitimi ve Ses Eğitimi bölümlerinde eğitim vermiştir.

Türkiye’de Türk müziği alanında eğitim vermek amacıyla kurulan ikinci kurum Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı’dır. “1983 yılında kurulan konservatuvar, 1984 yılında “Temel Bilimler” bölümüne alınan 50 öğrenciyle eğitim öğretime başlamıştır” (E.Ü. Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı, 2021).

İstanbul Teknik Üniversitesi ve Ege Üniversitesi’ni takiben başka konservatuvarlar da süreç içinde faaliyet göstermeye başlamış ve Türk halk müziği alanında eğitim farklı yapılanmalar altında gerçekleştirilmeye devam etmektedir. Özellikle İstanbul Teknik Üniversitesi ve Ege Üniversitesi’nin kuruluş aşamaları incelendiğinde kuruluş sürecinde görev yapan ilk eğitmen kadrosunun TRT ve Kültür Bakanlığı bünyesinde görev yapan ya da bu kurumlardan emekli olan sanatçılardan oluştuğu görülebilir. Bu durum, geleneği temsil eden sanat kurumlarının mensuplarının aynı zamanda geleneğin öğretimi ve aktarımı misyonuyla kurulan kurumlarda görev yaparak geleneğin akademik ortama entegre edilmesi açısından oldukça önemlidir.

Türk halk müziği repertuarı öğretimi konusunda yapılacak bir önerinin fayda sağlayabilmesi, benimsenme kapasitesine bağlıdır. Bu sebeple tez çalışmasında hazırlanan model önerisinin güncel eğitim yaklaşımlarının kesiştiği hususlar üzerine odaklanması tercih edilmiştir. Dolayısıyla, Türk müziği eğitimi odaklı programlarda Türk halk müziği repertuarı derslerinin amaç, kapsam, içerik ve öğrenme çıktılarının incelenmesi yoluyla verilerin süzülmesi, tartışılarak bulgulara ulaşılması ve bulguların gerçekçi bir öğretim planının hazırlanması gerçekleştirilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK MÜZİĞİ ODAKLI LİSANS PROGRAMLARINDA TÜRK HALK MÜZİĞİ MÜZİĞİ REPERTUVARI DERSLERİNE İLİŞKİN VERİLER VE BULGULAR

Türk müziği odaklı lisans programlarında uygulanan Türk halk müziği repertuarı dersleri, yükseköğretimde uygulanan diğer derslerde olduğu gibi bir takım standartlar çerçevesinde yürütülmektedir.

Yerli ve yabancı yatırımcılar tarafından kabul edilen ve bunlarla ilişkili olan yeterliliklerin düzenli bir şekilde yapısal bir zemine oturtulduğu sistem Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi'ni oluşturur. Üniversite düzeyindeki yeterlilikler ve öğrenme çıktıları bu sistem sayesinde açıklanabilir.

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi doğrultusunda yapılan planlamalara göre üniversitelerde gerçekleştirilen derslerin amacı, içeriği, öğrenme çıktıları ve haftalık ders planları gibi hususlar göz önüne alınarak standart bir şekilde ders öğretim planlarının hazırlandığı bilinmektedir. Yeterliliklere sahip olma oranları dersler sırasında ve sonrasında birtakım tutarlı ve objektif metodlar kullanılarak saptanır ve öğrenme çıktıları olarak değerlendirilir.

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi'nin yükseköğretim için önemi YÖK tarafından şöyle açıklanmaktadır.

- Öğrenme çıktıları üzerinden farklı seviyeler arasında belirli saptamalara imkân sağlar.
- Yeterliliklere ilişkin çıktıların ve amaçların belirgin olarak saptanmasını mümkün kılar.
- Yeterlilikler arasında bütüncül bir ilişkilendirmenin gerçekleşmesini sağlar ve böylece düzeyler arası gelişim ve hareket gerçekleşebilir.
- Katılımcılar ile birlikte onaylanmış eğitime yol gösterecek bir ulusal kapsam sağlar.
- Hâlihazırda yürürlükte olan yeterliklerin gelişmesi, anlaşılır olmasına ve düzenlenebilmesini sağlar.
- Ortaya konacak yeni yeterliliklere zemin hazırlar.
- Yeterlilikler üzerinde düzenleme ve yenileme imkânları ortaya koyar.

- Yeterliliklerin toplumun ihtiyaçlarıyla eř zamanlı olarak gncellenebilmesini sağlar.
- Toplumun tüm katılımcıları için yeterlilikler faydalarını ve işlevlerini açığa çıkarır.
- Toplumsal bilincin gelişmesine katkı sağlar.
- Yükseköğretimin uluslararası düzeydeki tanınırlığını arttırır.

TYYÇ n lisans (beşinci düzey), lisans (altıncı düzey), yüksek lisans (yedinci düzey) ve doktora (sekizinci düzey) düzeylerinde tanımlanarak oluşturulmuştur. Bu alışma kapsamında incelenen Türk halk müziği repertuarı dersleri, altıncı düzey olan lisans seviyesinde yürütülmektedir. Lisans düzeyine ait yeterlilikler, aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)						
6. Düzey (Lisans Eğitimi) Yeterlilikleri						
TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Olguasal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
6 LİSANS EQF-LLL: 6. Düzey QF-EHEA: 1. Düzey	- Alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarla desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olma.	- Alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilme. - Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri kullanarak verileri yorumlayabilme ve değerlendirebilme, sorunları tanımlayabilme, analiz edebilme, araştırmalara ve kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirebilme.	- Alanı ile ilgili ileri düzeydeki bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilme. - Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülmemeyen karmaşık sorunları çözmek için bireysel ve ekip üyesi olarak sorumluluk alabilme. - Sorumluluğu altında çalışanların bir proje çerçevesinde gelişimlerine yönelik etkinlikleri planlayabilme ve yönetebilme.	- Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme, - Öğrenme gereksinimlerini belirleyebilme ve öğrenmesini yönlendirebilme. - Yaşamboyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirebilme.	- Alanı ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme; düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarabilme. - Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşabilme. - Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenleyebilme ve bunları uygulayabilme. - Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B1 Genel Düzeyinde kullanarak alanındaki bilgileri izleyebilme ve meslektaşları ile iletişim kurabilme. - Alanının gerektirdiği en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı İleri Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilginin ve iletişim teknolojilerini kullanabilme.	- Alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket etme. - Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite kültürü ve kültürel değerlerin korunması ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahip olma.

Tablo 1 TYYÇ Altıncı Düzey (Lisans Eğitimi) Yeterlilikleri (T. C. Yükseköğretim Kurulu, 2021)

Bu tez çalışması kapsamında TYYÇ altıncı düzeyde gerçekleştirilen Türk halk müziği repertuarı derslerine ait ders adlandırmaları, ders amaçları, ders içerikleri, öğrenme çıktıları, haftalık ders saatleri, dersin uygulanmaya başladığı yarıyıl, kaç yarıyıl uygulandığı, dersin yer aldığı üniversite/birim/program gibi verilere ilgili üniversitelerin derece programlarında bulunan Lisans ders bilgi paketlerinden ulaşılmıştır. Bu doğrultuda “üniversite”, “birim”, “bölüm-ana sanat dalı”, “dersin adı”, “başladığı yarıyıl” ve “dersin haftalık saati” verilerine ilişkin hazırlanan tablo aşağıda yer almaktadır.

Üniversite	Birim	Bölüm- Ana Sanat Dalı	Dersin Adı	Başladığı Yarıyıl (Toplam Uygulama Süresi)	Dersin Süresi (Haftalık Saat)
Afyon Kocatepe	Devlet Konservatuvarı	Türk Halk Müziği Ses Eğitimi Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuarı I, II	Birinci yarıyıl (8)	2
		Türk Halk Müziği Çalgı Eğitimi Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuarı I, II	Birinci yarıyıl (4)	2
Akdeniz	Antalya Devlet Konservatuvarı	Geleneksel Türk Müziği Bölümü – Türk Halk Müziği Ana Sanat Dalı	Repertuar III, IV	Üçüncü yarıyıl (6)	2
Ankara Hacı Bayram Veli	Türk Müziği Devlet Konservatuvarı	Çalgı Eğitimi Bölümü	TSM/THM Repertuar	Üçüncü yarıyıl (1)	4
		Müzikoloji Bölümü	Türk Müziği Repertuarı I	Üçüncü yarıyıl (1)	4
		Ses Eğitimi Bölümü	THM/TSM Repertuar	Üçüncü yarıyıl (1)	4
Ardahan Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	Türk Müziği Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuarı	Üçüncü yarıyıl (6)	2
Atatürk Üniversitesi	Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı	Temel Bilimler Bölümü - Türk Halk Müziği Ana Sanat Dalı	Türk Halk Müziği Repertuarı	İkinci yarıyıl (7)	4
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Türk Müziği Devlet Konservatuvarı	Müzik Bölümü	Türk Müziği Repertuarı	Üçüncü yarıyıl (2)	2
Bursa Uludağ Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Müzik Bölümü – Türk Müziği Ana Sanat Dalı	Repertuvara Genel Bakış (HM)	Üçüncü yarıyıl (1)	2

Dicle Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Türk Müziği Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuvarı	Beşinci yarıyıl (2)	4
		Ses Eğitimi Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuvarı	Üçüncü yarıyıl (2)	4
		Türk Halk Oyunları	Türk Halk Müziği Repertuvarı	Beşinci yarıyıl (4)	2
		Temel Bilimler Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuvarı	Beşinci yarıyıl (2)	4
Düzce Üniversitesi	Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	Türk Müziği Bölümü	THM Üslup ve Repertuvar	Üçüncü yarıyıl (6)	2
Ege Üniversitesi	Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı	Türk Müziği Bölümü THM Ana Sanat Dalı	Repertuvar	Üçüncü yarıyıl (6)	2
		Ses Eğitimi Bölümü THM Ana Sanat Dalı	Üslup ve Repertuvar	Üçüncü yarıyıl (6)	4
Fırat Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Türk Müziği Bölümü THM Ana Sanat Dalı	Türk Halk Müziği Repertuvarı	İkinci yarıyıl (7)	2
		Temel Bilimler Bölümü THM Ana Sanat Dalı	Türk Halk Müziği Repertuvarı	İkinci yarıyıl (7)	2
Gaziantep Üniversitesi	Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı	Ses Eğitimi Bölümü THM Ana Sanat Dalı	Repertuvar HM	Üçüncü yarıyıl (6)	2
		Türk Müziği Bölümü THM Ana Sanat Dalı	Repertuvar HM	Üçüncü yarıyıl (6)	2
		Türk Halk Oyunları Bölümü	Repertuvar HM	Yedinci yarıyıl (2)	2

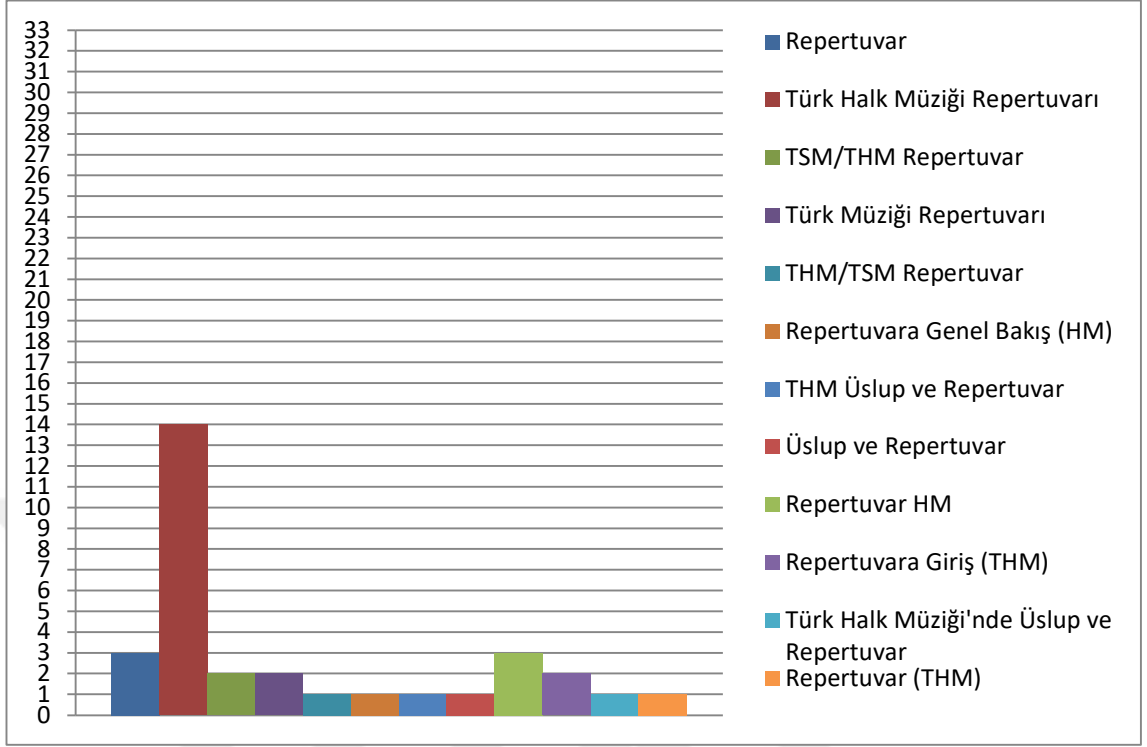
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	Antakya Devlet Konservatuvarı	Türk Müziği Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuarı	Beşinci yarıyıl (4)	2
İstanbul Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Türk Müziği Bölümü	Repertuvara Giriş (THM)	Üçüncü yarıyıl (1)	2
Karabük Üniversitesi	Safranbolu Fethi Toker Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi	Müzik Bölümü THM Ana Sanat Dalı	Türk Halk Müziği Repertuarı	Üçüncü yarıyıl (6)	4
Kocaeli Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Türk Halk Müziği Bölümü	Türk Halk Müziği'nde Üslup ve Repertuar	Üçüncü yarıyıl (6)	4
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı	Türk Müziği Bölümü	Repertuar	Dördüncü yarıyıl (2)	2
On Dokuz Mayıs Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Müzik Bölümü Geleneksel Türk Müziği Ana Sanat Dalı	Türk Halk Müziği Repertuarı	Birinci yarıyıl (8)	2
Ordu Üniversitesi	Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi	Türk Müziği Bölümü THM Ana Sanat Dalı	Türk Halk Müziği Repertuarı	Birinci yarıyıl (6)	2
Sakarya Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Temel Bilimler Bölümü	Repertuar (THM)	Altıncı yarıyıl (1)	6
		Türk Müziği Bölümü	Repertuvara Giriş (THM)	Dördüncü yarıyıl (3)	6
		Müzikoloji Bölümü	Repertuar (THM)	Altıncı yarıyıl (1)	4
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	Türk Müziği Konservatuvarı	Çalgı Eğitimi	TSM/THM Repertuar	Üçüncü yarıyıl (2)	4

Tablo 2 Türk Halk Müziği Repertuarı Ders Adları, İşleniş Süreleri ve Birim Yapılanması

Yukarıdaki tabloda “Türk halk müziği repertuarı” odaklı derslerin üniversitelerde hangi adlarla hangi yarıyılta verilmeye başlandığına, yapılanmaların nasıl gerçekleşmiş olduğuna ve haftalık ders saatlerine yer verilmiştir. Tabloda yer alan 21 üniversite alfabetik olarak sıralanmıştır. Bu çalışma kapsamında incelenen derslerin üniversite ders bilgi paketlerindeki programlarda, öğretim planlarında bulunan ders amaçları, ders içerikleri, öğrenme çıktıları benzerlik gösteriyor olsa da yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi farklı isimlerle yer aldığı tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra ders isimlerinin farklı üniversitelerde birim bağlamında farklı yapılanmalar içerisinde yer aldığı sonucuna da ulaşılmıştır.

2.1.Ders Adlandırmaları

İçeriği Türk halk müziği repertuarı olan dersin 14 programda “Türk Halk Müziği Repertuarı”, üç programda “Repertuar”, üç programda “Repertuar HM”, iki programda “Repertuvara Giriş (THM)”, iki programda “TSM/THM Repertuar”, iki programda “Türk Müziği Repertuarı”, bir programda “THM/TSM Repertuar”, bir programda “Repertuvara Genel Bakış (HM)”, bir programda “THM Üslup ve Repertuar”, bir programda “Üslup ve Repertuar”, bir programda “Türk Halk Müziği’nde Üslup ve Repertuar”, ve bir programda “Repertuar (THM)” olarak adlandırıldığı görülmektedir. Üniversitelerde yer alan bölümlere bağlı toplam 33 farklı bölümde 12 farklı ders adlandırması mevcuttur.

Grafik 1 Türk Halk Müziği Repertuvar Ders Adları/Üniversite Bölüm Sayıları

Yukarıda 21 üniversitede yer alan 33 farklı bölümde kullanılan ders adlandırmalarına ilişkin grafik yer almaktadır. Dikey eksenindeki 33 sayısı bölüm sayısını, yatay ekseninde farklı renklerdeki sütunlar ise farklı ders adlandırmalarının kullanım sayılarını göstermektedir. Görüldüğü gibi 12 farklı ders adı bulunmaktadır. Ders adlandırmaları konusunda farklılıklar olmakla birlikte yukarıdaki grafikte görüldüğü gibi 33 bölümün 14'ünde "Türk Halk Müziği Repertuarı" adı kullanılmaktadır. Bu kullanım yaklaşık olarak % 43 oranındadır. Kullanılan 12 ders adı arasından yedi ders adında "Türk Halk Müziği" ifadesi yer alırken, iki ders adında yalnızca Repertuvar HM (halk müziği) görülür. TSM/THM ve THM/TSM adının kullanıldığı iki derste ise THM ve TSM ifadelerinin birlikte kullanıldığı görülmektedir. Bu kullanımlar dışında "üslup" terimi de üç ders adında yer almaktadır.

2.2. Bölüm Yapılanmaları

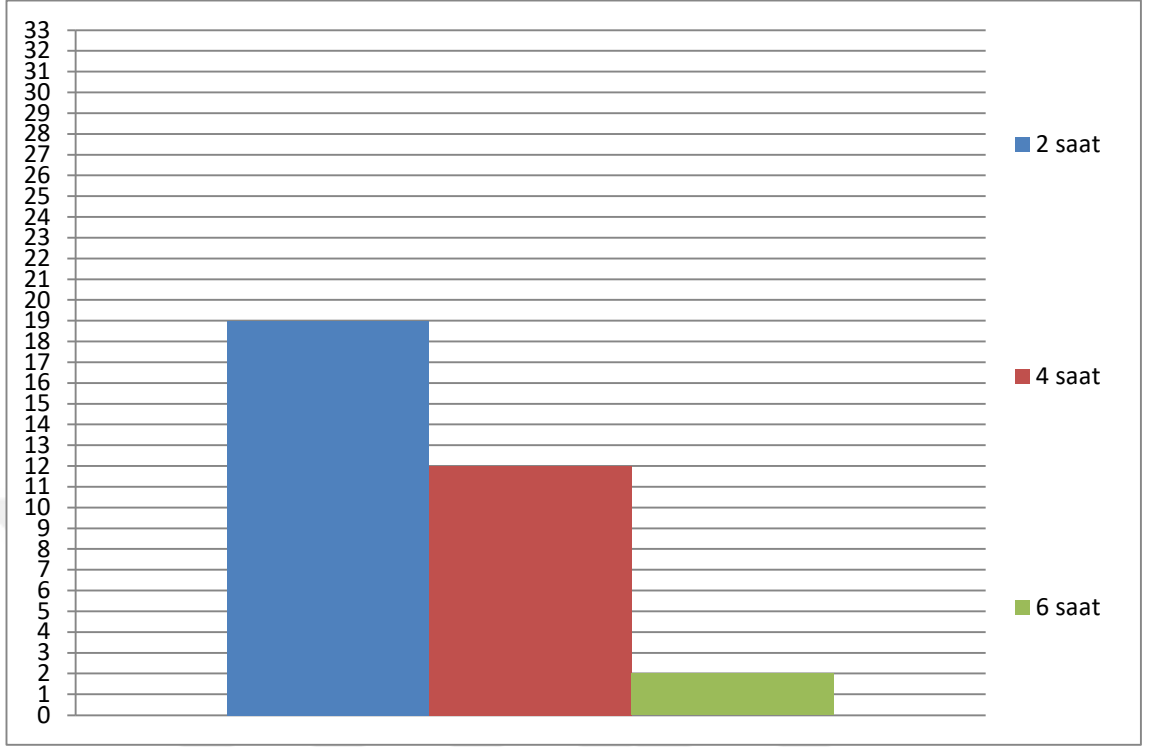
İncelenen 21 üniversitenin 10'unda Devlet Konservatuvarı çatısı altında bir yapılanma olduğu görülmektedir. Yedi üniversitede bu yapılanmanın Türk Müziği Konservatuvarı, bir üniversitede Güzel Sanatlar Fakültesi, bir üniversitede Sanat

Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, bir üniversitede Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, bir üniversitede ise Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi şeklinde bir yapılanma söz konusudur. İçeriği “Türk Halk Müziği Repertuarı” olan derslerin üniversitelerde farklı bölümlerin farklı programları içerisinde yer aldığı görülmektedir. Farklı çatılar altında toplam 33 farklı bölüm olmak üzere 12 Türk Müziği Bölümü, beş Ses Eğitimi Bölümü, dört Temel Bilimler Bölümü, dört Müzik Bölümü, üç Çalgı Eğitimi Bölümü, iki Müzikoloji Bölümü, iki Türk Halk Oyunları Bölümü yer aldığı ve ilgili bölümlerdeki alt yapılanmanın Ana Sanat Dalları olarak şekillendiği görülmektedir.

2.3. Dersin Başladığı Yarıyıl ve İşlenme Süreleri

İncelenen 33 bölüm arasından 15 bölümde Türk halk müziği repertuarı dersinin üçüncü yarıyılta başladığı, dört bölümde beşinci yarıyıl, üç bölümde birinci yarıyıl, üç bölümde ikinci yarıyıl, iki bölümde ise dördüncü yarıyıldan itibaren programa dâhil edildiği görülmektedir.

Türk halk müziği repertuarı dersinin üniversitelerdeki bölümde haftalık iki saat, dört saat veya altı saat olarak farklı sürelerde işlendiği görülmektedir. 19 bölümde dersin süresi iki saat, 12 bölümde dört saat ve iki bölümde ise altı saat olarak yer aldığı görülmektedir. Dersin yürütüldüğü toplam yarıyıl süresinin de birbirinden farklı olduğu görülmektedir. Bölümler bazında dersin işlenmesinin toplam süresinin 12 bölümde toplam altı yarıyıl, yedi bölümde iki yarıyıl, beş bölümde bir yarıyıl, üç bölümde yedi yarıyıl, üç bölümde dört yarıyıl, iki bölümde ise sekiz yarıyıl şeklinde planlanmış olduğu görülmektedir.

Grafik 2 THM Repertuarı Dersinin Farklı Bölümlerde Haftalık İşlenme Süreleri

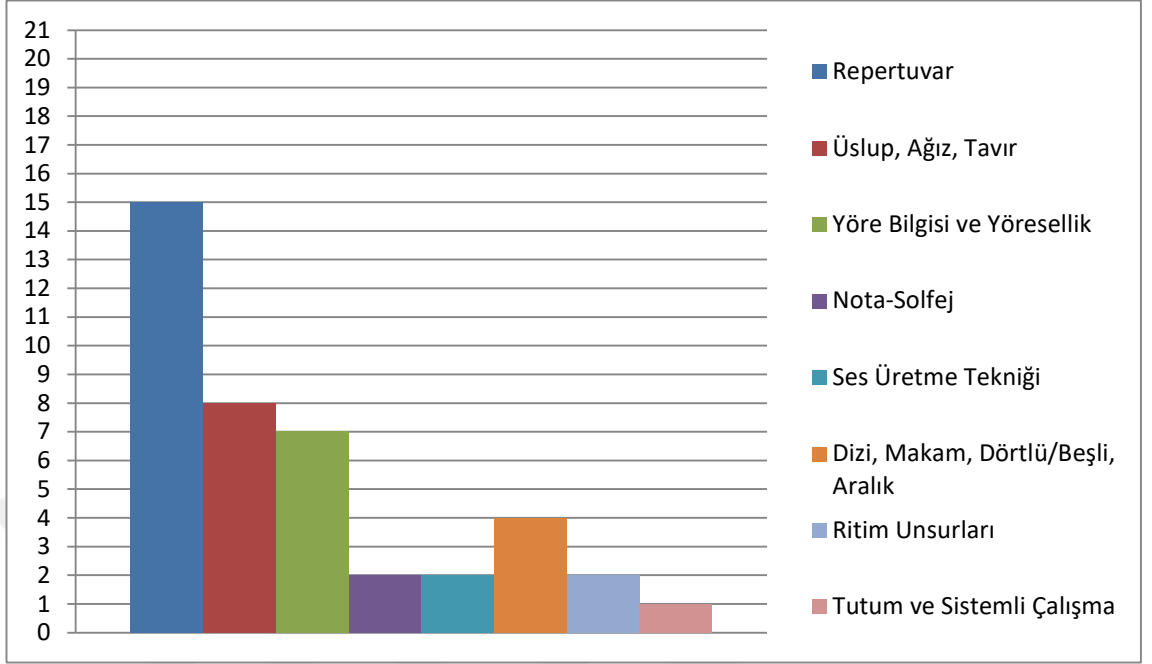
THM repertuarı dersine ait yukarıdaki grafikte dersin farklı bölümlerdeki haftalık işlenme sürelerine yer verilmiştir. Haftalık ders işleme süreleri bölümler arasında farklılık gösterdiğinden dolayı üniversite bazında bir grafik yerine bölüm bazında bir grafik oluşturma yolu tercih edilmiştir. Grafikte incelenen 21 üniversitedeki 33 bölümün 19’unda THM repertuar dersinin haftalık iki saat, 12’sinde dört saat ve iki bölümde ise altı saat işlendiği görülmektedir. Yüzdelik oran olarak değerlendirilecek olursa ders, yaklaşık % 58 oranında haftada iki saat, % 36 oranında haftada dört saat ve % 6 oranında ise haftada altı saat olarak işlenmektedir. Örneğin; söz konusu bölümler arasında dersi bir yarıyıl olarak uygulayan dört bölüm dört saat, iki bölüm iki saat ve bir bölüm altı saat gerçekleştirilmektedir. İki yarıyıl olarak uygulanan derslerin üç bölümde iki saat, dört bölümde dört saat olduğu görülmektedir. Yalnızca bir bölümde üç yarıyıl olarak uygulanan ders, haftada altı saattir. Dört yarıyıl olarak üç bölümde ikişer saat gerçekleştirilen dersin, altı yarıyıl olarak yedi bölümde iki saat ve üç bölümde ise dört saat yürütüldüğü belirlenmiştir. Yedi yarıyıl uygulanan bölümler için ise bir bölümde haftalık dört saat, iki bölümde ise iki saatlik bir uygulama söz konusudur.

2.4. Ders Amaçları

İncelenen 21 üniversitede gerçekleştirilen Türk halk müziği konulu derslerin ders amaçlarına ilişkin verilere ilgili üniversitelerin bilgi paketlerinden ulaşılmaya çalışılmıştır. Ancak söz konusu üniversite bilgi paketlerinin kimilerinde (veri araştırmalarının yapıldığı tarihte) ders amaçlarını içeren verilerin yer almadığı tespit edilmiştir. Bu üniversiteler ve ders amacı yer almayan birimler şunlardır:

- Kocaeli Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Türk Halk Müziği Bölümü (ders amaçlarına ilişkin hiçbir veriye rastlanmamıştır.)
- Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Antakya Devlet Konservatuvarı Türk Müziği Bölümü (altıncı yarıyıl verileri bulunmamaktadır.)
- Ordu Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Türk Müziği Bölümü (birinci yarıyıl için ders amaçlarına ilişkin hiçbir veriye rastlanmamıştır.)

Ders amaçları incelenirken, aynı üniversite içinde yer alan farklı bölümler için ortak bir sınıflandırma tercih edilmiş ve farklı bölümlerde yer alan farklı ders amaçları her bir üniversite başlığında toplanmıştır. Dolayısıyla bu kısımda program bazlı bir sınıflandırma yerine üniversite bazlı bir sınıflandırma tercih edilmiştir. Bunun yanı sıra bir ders amacının birden çok üniversite bilgi paketinde yer aldığı görülmektedir.

Grafik 3 Ders Amaçları/Üniversite Sayıları

Yukarıdaki grafikte incelenen üniversitelerin bünyesinde uygulanan Türk halk müziğı repertuvarı içerikli derslerin amaçları ve üniversite sayıları yer almaktadır. Dikey eksen toplam 21 üniversiteyi, yatay eksen ise hangi ders amacının kaç üniversitede yer aldığını gösterir. Grafikte yer alan ders amaçlarının başlıkları üniversite bilgi paketlerindeki verilerden elde edilerek oluşturulmuştur. Söz konusu başlıkların elde edilmesinde kullanılan bazı ifadeler şöyledir.

- Repertuvar
  - Türk halk müziğı repertuvarını tanıtmak, icra ettirmek, devamlılığını sağlamak
  - Türk halk müziğı repertuvarına ait analitik ve müzikal bakış açılarının kazandırılması
  - Repertuvar kazanımı
- Üslup, Ağız, Tavr
- Yöre Bilgisi ve Yöresellik
  - Yörenin özelliklerinin doğru yorumlanması ve kavranması
  - Yöre kavramının yapısı ve karakteristiğı

- Mahalli sanatçılar tarafından seslendirilmiş yöresel örneklerle dayalı uygulamalar
- Nota - Solfej
  - Nota okuma
  - Deşifre
- Ses Üretme Tekniği
  - Diyafram ve ses tekniklerinin öğretilmesi ve uygulanması
- Dizi, Makam, Dörtlü/Beşli, Aralık
  - Dizi
  - Makam karakteristiğini gösteren eserler
  - Dörtlü, beşli
- Ritim Unsurları
  - Usûl
- Tutum ve Sistemli Çalışma

21 üniversitenin Türk Halk Müziği Repertuvarı dersi öğretim planlarının amaçları incelendiğinde, “Türk halk müziği repertuvarını tanıtmak, icra ettirmek, devamlılığını sağlamak” ve “repertuvar kazanımı” gibi unsurların 15 üniversitede ve % 36,5 oranında birincil amaç olarak yer aldığı, onu takiben “Türk halk müziğinde üslup, tavır, ağız özellikleri” gibi unsurların sekiz üniversitede % 19,5, “yöre bilgisi ve yöresellik” gibi unsurların yedi üniversitede % 17, “dizi, makam, dörtlü beşlilerin öğretilmesi” gibi unsurların ise dört üniversitede % 9,75 oranında yer aldığı görülmektedir. Ders amaçlarında “nota okuma, solfej yapma, diyafram çalışması ve ses tekniğinin öğretilmesi, usûl bilgisi” gibi unsurların % 5 oranının altında kaldığı söylenebilir.

2.5. Ders İçerikleri

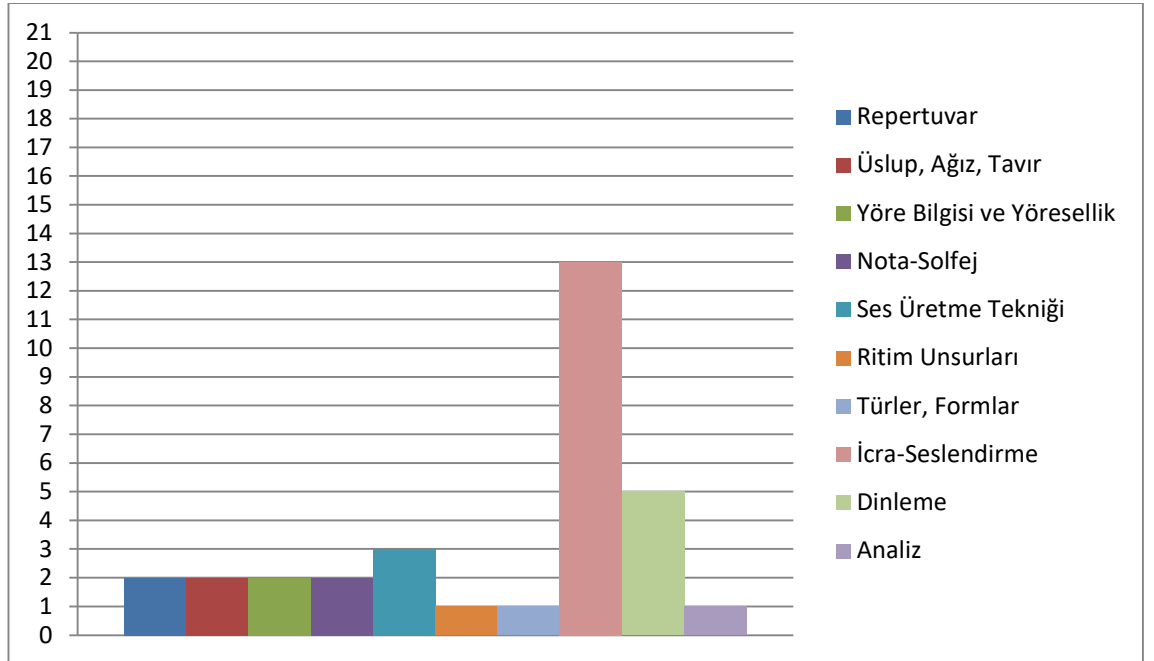
İncelenen 21 üniversitede gerçekleştirilen Türk halk müziği konulu derslerin “ders içerikleri” ne ilişkin verilere ilgili üniversitelerin bilgi paketlerinden ulaşılmaya çalışılmıştır. Ancak ders amaçlarında olduğu gibi söz konusu üniversite bilgi paketlerinin kimilerinde (veri araştırmalarının yapıldığı tarihte) ders içeriklerini içeren

verilerin yer almadığı tespit edilmiştir. Bu üniversiteler ve ders içeriği yer almayan birimler şunlardır:

- Atatürk Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü (üçüncü yarıyıl için herhangi bir veriye rastlanmamıştır)
- Bursa Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü (herhangi bir veriye ulaşamamıştır)
- Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Antakya Devlet Konservatuvarı Türk Müziği Bölümü (altıncı yarıyıla ait veriye ulaşamamıştır)
- Ordu Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Türk Müziği Bölümü (herhangi bir veriye ulaşamamıştır)

Ders içerikleri kapsamında, ders amaçlarında olduğu gibi, aynı üniversite içinde yer alan farklı bölümler için ortak bir sınıflandırma tercih edilmiş ve farklı bölümlerde yer alan farklı ders içerikleri her bir üniversite başlığında toplanmıştır. Dolayısıyla bu kısımda da program bazlı bir sınıflandırma yerine üniversite bazlı bir sınıflandırma tercih edilmiştir. Bunun yanı sıra ders içeriğine ilişkin bir verinin birden çok üniversite bilgi paketinde yer aldığı tespit edilmiştir.

Grafik 4 Ders İçerikleri/Üniversite Sayıları

21 üniversitede yer alan Türk halk müziği repertuarı dersinin içeriklerine ilişkin oluşturulan grafik yukarıda yer almaktadır. Grafiğin dikey eksenini incelenen üniversite

sayısını, yatay eksen ise hangi ders içeriğinin kaç üniversitede yer aldığını belirten sütunları içerir. Grafikte yer alan 10 farklı ders içerik başlığı üniversite bilgi paketlerindeki verilerden elde edilerek oluşturulmuştur. Söz konusu başlıkların elde edilmesinde kullanılan bazı ifadeler şöyledir:

- Repertuvar
  - Repertuvar bilgisi
  - Repertuvarı zenginleştirmek
- Üslup, Ağız, Tavır
  - Türk halk müziğinin üslup, ağız ve tavır özelliklerini tanımak
- Yöre Bilgisi ve Yöresellik
  - Yöreler ve yöresel tavırlar hakkında bilgi sahibi olmak
  - Yöresel nağme tekniklerini doğru olarak uygulamak
- Nota - Solfej
  - Bona ve solfej yapmak
  - Nota okumak
- Ses Üretme Tekniği
  - Ses ve diyaframı etkin kullanabilmek
  - Ses çizgisini korumak
  - Sesin öne alımını sağlamak
  - Prozodi kavramı hakkında genel bilgiler
  - Vokal şiddeti öğretmek
- Dizi, Makam, Dörtlü/Beşli, Aralık
- Ritim Unsurları
  - Usûllere örnek türkü çalışması
- Türler, Formlar
  - Karma hava formunda eserler
- İcra – seslendirme
  - Dizilere yönelik eser seslendirme
  - Eser icrası
  - Yörelerin örnek türkülerini icra eder
  - Bölgelere ait eserlerin basitten karmaşığa doğru icra çalışmaları

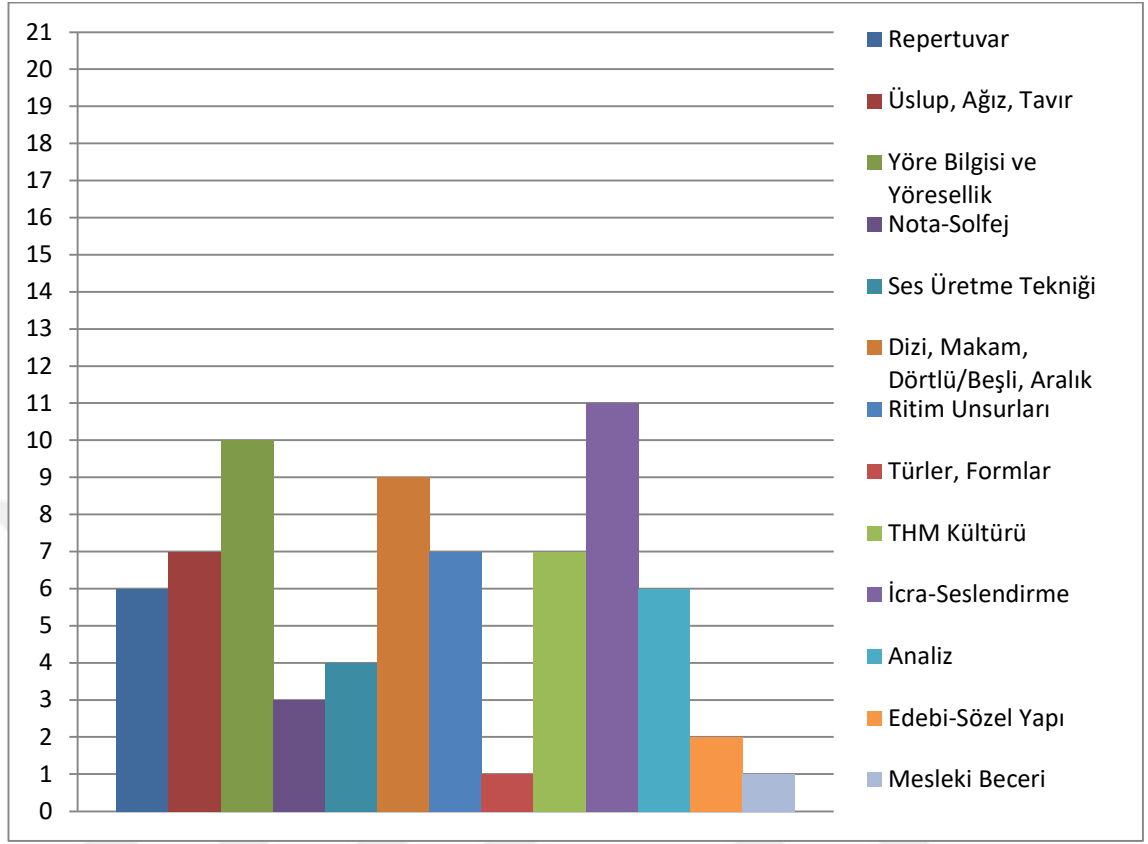
- Yöresel ağız ve tavırlarla icra becerisi
- Dinleme
  - İcra edilecek türkülerin kaynak kişi ya da yerel sanatçı kayıtlarının (cd, kaset vb.) dinletilmesi
- Analiz
  - Farklı bölge ve illerde söylenen türkülerin analiz edilmesi

21 üniversitenin Türk Halk Müziği Repertuvarı dersi öğretim planları incelendiğinde, 10 farklı ders içeriği başlığından icra – seslendirmenin yaklaşık % 41’lik oranla 13 farklı üniversitenin ders içeriğinde yer aldığı görülmektedir. “Dinleme” başlığının ise yaklaşık % 16 oranla beş farklı üniversitenin ders içeriğinde kullanılmaktadır. “Ses üretme teknikleri” üç; “repertuvar”, “üslup, ağız, tavır”, “yöre bilgisi ve yöresellik”, “nota-solfej” başlıkları iki ve “ritmik yapı”, “türler, formlar”, “analiz” başlıkları ise birer üniversitenin ders içeriğinde yer almakta ve kullanım oranları % 10’dan azdır.

Taranan içeriklerden anlaşıldığına göre, Türk halk müziği eğitiminin ilk yılında temel solfej becerilerinin, temel ses ve nefes tekniklerinin ele alınmış olması gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu sayede, formal nitelikteki repertuvar öğretimi için gerekli temelin sağlanması mümkün olacaktır. Ses icrası kapsamında temel becerilerin ilk yıl kazandırılmış olması, repertuvar dersinin özel maçlarına ulaşmak için sürenin etkin bir şekilde kullanılmasına ve türe özel seslendirme tekniklerinin ele alınmasına katkı sunacaktır. Buna bağlı olarak, önerilen modelde temel solfej ve ses kullanma tekniklerine ilişkin bir gönderme bulunmamaktadır.

21 farklı üniversitede gerçekleştirilen Türk halk müziği konulu derslerin öğrenme çıktılarına ilişkin verilere ilgili üniversitelerin bilgi paketlerinden ulaşılmıştır.

Öğrenme çıktıları için de ders amaçlarında ve içeriklerinde olduğu gibi aynı üniversite içinde yer alan farklı bölümler için ortak bir sınıflandırma tercih edilmiş ve farklı bölümlerde yer alan farklı öğrenme çıktıları her bir üniversite başlığında toplanmıştır. Dolayısıyla bu kısımda program bazlı bir sınıflandırma yerine üniversite bazlı bir sınıflandırma tercih edilmiştir. Bunun yanı sıra bir öğrenme çıktısının birden çok üniversite bilgi paketinde yer aldığı görülmektedir.

Grafik 5 Öğrenme Çıktıları/Üniversite Sayıları

21 üniversitede yer alan Türk halk müziği repertuarı dersinin öğrenme çıktılarına ilişkin oluşturulan grafik yukarıda yer almaktadır. Grafiğin dikey eksenı incelenen üniversite sayısını, yatay eksen ise hangi öğrenme çıktısının kaç üniversitede yer aldığını belirten sütunları içerir. Grafikte yer alan 13 farklı öğrenme çıktısı başlığı üniversite bilgi paketlerindeki verilerden elde edilerek oluşturulmuştur. Söz konusu başlıkların elde edilmesinde kullanılan bazı ifadeler şöyledir.

- Repertuvar
  - Repertuarı tanımak
  - Repertuarı zenginleştirmek
  - Geniş bir repertuvara sahip olmak
  - Repertuar seçme becerisi
- Üslup, Ağız, Tavır
  - Türk halk müziğinin üslup, ağız ve tavır özelliklerini tanımak
  - Yöre tavırlarını öğrenme

- Türk halk müziği repertuarı eserlerinin üzerinde stil bilgisi çalışmaları yapabilme becerisi kazanma
- Tavır, şive, ağız ve hançere yapılarını kavrama
- Yöre Bilgisi ve Yöresellik
  - Yörelere ve yöresel tavırlar hakkında bilgi sahibi olmak
  - Değişik yöre türkülerini tanımak
  - Yörenin belirgin zorlu eserlerini seslendirmek
  - Yörelere arası müzikal farklılıkları ayırt edebilme
  - Çeşitli kaynak kişi ve yöresel özellikleri hakkında bilgi sahibi olma
  - Yöresel eserleri duyabilme, tanıyabilme
- Nota - Solfej
  - Dikte ve deşifre yapma yeteneği kazanma
  - Nota kümelerinin öğrenme becerisi
  - Değiştirici işaretlerin öğrenme becerisi
- Ses Üretme Tekniği
  - Ses ve diyaframı etkin kullanabilmek
  - Ses çizgisini korumak
  - Sesini kullanma ve koruma becerisi
- Dizi, Makam, Dörtlü/Beşli, Aralık
  - Makamlar hakkında bilgi sahibi olmak
  - Belirli makam ve formda eser seslendirmek
  - Nota okuma
  - Temel dörtlü beşli konusunda bilgi edinebilme
  - Türk halk müziği ses sistemi hakkında bilgi
  - Perde hassasiyetini kazanma
  - Aralıkları öğrenme becerisi
- Ritim Unsurları
  - Usuller hakkında bilgi sahibi olmak
  - Yöre ritimlerini öğrenme
  - Geleneksel müziğimizin ritim kalıplarını öğrenme becerisi

- Türler, Formlar
  - Türleri, formları tanımak
  - Türleri icra becerisi
  - Geleneksel tasavvufi Türk halk müziği türlerini icra becerisi
- Türk Halk Müziği Kültürü
  - Bilgi sahibi olmak
  - Eserlerin tarihsel dokusunu tanımak
  - Geleneksel Türk halk müziğinin yaşatılmasına, doğru aktarılmasına, türlerin benimsetilmesine katkı sağlama bilinci ve becerisi kazandırma
  - Türk halk müziğinin yöresel özelliklerini edinebilme
  - Yerel, ulusal, uluslararası düzeyde Türk halk müziği icracılarını tanıma
- İcra – Seslendirme
  - Konser eserleri seslendirme
  - Ders içeriğine uygun eser okuma
  - Toplu icra becerisi
  - Türkülerin seslendirme ve diksiyon, diyalekt özelliklerini öğrenmek
  - Eser icra becerisi
  - Geleneksel Türk halk müziği alanında bestelenmiş eserlerde icra tekniklerinin genel olarak öğrenimi
  - Türlerin özellikleri ve üslup, tavır özelliklerini de dikkate alarak seslendirme yapabilme
  - Konser/dinleti çalışmalarına yönelik eser düzenleme ve icra becerisinin gelişmesi
  - Bireysel vokal özellikler doğrultusunda uzmanlık alanını geliştirme
  - Yörelere örnek türkülerini icra etme
- Analiz
  - Eser çözümleme

- Farklı bölge ve illerde söylenen türkülerin analiz edilmesi
- Türk halk müziği repertuarı eserlerinin üzerinde metin analizi
- Yöresel eserleri analiz edebilme
- Yöresel özellik gösteren türkülerin seyir, makam, usul ve konu bakımından analizini yapabilme
- Edebi – Sözel Yapı
  - Ezgilerde kullanılan şiirlerin edebi yapısını tahlil etmek ve öğrenmek
  - Geleneksel Türk halk müziği sözel eserlerinde güfteleri günümüz Türkçesine aktararak ifade ettiği anlamın icradaki önemini vurgulama
- Mesleki Beceri
  - Sanatçı olabilme vasfını kazanabilme becerisi
  - Özgüven yüksek ve kendi kendine öğrenebilme becerisi

21 üniversitenin Türk Halk Müziği Repertuarı dersi öğretim planlarına ait 13 farklı öğrenme çıktısı arasından icra-seslendirme unsurunun 11 üniversite tarafından yaklaşık % 15 , “yöre bilgisi ve yöresellik” başlığının 10 üniversite tarafından % 13,5, “dizi, makam, dörtlü/beşli, aralık” başlığının ortalama dokuz üniversitede ortalama % 12 oranında ve diğer 10 başlığın ise % 10’dan az oranlarda kullanıldığı görülmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK MÜZİĞİ ODAKLI LİSANS PROGRAMLARI İÇİN TÜRK HALK

MÜZİĞİ DERS ÖĞRETİM PLANI MODELİ

Yeni bir öğretim planı modeli oluşturmak amacıyla hazırlanan tez çalışmasının bu bölümünde bir önceki bölümde incelenen ders amaçları, öğrenme çıktıları, ders içerikleri, ders süreleri gibi araştırma bulguları doğrultusunda bir öğretim planı modeli önerisi oluşturulmuştur. Araştırma bulgularının yanı sıra, Türk halk müziği repertuarı dersi ve icrası ile sıklıkla ilişkilendirilen yöre, üslup-ağız-tavır, usul, dizi-makam, ses kullanım teknikleri gibi belirleyiciler de dikkate alınarak TYÇÇ ile uyumlu ve bütüncül bir model ortaya konmaya çalışılmıştır.

3.1. Araştırma Bulguları ve Model Önerisinin İlişkilendirilmesi

Ders amaçlarında repertuar kazanımı, repertuarı icra ettirme, repertuar edinme vb. unsurlar ilk sırada yer alırken öğrenme çıktılarında bu unsurların orta sıralarda yer aldığı görülmektedir.

Ders amaçlarında tür, biçim ile ilgili herhangi bir özellik olmasa da öğrenme çıktılarında Türk halk müziğinde türlere, biçimlere ilişkin ifadelerle karşılaşmıştır. Bu uyumsuzlukların önerilen modelde çözümlenmesi hedeflenmiştir. Diğer taraftan, taranan öğretim planlarındaki ortak noktalar, aşağıdaki başlıklar altında sunulan tartışmaların ardından model önerisinin şekillenmesi noktasında öne çıkarılmıştır. Ayrıca, eğitimin dayanacağı repertuarda yer alacak türkülerin sıralanması konusunda bir yaklaşım geliştirilmiştir.

Yükseköğretim Kurumu'na bağlı bulunan 208 üniversite ve birimleri/bölemleri taranmıştır. Bunların arasından Türk halk müziği repertuarı dersi eğitimi verenler veya ders içeriği Türk halk müziği ile ilgili, devlet üniversitesine bağlı olanlar seçilmiş, tez çalışması bu üniversitelere bağlı bulunan programlarla sınırlandırılmıştır. Ayrıca üniversitelerin ders bilgi paketinde yer alan öğretim planlarından yalnızca 2021-2022 öğretim yılı itibarıyla bulunanları incelenmiştir. Toplam iki yarıyıl ile sınırlandırılmıştır. Ders içeriğinin, Türk halk müziği repertuar öğretimi alanında yöntem olarak da değerlendirildiği söylenebilir. Bu başlık altında, genellikle kullanılan yöntemler

belirtilmemiş, derslerin amaç ve öğrenme çıktıları arasında bir ilişki kurulmaya çalışılmıştır.

Amaçlar ve öğrenme çıktıları arasında benzerlik bulunduğu halde ders içeriklerinin bunları sağlamadaki veriminin düşük olduğu tespit edilmiştir. Ders amaçları ve ders içeriklerinin öğrenme çıktıları ile birbirini çoğunlukla desteklemediği tespit edilmiş, buna göre bir durum değerlendirmesi yapılmıştır.

Yükseköğretim kurumlarında uygulanan Türk halk müziği repertuarı ve benzer içerikli derslere ait öğretim planlarının birtakım ölçütlere dayanarak oluşturulduğu tespit edilmiştir. Bu ölçütlerin değişiklik gösterdiği, bazı programların eser isimlerini belirttiği bazılarının ise belirtmemiş olduğu görülmektedir. Dolayısıyla haftalık planlar oluşturulurken çoğunlukla esnek bir yaklaşım gösterildiği saptanmıştır.

Programların haftalık planda ders işlenişinin hangi ölçütlere göre sıralandığı ve ele alındığı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Üniversite	Birim	Bölüm-Ana Sanat Dalı	Dersin Adı	Ölçütler/Sıralanma Şekli-Biçimi
Afyon Kocatepe Devlet Konservatuvarı		Türk Halk Müziği Ses Eğitimi Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuvarı	Ses kullanımı/egzersizleri
		Türk Halk Müziği Çalgı Eğitimi Bölümü		
Akdeniz	Antalya Devlet Konservatuvarı	Geleneksel Türk Müziği Bölümü	Repertuvar	Ses Kullanımı/egzersizleri
Ankara Hacı Bayram Veli Türk Müziği Devlet Konservatuvarı		Çalgı Eğitimi Bölümü	TSM/THM Repertuvar	Bölgeler üzerinden eser deşifresi ve icrası
		Müzikoloji Bölümü		
		Ses Eğitimi Bölümü		
Ardahan Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	Türk Müziği Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuvarı	Usûller
Atatürk Üniversitesi	Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı	Temel Bilimler Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuvarı	Örnek eser icrası
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Türk Müziği Devlet Konservatuvarı	Müzik Bölümü	Türk Müziği Repertuvarı	Yörelere ait türküler üzerinde solfej ve vokal icra çalışmaları
Bursa Uludağ Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Müzik Bölümü	Repertuvara Genel Bakış	Usûller, makam ve Ezgi İcrası

Dicle Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Türk Müziği Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuarı	Usûller
		Ses Eğitimi Bölümü		
		Türk Halk Oyunları Bölümü		
		Temel Bilimler Bölümü		
Düzce Üniversitesi	Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	Türk Müziği Bölümü	THM Üslup ve Repertuar	Eser isimleri seslendirme
Ege Üniversitesi	Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı	Türk Müziği Bölümü	Repertuar	Eser ismi
		Ses Eğitimi Bölümü	Üslup ve Repertuar	Eser ismi
Fırat Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Türk Müziği Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuarı	THM teorik bilgiler, sesi kullanma, dikte ve deşifre yapabilme, tür ve makam yapısı
		Temel Bilimler Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuarı	
Gaziantep Üniversitesi	Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı	Ses Eğitimi Bölümü	Repertuar HM	Yöre, Türe Göre
		Türk Müziği Bölümü		
		Türk Halk Oyunları Bölümü		
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	Antakya Devlet Konservatuvarı	Türk Müziği Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuarı	Eser İsmi, Yöre İsmi

İstanbul Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Türk Müziği Bölümü	Repertuvara Giriş (THM)	THM Teorik bilgiler, Örnek halk türküsü deşifre solfej çalışması
Karabük Üniversitesi	Safranbolu Fethi Toker Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi	Müzik Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuarı	Türler, Formlar ve Teorik Bilgiler
Kocaeli Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Türk Halk Müziği Bölümü	Türk Halk Müziği'nde Üslup ve Repertuar	Eser İsimleri
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı	Türk Müziği Bölümü	Repertuar	Eser İsimleri
On Dokuz Mayıs Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Müzik Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuarı	Eser isimlerinin solfeji ve seslendirilmesi, ağız ve tavır özelliklerinin kavratılması
Ordu Üniversitesi	Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi	Türk Müziği Bölümü	Türk Halk Müziği Repertuarı	Eser isimlerine göre
Sakarya Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı	Temel Bilimler Bölümü	Repertuar (THM)	Yöre isimleri üslup tavır ve icra özellikleri
		Türk Müziği Bölümü		
		Müzikoloji Bölümü		
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	Türk Müziği Konservatuvarı	Çalgı Eğitimi	TSM / THM Repertuar	Yöre isimleri ağız ve tavır ve özellikleri

Tablo 3 Türk Halk Müziği Repertuarı ve Benzer İçerikli Ders Öğretim Planı Sıralanma Ölçütleri

Programların haftalık planda ders işlenişinin hangi ölçütlere göre sıralandığı, ele alındığına bakılacak olunursa, programların kiminde ses teknikleri, kiminde usûller, kiminde yöreler, kiminde ise eser isimlerinin öncelikli ölçüt olarak değerlendirdiği görülmektedir. Önerilecek modelin benimsenmesi olasılığını yükseltmek amacıyla bu eğitim kaygılarının kapsanması gerektiği açıktır. Diğer taraftan, ulaşılan verilerin bir kısmının solfej, ses eğitimi, tür ve biçim gibi farklı derslerin kapsamına girdiği ve de ilgili bilgilerin, becerilerin bu dersler kapsamında edinilmesinin daha verimli olacağı değerlendirilmiştir. Repertuvara alınacak türkülerin sıralanmasında bağlı kalınacak ve organize edilecek ölçütlerin çeşitliliği, modelin geçerliği hususundaki riskleri arttırmaktadır. Dolayısıyla, eğitimin ikinci yılında yer almasını önerdiğimiz temel seviyede, farklı profillerdeki öğrencilere verilecek dersin içeriğinin hazırlanmasında, öncelikli olarak programlarda yürütülen diğer derslerin alanlarına ilişkin hususların ikincil ölçütler niteliğinde kalmasına dikkat edilmiştir.

3.1.1. Eser Sayısı

İncelenen programların kiminde eser isimlerinin özellikle belirtilmediği görülmüştür. Bu durum, repertuvarın ders içeriğindeki eserlerin her dönemde esnek bir şekilde belirlendiğine işaret etmektedir. Örneğin; üniversitelere bağlı olan dokuz ayrı programda 16 ayrı yarıyılta en az altı eser ismi, en çok 19 eser ismi verilmiştir. Ortalama olarak bakıldığında yaklaşık olarak 12 eser isminin verildiği görülmektedir.

Bir yarıyıl içerisinde altı ile 19 eser üzerinden amaçların gerçekleştirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir. Genellikle 12 ile 14 civarında eser öğretilmesi bağlamında genel bir eğilim olduğu görülmektedir.

Haftalık ayrıntılı ders içeriğinde eser sayısı belirtilmiş program sayısı 15'tir. Toplam eser sayısı ise 184'tür. Aritmetik ortalama yaklaşık olarak 12'dir. Bu durumda 16 haftalık bir süreçte ölçme değerlendirme uygulamaları dışında yaklaşık olarak her hafta bir sözlü halk müziği yaratması üzerinde durulduğu anlaşılmıştır. Önerimizde bu bulguya dayalı olarak bir yıllık temel Türk halk müziği repertuarı dersi her bir yarıyılı için 12 türkünün öğretilmesi uygun görülmüştür.

3.1.2 Yörelere

İncelenen ders planlarında yöre/bölge isimleri ayrı ayrı yarıyıllarda toplam sekiz yarıyıl verilmiştir. Bir yarıyılda yaklaşık altı ile yedi yöreye ait türkülere yer verildiği görülmüştür. Yöre çeşitliliği iki ile 12 arasında gerçekleşmiştir. Genel eğilim yedi ile 11 yörenin ele alınması yönündedir. Planlanacak ders öğretim planında yöre çeşitliliği endişesini karşılamak üzere iki ayrı dönemde 12 yörenin ele alınabileceği ortaya çıkmıştır. Bu yöreler Doğu Anadolu (Erzincan, Kars, Erzurum, Elazığ), Güney Doğu Anadolu (Urfa, Diyarbakır), İç Anadolu (Sivas, Kırşehir, Kırıkkale/Keskin, Yozgat) Ege (Denizli, İzmir, Kütahya), Karadeniz (Artvin, Ordu, Giresun, Tokat, Çorum), Marmara (İstanbul), Akdeniz (Antalya), Trakya-Rumeli ve Azerbaycan'dır. Buna karşın ders planları arasındaki farklılık yöre çeşitliliğinin 12'nin çok üstünde gerçekleşmesine neden olmuştur. Tez odağında Türk halk müziği repertuarı dersinin ilk yılının temel eğitim yılı olarak değerlendirilmesi sebebiyle, bu çeşitliliğin önerilecek plana doğrudan yansıtılması gerçekçi değildir. Dolayısıyla dersin temel olma niteliği göz önüne alınarak, tavır özellikleriyle kesişen seslendirme tekniklerinin diğer yörelere göre daha yüksek yeterlilikler gerektiren yörelerin ders öğretim planı model önerisine dâhil edilmemesi yaklaşımı benimsenmiştir. Ders öğretim planı model önerisinde yer verilecek yöreler aşağıda belirtilmiştir:

- Antalya
- Artvin
- Aydın
- Azerbaycan
- Çorum
- Denizli
- Diyarbakır
- Erzincan
- Erzurum
- Giresun
- İstanbul
- İzmir
- Kars

- Kırıkkale/Keskin
- Kırşehir
- Kütahya
- Ordu
- Sivas
- Tokat
- Trakya-Rumeli
- Urfa
- Yozgat

Yörelere bağlı olarak karşımıza çıkan bir diğer husus ağız ve tavır özellikleridir. Bu özelliklerin tamamının iki dönem içinde verilmesi mümkün görülmemektedir. Taranan planlarda amaç ve çıktılar arasında yöre, ağız, tavır gibi terimlerle çokça karşılaşılmasına rağmen haftalık planlarda bunların nasıl ele alınacağına dair bilgiler kısıtlı olarak yer almaktadır. Modelde kapsanması öngörülen yörelerin seçiminde özel teknik becerilerin yanı sıra ağız ve tavır özelliklerinin de temel repertuvar bilgisi/becerisi öğretimi/egitimine uygun bir şekilde yapılandırılmasına dikkat edilmiştir. Yine bu çerçevede, modelin temel repertuvar öğretimine odaklanması sebebiyle taramada karşılaşılan tüm yörelerden türküler seçilmesi yoluna gidilmemiş, yörelerin sıralanmasına ilişkin bir yöntem geliştirilmesi, pedagojik sıralamaya destek sunmadığı tespitine dayanılarak tür ölçütü gibi göz ardı edilmiştir.

3.1.3. Usûller

Önerilen modelde, incelenen ders öğretim planlarında usûl kapsamı hakkında öne çıkan bir yaklaşım belirlenemediğinden (bu yaklaşımın belirlenememesinin sebebini diğer ritim bileşenlerinin zorluk üzerindeki etkisinin daha yüksek olduğu yönündeki gizil bir kabul olduğu düşünülebilir) yöre ve ders süresi unsurlarına bağlı olarak bir tutum geliştirilmiştir. İki dönemde toplam 12 kadar yöreden seçilen eserler vasıtasıyla 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 zamanlı usûllerin kapsanabileceği anlaşılmıştır.

3.1.4. Dizi, Makam ve Aralıklar

Ders amaçları arasında makam, dizi ve aralık terimleri çerçevesinde göndermelerle karşılaşılsa da haftalık ders planlarında bu amaçlara ilişkin belirli bir

yöntemin geliştirilmediği dikkat çekmektedir. Yine amaçlar ve çıktılarda tür özelliklerinin öğretilmesine değinilse de haftalık planlarda genellikle bu husus öne çıkarılmamıştır. Türk halk müziğinde türlerin ağırlıklı olarak yörelere bağlı gelişen özellikleri göz önüne alındığında, önerilen modelde yöre, ses genişliği, aralıklar, seslendirme tekniği ve ritim bileşenlerinin oluşturduğu çerçevede karşılaşılan türler hakkında uygulamalı olarak bilgi verilmesi tercih edilmiştir. Ayrıca dizi, makam, aralık, solfej, deşifre vb. unsurların nazariyat ve solfej derslerinin içeriği kapsamında yer alması ve bu derslerin öğrenim çıktıları ile örtüşmesi nedeniyle ders modeli önerisinde yer alacak olan amaç, içerik, öğrenme çıktıları vb. unsurların konuları içerisinde öğretilmelerinin yer almaması gerektiği görüşüne varılmıştır. Özellikle dizi unsuruna bağlı kalmadan ses genişliği ve aralıklar, türkülerin sıralanmasında bir ölçüt olarak değerlendirilmiştir. İkiliden sekizliye kadar aralıkları kapsayan eserler seçilmiş, küçük aralıktan büyüğe doğru ilerleyen bir sıra izlenmiştir. Ses genişliği sınırı ise, temel Türk halk müziği repertuarı dersinin seviyesine uygun olacak şekilde bir sekizliyi aşmamak olarak belirlenmiştir.

3.1.5. Dersin Süresi

33 ayrı programda ders saatinin haftalık olarak iki ile altı saat arası olduğu görülmektedir. Toplam 98 saat ders vardır. Bu derslerin toplamı yaklaşık olarak üç saate denk gelmektedir. Buna karşın, aşağıda belirtilen nedenlere bağlı olarak modelde ders haftalık iki saat olarak planlanmıştır:

- Üç saatin haftalık ders programına yerleştirilmesi diğer derslerin planlanmasında güçlükler oluşturacaktır.
- Dersin, Türk halk müziği ses icracılığı dışında farklı uzmanlıklara yönelecek öğrenciler tarafından da alınacak giriş-temel nitelikli olması nedeniyle ders saatinin artmasıyla öğrenme çıktılarına ulaşılması arasında verimli bir bağlantı kurulamayacaktır.

3.1.6. Dersin Amacı

İncelenen ders planları doğrultusunda ders amaçlarında Türk halk müziği repertuarını tanıtmak, repertuar kazanımı vb. unsurların öne çıktığı görülmektedir.

Bunları Türk halk müziğinde üslup, tavır, ağız özellikleri ve yöre bilgisi, yöresellik unsurlarının takip ettiği görülmüştür.

Bunlara dayanarak önerilen ders modeli programında repertuar kazanımının öncelikli ölçüt olarak, Türk halk müziğinde üslup, tavır, ağız özellikleri ve yöre bilgisi, yöresellik unsurlarının ise öne çıkan diğer unsurlar olarak ele alınmasına karar verilmiştir.

3.1.7. Bulguların Model Önerisi İle İlişkilendirilmesi

Üniversite bölümlerine bağlı bulunan Türk müziği ile ilgili bölümler, programlar taranmış, Türk halk müziği repertuarı ile ilişkili olabilecek dersler incelenmiştir. İçeriği Türk halk müziği repertuarı dışında olan dersler ve içerikleri çalışmaya dâhil edilmemiştir.

Çoğu programın haftalık planına bakıldığında eser isimlerinin verilmediği, verilenlerde ise bir yarıyıl içerisinde en az altı, en çok 19 eserin yer aldığı görülmektedir. Her ne kadar seçilen eserin makamına, usûlüne ve ezgisel, yöresel olma durumuna göre bir sınıflandırma yapılsa da her eserin kendi içinde birtakım belirleyici unsurları göz önünde bulundurularak esere göre seçim yapılmalıdır. Bu hususta eser özelinde bir çalışma metodunun geliştirilebileceği düşünülmektedir.

Ders amaçlarının Türk halk müziği repertuar kazanımı, Türk halk müziğinde üslup, tavır, ağız özellikleri ve yöre bilgisi, yöresellik gibi maddelerde kesiştiği görülmüştür. Dolayısıyla amaçların buna uygun olarak sıralanmasıyla ders öğretim planı modelinin oluşturulması yöntemi elde edilmiştir.

Ders amaçlarında öne çıkan Türk halk müziğinde repertuar kazanımı, üslup, ağız, tavır özellikleri ve yöre bilgisi, yöresellik gibi unsurlar dikkate alınarak önerilen ders modelinde bu unsurlarla ilgili bir model oluşturma yoluna gidilmiştir.

Ders planlarında karşılaşılmayan bir nokta olan örnek icraların dinletilmesi konusunda kaynak kişilerin seçilmiş icralarından oluşan dinleme listelerinin oluşturulmasına da önem verilmiştir. Ayrıca, sözlü yaratmalarının yazıya aktarılması sürecini kuşatan bağlam koşulları, icra ile nota arasındaki uyumsuzlıklara neden olmaktadır. Bu uyumsuzluklar, Türk halk müziği geleneğindeki yeniden yaratma uygulaması, yani eserin her icra edilişinde belirli bir ölçüde yeniden yorumlanarak

değişmesi, ayrıca notaya alan kişinin yazılı bir versiyon oluştururken benimsediği tutumdan kaynaklanmaktadır. Türk halk müziği eğitimi alan ve icra edenler meslek hayatları boyunca bu tür durumlarla karşılaşacaktır. Bu sebeple öğretim planında örnek icra kayıtlarına yer verilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

3.1.7.1. Belirlenen Türkülerin Eğitim Materyali Olarak Özellikleri

Repertuvar derslerinde uygulanan yöntemin, hedeflenen öğrenme çıktısına ulaşmak için eserlerden yola çıkılması dışında bir yöntem, gerçekleştirilen taramada rastlanmamıştır. Buna bağlı olarak, ulaşılan bulgular doğrultusunda, günümüzde sergilenen öğretim planı hazırlama eğilimleri ile örtüşecek şekilde bir repertuvar hazırlamanın tezin odağı bakımından ilk gereklilik olduğu anlaşılmıştır. Buna karşın, türkülerin seçimi ve sıralanmasında kolaydan karmaşığa doğrultusunda bir sıralamanın, dersi alacak öğrencilerin sadece Türk halk müziği ses icracılığı alanında uzmanlaşacak profildeki bireylerden ibaret olmaması göz önüne alınarak yapılmasını zorunlu kılmıştır. Bu aşamada, belli makam dizilerinde, belli aralıklarla kurulmuş, usûl ve tartım gruplarını içeren, yöresel icra tavırlarını yansıtan türkülerin sıralanmasının, hâlihazırda Türk halk müziği repertuarı dersi veren öğretim elemanlarının uygulamayı benimseyebileceği bir yöntemin oluşmasına katkı sunabileceği düşünülmüştür. Bu konudaki yaklaşımımızı yansıtan tablo aşağıda yer almaktadır.

Sıra No	Repertuvar No	Türkü Adı	Sıralama Ölçütleri	İcra Kaydı Önerisi	Öğrenme Çıktısı
1	00034_1 00034_2	Ne Elmadır Ne De Nar	Dizi: Hüseyini Aralık: İkili, üçlü, dörtlü ve beşli Usûl: 2/4 Metronom: J = 90 Tartım Grubu: 1 Yöre: Çorum	https://www.youtube.com/watch?v=Arhu9Xuv9S4	Hüseyini dizisinde, ikili, üçlü, dörtlü ve beşli aralıklarla örülmüş, 2/4'lük usûldeki türküleri seslendirir. Çorum yöresi icra tavrını tanır.
2	04043_1 04043_2	Mavilim Mavişelim	Dizi: Hüseyini Aralık: ikili, üçlü ve dörtlü Usûl: 2/4 Metronom: J = 88 Tartım Grubu: 2 Yöre: Kırıkkala/Keskin	https://www.youtube.com/watch?v=XhASKrDe60I	Hüseyini dizisinde, ikili, üçlü ve dörtlü aralıkları içeren, 2/4'lük usûldeki türküleri seslendirir. Kırıkkala/Keskin yöresi icra tavrını tanır.
3	01671	Tamburam Rebap Oldı	Dizi: Hüseyini Aralık: ikili, üçlü ve beşli Usûl: 2/4 Metronom: J = 54 Tartım Grubu: 3 Yöre: Urfa	https://www.youtube.com/watch?v=ah4Y2ZhNmg	Hüseyini dizisinde, ikili, üçlü ve beşli aralıkları içeren, 2/4'lük usûldeki türküleri seslendirir. Urfa yöresi icra tavrını tanır.
4	02468	Bir Seher Vaktinde	Dizi: Hüseyini Aralık: ikili, üçlü ve dörtlü Usûl: 4/4 Metronom: J = 69 Tartım Grubu: 4 Yöre: Erzincan	https://www.youtube.com/watch?v=tgYq-PQsJYw	Hüseyini dizisinde, ikili, üçlü ve dörtlü aralıkları içeren, 4/4'lük usûldeki türküleri seslendirir. Erzincan yöresi icra tavrını tanır.
5	00585_1 00585_2	Hatırına Düşmez Sormaz Halimden	Dizi: Hüseyini Aralık: ikili, üçlü ve yedili Usûl: 4/4 Metronom: J = 72 Tartım Grubu: 5 Yöre: Tokat	https://www.youtube.com/watch?v=JXCW5Tqpwt4	Hüseyini dizisinde, ikili, üçlü ve yedili aralıkları içeren, 4/4'lük usûldeki türküleri seslendirir. Tokat yöresi icra tavrını tanır.
6	02724_1 02724_2	Kar Mı Yağmış Şu Harput'un Başına	Dizi: Hüseyini Aralık: ikili, üçlü, dörtlü ve yedili Usûl: 4/4 Metronom: J = 110 Tartım Grubu: 6 Yöre: Elazığ	https://www.youtube.com/watch?v=K7JXMoyCdOk	Hüseyini dizisinde, ikili, üçlü, dörtlü ve yedili aralıkları içeren, 4/4'lük usûldeki türküleri seslendirir. Elazığ yöresi icra tavrını tanır.

7	01806	Evlerinin Önü Bulgur Kazanı	Dizi: Hüseyini Aralık: ikili ve üçlü Usûl: 4/4 Metronom: $J = 80$ Tartım Grubu: 7 Yöre: Denizli	https://www.youtube.com/watch?v=uaVYEfSJdCk	Hüseyini dizisinde, ikili ve üçlü aralıkları içeren, 4/4'lük usûldeki türkülerini seslendirir. Denizli yöresi icra tavrını tanır.
8	00705	Ekin Ektim Çöllere	Dizi: Uşşak Aralık: ikili ve üçlü Usûl: 2/4 Metronom: $J = 84$ Tartım Grubu: 8 Yöre: Akmağdeni/Yozgat	https://www.youtube.com/watch?v=zBgIxefoCUk	Uşşak dizisinde, ikili ve üçlü aralıkları içeren, 2/4'lük usûldeki türkülerini seslendirir. Yozgat yöresi icra tavrını tanır.
9	02961	Sen Bir Ceylan Olsan	Dizi: Uşşak Aralık: ikili, üçlü ve beşli Usûl: 4/4 Metronom: $J = 80$ Tartım Grubu: 9 Yöre: Sivas/Şarkışla	https://www.youtube.com/watch?v=3JA7SGTB0rs	Uşşak dizisinde, ikili, üçlü ve beşli aralıkları içeren, 4/4'lük usûldeki türkülerini seslendirir. Sivas yöresi icra tavrını tanır.
10	03762_1 03762_2	Şu Maşat'ın Beleni	Dizi: Uşşak Aralık: ikili, üçlü, dörtlü ve beşli Usûl: 4/4 Metronom: $J = 96$ Tartım Grubu: 10 Yöre: Antalya/İbradı	https://www.youtube.com/watch?v=7_hpE-HkS6o	Uşşak dizisinde, ikili, üçlü, dörtlü ve beşli aralıkları içeren, 4/4'lük usûldeki türkülerini seslendirir. Antalya yöresi icra tavrını tanır.
11	00110	Hekimoğlu Derler Benim Aşlama	Dizi: Çargâh Aralık: ikili ve üçlü Usûl: 4/4 Metronom: $J = 63$ Tartım Grubu: 11 Yöre: Ordu	https://www.youtube.com/watch?v=kzAa6d3MSXk	Çargâh dizisinde, ikili ve üçlü aralıkları içeren, 4/4'lük usûldeki türkülerini seslendirir. Ordu yöresi icra tavrını tanır.
12	01009_1 01009_2	Eklemedir Koca Kavak	Dizi: Kürdî Aralık: ikili, üçlü, dörtlü ve beşli Usûl: 4/4 Metronom: $J = 100$ Tartım Grubu: 12 Yöre: Aydın	https://www.youtube.com/watch?v=HT3ZrwLzvQA	Kürdî dizisinde, ikili, üçlü, dörtlü ve beşli aralıkları içeren, 4/4'lük usûldeki türkülerini seslendirir. Aydın yöresi icra tavrını tanır.

13	00113_1 00113_2 00113_3	Dane Dane Benleri Var Yüzünde	Dizi: Hicaz Aralık: ikili, üçlü, dörtlü ve beşli Usûl: 2/4 Metronom: ♩ = 144 Tartım Grubu: 13 Yöre: Kırşehir	https://www.youtube.com/watch?v=eD1ljF_0aJ8	Hicaz dizisinde, ikili, üçlü, dörtlü ve beşli aralıkları içeren, 2/4'lük usûldeki türküleri seslendirir. Kırşehir yöresi icra tavrını tanır.
14	00076_1 00076_2	Baharın Gülşen Çağında	Dizi: Segâh Aralık: ikili, üçlü, dörtlü ve beşli Usûl: 3/4 Metronom: ♩ = 96 Tartım Grubu: 14 Yöre: Kars	https://www.youtube.com/watch?v=YzbGr2jajuk	Segâh dizisinde, ikili, üçlü, dörtlü ve beşli aralıkları içeren, 3/4'lük usûldeki türküleri seslendirir. Kars yöresi icra tavrını tanır.
15	00153	Özüne Özümler Gurban	Dizi: Uşşak Aralık: ikili, üçlü, dörtlü, beşli ve sekizli Usûl: 6/8 Metronom: ♩ = 96 Tartım Grubu: 15 Yöre: Azerbaycan	https://www.youtube.com/watch?v=IKVdwnLmvH4	Uşşak dizisinde, ikili, üçlü, dörtlü, beşli ve sekizli aralıkları içeren, 6/8'lik usûldeki türküleri seslendirir. Azerbaycan yöresi icra tavrını tanır.
16	02345	Şu Kışlanın Kapısına	Dizi: Hüseyini Aralık: ikili, üçlü ve beşli Usûl: 8/8 Metronom: ♩ = 238 Tartım Grubu: 16 Yöre: Orta Anadolu	https://www.youtube.com/watch?v=HmarprHHKdo	Hüseyini dizisinde, ikili, üçlü ve beşli aralıkları içeren, 8/8'lik usûldeki türküleri seslendirir. Orta Anadolu yöresi icra tavrını tanır.
17	00923	Bulutlar Oynar Oynaşır	Dizi: Karcıgar Aralık: ikili, üçlü, dörtlü ve altılı Usûl: 5/8 Metronom: ♩ = 234 Tartım Grubu: 17 Yöre: Artvin	https://www.youtube.com/watch?v=jVEf_a0fuTk	Karcıgar dizisinde, ikili, üçlü, dörtlü ve altılı aralıkları içeren, 5/8'lik usûldeki türküleri seslendirir. Artvin yöresi icra tavrını tanır.

18	02221_1 02221_2	Kırcalı İle Arda Arası	Dizi: Çargâh Aralık: ikili, üçlü ve dörtlü Usûl: 7/8 Metronom: 7/8 = 80 Tartım Grubu: 18 Yöre: Rumeli	https://www.youtube.com/watch?v=d0C77ml-kxc	Çargâh dizisinde, ikili, üçlü ve dörtlü aralıkları içeren, 7/8'lik usûldeki türkûleri seslendirir. Rumeli yöresi icra tavrını tanır.
19	01323	Püsküllüdür Ala Gürgen	Dizi: Uşşak Aralık: ikili, üçlü ve dörtlü Usûl: 7/8 Metronom: 7/8 = 78 Tartım Grubu: 19 Yöre: Görele/Giresun	https://www.youtube.com/watch?v=AaEXp-6EO8A	Uşşak dizisinde, ikili, üçlü ve dörtlü aralıkları içeren, 7/8'lik usûldeki türkûleri seslendirir. Giresun yöresi icra tavrını tanır.
20	01061	Sandık Üstünde Sandık	Dizi: Kürdî Aralık: ikili, üçlü, dörtlü ve beşli Usûl: 9/8 Metronom: ♩ = 114 Tartım Grubu: 20 Yöre: İzmir	https://www.youtube.com/watch?v=z5iuoBF1DwI	Kürdî dizisinde, ikili, üçlü ve dörtlü ve beşli aralıkları içeren, 9/8'lik usûldeki türkûleri seslendirir. İzmir yöresi icra tavrını tanır.
21	00252	Gemilerde Talim Var	Dizi: Hicaz Aralık: ikili ve üçlü Usûl: 9/8 Metronom: ♩ = 132 Tartım Grubu: 21 Yöre: İstanbul	https://www.youtube.com/watch?v=6Q56at-a1J4	Hicaz dizisinde, ikili ve üçlü aralıkları içeren, 9/8'lik usûldeki türkûleri seslendirir. İstanbul yöresi icra tavrını tanır.
22	04172	Aşk Bağrımda Yar Açtı	Dizi: Hicaz Aralık: ikili, üçlü ve dörtlü Usûl: 10/8 Metronom: ♩ = 192 Tartım Grubu: 22 Yöre: Diyarbakır	https://www.youtube.com/watch?v=8kc1jSmGUz8	Hicaz dizisinde, ikili ve üçlü aralıkları içeren, 10/8'lik usûldeki türkûleri seslendirir. Diyarbakır yöresi icra tavrını tanır.
23	00175	Yağmur Yağar	Dizi: Hüseyin Aralık: ikili, üçlü ve dörtlü Usûl: 9/8 Metronom: ♩ = 98 Tartım Grubu: 23 Yöre: Kütahya	https://www.youtube.com/watch?v=uQkocxBi6dU	Hüseyini dizisinde, ikili, üçlü ve dörtlü aralıkları içeren, 9/8'lik usûldeki türkûleri seslendirir. Kütahya yöresi icra tavrını tanır.

4 Nolu Eser

5 Nolu Eser

Bu eserde yeni bir tartım kalıbı bulunmamıştır.

6 Nolu Eser

Bu eserde yeni bir tartım kalıbını bulunmamıştır.

7 Nolu Eser

Bu eserde yeni bir tartım kalıbı bulunmamıştır.

8 Nolu Eser

Bu eserde yeni bir tartım kalıbı bulunmamıştır.

9 Nolu Eser

Bu eserde yeni bir tartım kalıbı bulunmamıştır.

10 Nolu Eser

Bu eserde yeni bir tartım kalıbı bulunmamıştır.

11 Nolu Eser

12 Nolu Eser

Bu eserde yeni bir tartım kalıbı bulunmamıştır.

13 Nolu Eser

14 Nolu Eser

Bu eserde yeni bir tartım kalıbı bulunmamıştır.

15 Nolu Eser

16 Nolu Eser

17 Nolu Eser

18 Nolu Eser

19 Nolu Eser

Bu eserde yeni bir tartım kalıbı bulunmamıştır.

20 Nolu Eser

21 Nolu Eser

22. Nolu Eser

Bu eserde yeni bir tartım kalıbı bulunmamıştır.

23. Nolu Eser

24. Nolu Eser

Bu eserde yeni bir tartım kalıbı bulunmamıştır.

3.2. Türk Halk Müziği Repertuarı I-II Dersi İçin Ders Öğretim Planı Modeli

3.2.1. Dersin Seviyesi

Lisans.

3.2.2. Dersin Süresi

2 saat.

3.2.3. Dersin Amacı

Türk halk müziği repertuar bilgisi kazandırmak, öğrencinin repertuarını genişletmek, Türk halk müziği repertuarının gelenek mensubu icracılar tarafından seslendirilmiş örneklerinin dinletilmesi ile birlikte türkülerin yöresel ağız ve tavır özelliklerini tanıma becerisi kazandırmak.

3.2.4. Öğrenme Çıktıları

1. Türk halk müziği repertuarı bilgisi edinir, repertuarını zenginleştirir.
2. Türk Halk Müziği türünde ses icrası becerisi kazanır.
3. Türk halk müziği repertuarını, yörelerini, yörelerin ağız, tavır özelliklerini tanır.
4. Yerel, ulusal ya da uluslararası düzeydeki Türk Halk Müziği icracılarını tanır, üslup-tavır özelliklerini kavrar, bu özellikleri kendi müzikal edimiyle harmanlar.
5. Türk Halk Müziği hakkında edindiği kuramsal bilgileri uygulama esnasında değerlendirir.
6. Müzik ile ilgili unsurları kavramlaştırma, tanımlama ve sınıflandırma becerisi kazanır.
7. Müzik alanında edindiği bilgileri, kişisel becerileriyle birleştirerek yaratmacı bir şekilde kullanır.
8. Mesleki ve etik sorumluluk bilincine sahip olur.

3.2.5. Dersin İçeriği

TRT Türk halk müziği arşivindeki sözlü eserler nota arşivinden seçilen kolaydan karmaşığa doğru sıralanan, belirli yörelerden seçilen türkülerin geleneksel icra kayıtları (cd, kaset, vb.) dinletilmesi ve yörelerin ağız, tavır özelliklerinin tanınması çalışmaları.

3.2.6. Haftalık Ayrıntılı Ders İçeriği

Üçüncü ve dördüncü yarıyla ilişkin ayrıntılı ders içerikleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

3.2.6.1. Üçüncü Yarıyıl

Hafta	Konular (Teorik)	Uygulama	Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Ön Hazırlık
1	Dersin müfredatının tanımı, dönem içinde icra edilecek eserlerin notasının dağıtımı, dönem içerisinde öğrenilecek eserlerin yöreleri hakkında kısaca bilgi verme	Öğretim elemanının sunumu	Düz Anlatım	Ders öğretim planını inceleme
2	Ses icra teknikleri	Ses icra tekniklerinin uygulanması	Gösterip Yaptırma	Diyafram nefesi tekniğini hatırlama
3	“Ne Elmadır Ne De Nar” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Ne Elmadır Ne De Nar” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
4	“Mavilim Mavişelim” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Mavilim Mavişelim” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
5	“Tamburam Rebap Oldı” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Tamburam Rebap Oldı” adlı türkünün yöresel özelliklerine	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı

		uygun icra edilmesi		kayıtlarının dinlenmesi
6	“Bir Seher Vaktinde” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Bir Seher Vaktinde” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
7	“Hatırına Düşmez Sormaz Halimden” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Hatırına Düşmez Sormaz Halimden”adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
8	Ara Sınav			
9	“Kar Mı Yağmış Şu Harput’un Başına” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Kar Mı Yağmış Şu Harput’un Başına”adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
10	“Evlerinin Önü Bulgur Kazanı” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Evlerinin Önü Bulgur Kazanı”	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak

		adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi		kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
11	“Ekin Ektim Çöllere” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Ekin Ektim Çöllere” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
12	“Sen Bir Ceylan Olsan Ben De Bir Avcu” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Sen Bir Ceylan Olsan Ben De Bir Avcu” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
13	“Şu Maşat’ın Beleni” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Şu Maşat’ın Beleni” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
14	“Hekimoğlu Derler Benim Aslıma” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Hekimoğlu Derler Benim Aslıma” adlı türkünün yöresel	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı

		özelliklerine uygun icra edilmesi		kayıtlarının dinlenmesi
15	“Eklemedir Koca Kavak” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Eklemedir Koca Kavak” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
16	Final Sınavı			

3.2.6.2. Üçüncü Yarıyıl Ders İş Yüğü

İncelenen öğretim programlarında yer alan ortalama AKTS (Avrupa Kredi Transfer Sistemi) yaklaşık olarak 3 çıkmıştır. Buna göre 3 AKTS’nin iş yükü şu şekilde dağıtılabilir.

Etkinlik	Süre (Saat)	Sayı	Toplam İş Yüğü (Saat)
Derse Katılım	2	14	28
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Dinleme	2	14	28
Tekrar (Bireysel Çalışma)	1	14	14
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	1	8	8
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	1	10	10
Toplam			90
Dersin AKTS Kredisi = 3 Toplam İş Yüğü (Saat) =90			

Tablo 5 Ders Öğretim Planı İş Yüğü Hesaplaması

3.2.6.3. Dördüncü Yarıyıl

Hafta	Konular (Teorik)	Uygulama	Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Ön Hazırlık
1	Dersin müfredatının tanımı, dönem içinde icra edilecek eserlerin notasının dağıtımı, dönem içerisinde öğrenilecek eserlerin yöreleri hakkında kısaca bilgi verme	Öğretim elemanının sunumu	Düz Anlatım	Ders öğretim planını inceleme
2	Ses icra teknikleri	Ses icra tekniklerinin uygulanması	Gösterip Yaptırma	Diyafram nefesi tekniğini hatırlama
3	“Dane Dane Benleri Var Yüzünde” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Dane Dane Benleri Var Yüzünde” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
4	“Baharın Gülşen Çağında” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Baharın Gülşen Çağında” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
5	“Özüne Özüm Kurban” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının	Ses tekniği egzersizleri, “Özüne Özüm	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili

	incelenmesi	Kurban” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi		kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
6	“Şu Kışla’nın Kapisına” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Şu Kışla’nın Kapisına” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
7	“Bulutlar Oynar Oynaşır” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Bulutlar Oynar Oynaşır” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
8	Ara Sınav			
9	“Kırcalı İle Arda Arası” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Kırcalı İle Arda Arası” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
10	“Püsküllüdür Ala Gürgen” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Püsküllüdür Ala Gürgen” adlı	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak

		türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi		kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
11	“Sandık Üstünde Sandık” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Sandık Üstünde Sandık” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
12	“Gemilerde Talim Var” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Gemilerde Talim Var” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
13	“Aşk Bağırmda Yar Açtı” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Aşk Bağırmda Yar Açtı” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
14	“Yağmur Yağar” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	Ses tekniği egzersizleri, “Yağmur Yağar” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Gösterip Yaptırma	Solfej ve bona yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
15	“Değirmen Başında Vurdular	Ses tekniği	Gösterip	Solfej ve bona

	Beni” adlı türkünün yöresinin, yöresel özelliklerinin, icracısının incelenmesi	egzersizleri, “Değirmen Başında Vurdular Beni” adlı türkünün yöresel özelliklerine uygun icra edilmesi	Yaptırma	yapma Eserle ilgili kaynak kişi/mahalli sanatçı kayıtlarının dinlenmesi
16	Final Sınavı			

3.2.6.4. Dördüncü Yarıyıl Ders İş Yüğü

İncelenen öğretim programlarında yer alan ortalama AKTS (Avrupa Kredi Transfer Sistemi) yaklaşık olarak 3 çıkmıştır. Buna göre 3 AKTS’nin iş yüğü şu şekilde dağıtılabilir.

Etkinlik	Süre (Saat)	Sayı	Toplam İş Yüğü (Saat)
Derse Katılım	2	14	28
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Dinleme	2	14	28
Tekrar (Bireysel Çalışma)	1	14	14
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	1	8	8
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	1	10	10
Toplam			90
Dersin AKTS Kredisi = 3 Toplam İş Yüğü (Saat) =90			

Tablo 5 Ders Öğretim Planı İş Yüğü Hesaplaması

3.2.7. Ders Modeli Öğretim Planı Öğrenme Çıktıları İle TYYÇ İlişkisi

TYYÇ		Öğrenme Çıktıları							
		1	2	3	4	5	6	7	8
BİLGİ	1								
BECERİ	1								
	2								
YETKİNLİKLER (Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği)	1								
	2								
	3								
YETKİNLİKLER (Öğrenme Yetkinliği)	1								
	2								
	3								
YETKİNLİKLER (İletişim ve Sosyal Yetkinlik)	1								
	2								
	3								
	4								
	5								
YETKİNLİKLER (Alana Özgü Yetkinlik)	1								
	2								

Tablo 6 Ders Modeli Öğretim Planı Öğrenme Çıktıları - TYYÇ İlişkisi

3.2.8. Ders Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

3.2.8.1. Üçüncü Yarıyıl

TRT THM sözlü eserler repertuarı (0034, 0110, 0585, 0705, 1009, 1671, 1806, 2468, 2724, 2961, 3762, 4043 nolu eserler)

3.2.8.2. Dördüncü Yarıyıl

TRT THM sözlü eserler repertuarı (0076, 0113, 0153, 0175, 0252, 0923, 0994, 1061, 1323, 2221, 2345, 4172 nolu eserler)

3.2.9. Planlanan Öğrenme Aktiviteleri ve Metodları

Örnek Olay, Gösterip yaptırma, Düz Anlatım Yöntemi, Problem Çözme Yöntemi (Tümevarım), Grupla Öğretim Teknikleri (Beyin Fırtınası, Gösteri, Soru Yanıt Tekniği).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye’de Türk müziği eğitiminin kurumsallaşması sürecinde konservatuvarların üniversite bünyelerine dâhil edilmesi ve zaman içinde yükseköğretimde uluslararası düzeyde bir eğitim vizyonu oluşturulmasının bir sonucu olarak gittikçe sistematik bir yapı olduğu söylenebilir.

Türk müziği eğitiminin kurumsallaşması ile birlikte repertuvar öğretimi, geleneğin uygulama sürecini bu yeni ortamlarda (kurumsal eğitim) karşılayan derslerden biri olmuştur ve yaklaşık 45 yıldır devam ettiği görülmektedir. Ders öğretim planlarının içeriklerindeki belirsizlik, yöntemlerin üzerinde durulmaması, öğrenme çıktılarıyla ders içerikleri ilişkisinin bugüne kadar akademik alanda tartışılmamış olması ve Türkiye Yükseköğretim Kurumu Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu ilk model önerisini yapacak olmak bu çalışmanın özgünlüğünü oluşturmaktadır.

Bir ders öğretim planı modelinde tutarlılık ve bütünlük önemsenmesi gereken ilk unsur olarak değerlendirilebilir. Modellerin kapsamını ve bütünlüğüne dikkat çeken Duman (2007), konuya ilişkin şu ifadeleri kullanır:

Modeller, öğretmen, öğrenci ve içerik değişkenleri arasındaki bağlantıların neler ve nasıl olması gerektiği ile ilgilenir. Modeller, öğrenme materyallerinin düzenlenmesinde, öğretme-öğrenme sürecinin planlanmasında, öğrencilerin öğrenmeye giriş hazırlıklarının yapılmasında, onların öğrenme durumlarına, düzeylerine ve öğrenme sonuçlarına ilişkin olan tüm değişkenlere yönelik kapsamlı bir plandır.

Türk halk müziği repertuvarı derslerinin konservatuvarlarda uygulanması, formal eğitim kapsamında değerlendirilebilir. Kurumsal anlamda Türk müziği eğitimi ilk olarak Musiki Muallim Mektebi’nde başlamış, günümüzde de konservatuvarlar ve müzik eğitimi veren diğer kurumlar bünyesinde sürdürülmektedir.

Bu çalışma kapsamında oluşturulan Türk halk müziği repertuvarı ders öğretim modeli önerisi çerçevesinde ders amaçları ile öğrenme çıktıları arasında bir ilişki kurulması gerektiği düşünülmektedir. Ders amaçlarında repertuvar kazanımı, repertuvarın tanıtılması gibi unsurlar ilk sırada yer alırken, derslerin öğrenme çıktılarında bu unsurların orta sıralarda yer aldığı görülmektedir. Amaçlar arasında tür ve biçim özellikleriyle ilgili bir özellik bulunmuyorken öğrenme çıktılarında bu konularla karşılaşılmaktadır. Amaçlar ile öğrenme çıktıları arasında anlamlı ilişkiler

tespit edilememiştir. Dolayısıyla, önerilen modelde bu ilişkilerin sağlıklı kurulması yönünde çaba gösterilmiştir.

Öğretim planlarında yer alan amaç-içerik-öğrenme çıktıları ve haftalık ders planlarının birbirlerini desteklediklerine ilişkin veriler bulunmamaktadır. Çünkü haftalık ders içeriklerinde çoğunlukla repertuvardan seçilen eserlerin isimlerinin yer almadığı görülmüştür.

Çalışma kapsamında incelenen ders öğretim planlarında yöresel tavrın icra edilmesinin çokça ön plana çıkarıldığı görülmüştür. Bu durumun temel eğitimde gerçekçi olmayan bir ölçüt olduğu söylenebilir. Buna karşın, önerilen modelde yöresel üslup tavrı özelliklerinin tanınarak ayırt edilebildiği bir öğrenme çıktısının yer alması hususu benimsenmiştir.

İncelenen ders öğretim programlarının haftalık planlarının kiminde eser isimlerinin belirtildiği, kiminde ise eser isimlerinin özellikle belirtilmediği görülmüştür. Bu durum, repertuvarın ders içeriğindeki eserlerin her dönemde esnek bir şekilde belirlendiğine işaret etmektedir. Öğretim programlarında yer alan haftalık planlarda öncelikli olarak değerlendirilen ölçütlerin yörelere, ses tekniklerine, usûllere ve eser isimlerine göre sıralandığı görülmektedir. Her ne kadar seçilen eserin makamına, usûlüne, ezgisel ve yöresel olmasına göre bir sınıflandırma yapılsa da her eserin kendi içinde birtakım belirleyici unsurları göz önünde bulundurularak eser özelliklerine göre sıralama yapılabilir. Bu bağlamda eser özelinde bir çalışma metodunun geliştirilebileceği söylenebilir.

Türk halk müziği repertuvarı dersini içeren 33 öğretim programı incelenmiştir. Bu programlarda yer alan ders amaçları arasından Türk halk müziği repertuvarının tanıtılması, icra ettirilmesi ve devamlılığının sağlanmasının öne çıkarıldığı tespit edilmiştir. Ders içeriklerinde icra ve seslendirme unsurlarının ağırlık kazandığı görülmüştür. Öğrenme çıktılarında ise icra-seslendirme, yöre bilgisi-yöresellik ve dizi-makam-aralık olmak üzere birden çok unsur ön plandadır.

İncelenen ders öğretim planlarında yer alan ders amaçları, ders içerikleri ve öğrenme çıktılarının birden çok ders öğretim planında birebir aynı ifadelerle kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu durum, farklı üniversitelerde aynı dersin birebir aynı içerikte, aynı amaçla ve aynı öğrenme çıktıları doğrultusunda uygulandığı düşüncesini oluşturabilir ve

iki şekilde değerlendirilebilir. Ders öğretim planı hazırlayıcıları hazırlama sürecinde “özgünlük” kaygısı gütmeyen diğer üniversitelerin içeriklerini birebir almıştır ya da bir üniversitede bu dersi yürüten herhangi bir öğreticinin, bulunduğu üniversiteden başka bir üniversiteye geçiş yaptığında bir önceki kurumda kullandığı ders öğretim planını kullanmaya devam ettiği söylenebilir.

Türk halk müziği repertuvarının doğrudan ilişkili olduğu geleneğin aktarımında, sözlü gelenek mensubu icracılar ve dersi veren öğretim elemanlarının rolü azımsanmayacak düzeydedir. Dolayısıyla, bu çalışmada ortaya konulan ders öğretim planı modelinde sözlü gelenek mensubu icracılardan en yüksek oranda faydalanılması önerilmektedir.

Türlere, usûllere, makam dizilerine ve yöresel ağız-tavır özelliklerine göre tek ölçüt üzerinden bir sıralama yapılmasının mümkün olmadığı görülmüştür. Temel eğitimde aralıklar, tartımlar ve ses genişliğinin rahatlıkla ölçüt olarak kullanılabileceği söylenebilir. İki ayrı yarıyıl için 24 farklı yöreye ait toplam 24 eser verilebileceği, dolayısıyla 24 farklı yörenin tanıtılabileceği ortaya çıkmıştır.

İncelenen ders öğretim planlarında yer alan ders amaçları arasında Türk halk müziği repertuvarını tanıtmak, devamlılığını sağlamak ve repertuvar kazanımına ilişkin unsurların ağırlık kazandığı görülmüş, önerilen modelin ders amacı olarak Türk halk müziği repertuvar bilgisi kazandırmak ve ilgili yöreye ait gelenek mensubu kişilerin icra kayıtlarını dinleterek öğrenciye yöresel ağız ve tavır özelliklerini tanıma becerisi kazandırmak unsurları belirlenmiştir.

Ders içeriği olarak TRT Türk halk müziği arşivindeki sözlü eserler nota arşivinden seçilen, kolaydan karmaşığa doğru sıralanan, belirli yörelere ait türkülerin geleneksel icra kayıtları (cd, kaset, internet vb.) dinletilmesi ve yörelerin ağız, tavır özelliklerinin tanınması çalışmalarının yapılması belirlenmiştir.

Haftalık plan oluşturulurken 24 farklı yöreden 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 zamanlı usûllerde 24 türkü, ses genişliği, tartım kalıpları ve yöre çeşitliliği göz önünde bulundurularak sıralanmıştır. Ders modeline ilişkin iş yükü hesabında dersin işlendiği saatler ile ara sınav ve final sınavları dışında dinleme, tekrar (bireysel çalışma), ara sınav ve final sınavı için bireysel çalışmalara yer verilmiştir. Bu aşamada dinleme ve tekrar uygulamaları önemsenmiştir.

Ders ğretim planlarının güncellenmesi yoluyla akademik düzeyde de kültürel devamlılığın sağlanması bu çalışma sonucunda ortaya koyulacak öneriler arasında değerlendirilebilir. Örneğin; teknolojik gelişmelerin ses kayıt teknolojileri ve dijital arşiv çalışmalarına olumlu yansıması yükseköğretim kurumları bünyesinde değerlendirilmeli ve Türk halk müziği repertuvarının kayıt altına alınması, mevcut kayıtların dijital ihtisas arşivlerine aktarımı sağlanmalıdır. Ayrıca, yeni yaratmaların da kayıt altına alınması önemlidir. Bunun yanı sıra bilgisayar ortamında nota yazma programlarının gelişiminden faydalanılarak mevcut repertuvarın ve yeni eserlerin arşivlenmesi ve ders materyali olarak kullanılması önerilmektedir.

Bu alışma kapsamında ortaya koyulan ders ğretim planı modelinin uygulanmasıyla;

- Sosyal alanda, repertuvar öğretiminin olumlu yansıması olarak kurumsal eğitimden yetişmiş icracıların geleneğin yaşatılması ve sürdürülmesine katkıları gelişecektir.
- Akademik alanda, ders içerikleri ile çıktıların birbirini ne oranda desteklediği ilk kez araştırılmış ve bir uygulama modeli (ders ğretim planı) ortaya konulmuştur.
- Bilimsel alanda, farklı kapsam ve sınırlarda gerçekleştirilecek araştırmalar için bir araştırma modeli önerilmiştir.

KAYNAKÇA

- Akdoğu, O. (2003). *Türk Müziği'nde Türler ve Biçimler*. İzmir.
- Aktaş, Y. (2014). Devlet Konservatuvarları Türk Müziği Bölümlerinde Verilen Üslup ve Repertuvar Dersinin Uygulanmasında Eser Kimliği Yönteminin Kullanımı ve Önemi. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Araştırmaları Dergisi*, 4(10), s. 50-57.
- Albayrak, N. (2012). *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*.
- Alpyıldız, E. (2018). *YURTTAN SESLER Ankara Radyosu'ndan Türkiye'ye Açılan Pencere*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Altınay, F. R. (2004). *Cumhuriyet Döneminde Türk Halk Müziği (Kitaplar-Makaleler-Nota Yayınları)*. İzmir.
- Artun, E. (2013, Mart 22-24). Türkü Söyleme Geleneği ile Türkülerde Tür, Şekil ve Tasnif Üzerine Düşünceler. 4. Uluslararası Türk Dünyası Kurultayı, *Türkü, Türkülerimiz, Öyküleriyle, Türküler Sempozyumu*. Muğla, Fethiye. türkoloji. adresinden alındı
- Bağı, R. (2019). Tarihsel Perspektif Açısından Haza Mecmua-i Saz ü Söz'de "Aşıklık Geleneği" ve "Kültürel Aracı" Olarak Ali Ufki. *Tarih Okulu Dergisi*, 1810-1835.
- Behar, C. (2016). *Ali Ufki'nin Bibliothèque Nationale de France'taki[Turc 292] Yazması*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Behar, C. (2019). *Aşk Olmayınca Meşk Olmaz Geleneksel Osmanlı/Türk Müziğinde Öğretim ve İntikal*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Çini Şimşek, D. (2018, Kasım). Müzik İnkılabında Bir Uygulama; Musiki Muallim Mektebi'nden, Ankara Devlet Konservatuvarı'na. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, s. 241-251. doi:10.16992/ASOS.14309
- Deniz, Ü. (2019). *DARÜ'L-ELHAN Türk Halk Müziği Derleme Faaliyetleri ve Derleme Defteri*. Ankara: Akademisyen Kitabevi.
- Dilçin, C. (1995). *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Duman, B. (2007). Süreç Temelli Öğrenme-Öğretim Modeli. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(19).
- E.Ü. Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı. (2021, Kasım 25). *Hakkımızda - Genel Tanıtım*. E.Ü. Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı: <https://konservatuvar.ege.edu.tr/tr-5311/tanitim.html> adresinden alındı
- Ekici, M. (2004). Halk Bilim Araştırmalarında Üçüncü Boyut. *Türklük Bilimi Araştırmaları*(16), 13-20.
- Emnalar, A. (1998). *Tüm Yönleriyle Türk Halk Müziği ve Nazariyatı*. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- Gündüz, Y. (2014, Kasım). Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Müzik Eğitiminin Gelişimi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri Bilim Dalı*. Ankara.
- Işık, C. (2005). Sözlü Gelenek Eserlerinin Özellikleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(9), 89-105.
- İTÜ TMDK Tarihçe. (2021, Kasım 20). İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Web Sitesi: <https://tmdk.itu.edu.tr/hakkimizda/tarihce> adresinden alındı
- Koçhan, G. (2021). Konservatuar Kurumunun Tarihçesi, Dünyadan ve Türkiye'den Konservatuar Örnekleri ile İstanbul Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı. S. Karahasanoğlu (Dü.) içinde, *İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Tarihçesi* (s. 265-278). İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Yayınları.
- Kolukırmık, K. (2014). Osmanlı Devleti'nde İlk Resmî Konservatuar olan Dârülelhandâ Derleme ve Yayım Faaliyetleri. *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*(35), 479-798.
- Mak, P. (2006). *Learning Music in Formal, Non-formal and Informal Contexts*. Hanzehogeschool Groningen.
- Özşahin, R. (2010). İstanbul Belediye Konservatuvarı'nın Halk Müziği Çalışmaları. *Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Musikisi Ana Sanat Dalı Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul.
- Öztuna, Y. (1990). *Büyük Türk Musikisi Ansiklopedisi*. Ankara.
- Say, A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi* (Cilt 3). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi* (Cilt 3). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sözer, V. (2012). *Müzik Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

- T. C. Yükseköğretim Kurulu. (2021, Aralık 1). *TYYÇ Düzey Tanımları - 6. Düzey (Lisans)*. Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi: <http://tyyc.yok.gov.tr/?pid=33> adresinden alındı
- Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi* . (2021, Kasım 28). Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi TYÇÇ Web sitesi: <http://tyyc.yok.gov.tr/> adresinden alındı
- Uçan, A. (2005). Genel Müzik Eğitiminde Geleneksel Müziklerimizin Yeri ve Önemine Genel Bir Bakış. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi 1. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*. Van.
- Uzun, M. O. (2015). *Türkülerimizde Sözlü Formüller Formeller*. Afyonkarahisar.
- Yurtseven, G. (2018). Türkiye Cumhuriyeti'nde Müzik Kurumsallaşması ve Kültürel Kimlik Değişimi. *YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ SANAT VE TASARIM ANA BİLİM DALI SANAT VE TASARIM DOKTORA PROGRAMI DOKTORA TEZİ*. İstanbul.
- Yücedağ, B. (2021, Haziran). Türk Halk Müziğinde Gelenek ve Geleneğin Dönüşümü. *Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*. Sakarya.
- Yükselsin, İ. Y. (2015). Bir 'Kültürel Aracı' Olarak Muzaffer Sarısözen ve Erken Cumhuriyet Döneminde 'Türk Halk Müziği'nin Yeniden İnşasındaki Rolü. *Yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi*(14), 77-90.

EKLER

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 34
İNCELEME TARİHİ : 27. 1. 1973
2. İNCELEME TARİHİ : 1990
YÖRE
ÇORUM
KAYNAK KİŞİ
CAFER KAYA
SÜRE : 90

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ

DERLEME TARİHİ
16. 3. 1971

NOTALAYAN
NİDA TÜFEKÇİ

NE ELMADIR NE DE NAR

(SAZ —————)

NE EL MA DIR NE DE NA
YÂ RİM ZÜL FÜN TA RAN MI

R NE DE NA R NE EL MA DIR NE DE NA
Ş TA RAN MI Ş YÂ RİM ZÜL FÜN TA RAN MI

R NE DE NA R GÖ NÜL ÇE KER A HU ZÂR
Ş TA RAN MI Ş BE NİM BAH TIM KA RAY MIŞ

A HU ZÂR GÖ NÜL ÇE KER A HU ZÂR
NAZ LI YÂR BE NİM BAH TIM KA RAY MIŞ

A HU ZÂR (SAZ —————)
NAZ LI YÂR

-2-
NE ELMADIR NE DE NAR

HER DER DİN ÇA—
HAS TA MI SI—

RE Sİ VA—R NAZ LI YÂ—R BE NİM Kİ DE
N SEV Dİ Ğİ—M NAZ LI YÂ—R NE DEN BEN ZİN

SEN SİN YÂ—R SEN SİN YÂR BE NİM Kİ DE
SA RAR MI—Ş SEV Dİ ĞİM NE DEN BEN ZİN

SEN SİN YÂ—R SEN SİN YÂR
SA RAR MI—Ş SEV Dİ ĞİM

GENÇTÜRK

NE ELMADIR NE DE NAR NE DE NAR
GÖNÜL ÇEKER AHU ZÂR AHU ZÂR
HER DİRDİN ÇARESİ VAR NAZLI YÂR
BENİM Kİ DE SENSİN YÂR SENSİN YÂR

YÂRİM ZÜLFÜN TARANMIŞ TARANMIŞ
BENİM BAHTIM KARAYMIŞ NAZLI YÂR
HASTA MISIN SEVDİĞİM NAZLI YÂR
NEDEN BENZİN SARARMIŞ SEVDİĞİM

AHU ZÂR : Ah ile inlemek

DERLEYEN
TRT MÜZİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI
THM ve OYUNLARI MÜDÜRLÜĞÜ

YÖRE
KIRIKKALE/Keskin
KAYNAK KİŞİ
HACI TAŞAN

MAVİLİM MAVİŞELİM

DEPLEME TARIHİ

NOTALAYAN
SONER ÖZBİLEN

SÛRE :

(SAZ

MA— VI LİM MA VI ŞE LİM
MA— VI LİM HER GE Dİ YO
MA— VI LİM KALK Gİ DE LİM

MA— VI LİM MA VI ŞE LİM TEN HA DA BU LU ŞA LİM
MA— VI LİM HER GE Dİ YO HER Gİ Nİ TER KE Dİ YO
MA— VI LİM KALK Gİ Dİ LİM FE NE Rİ YAK Gİ DE LİM

MA— VI LİM TEN HA DA BU LU ŞA LİM MA— VI LİM
MA— VI LİM HER Gİ Nİ TER KE Dİ YO MA— VI LİM
MA— VI LİM FE NE Rİ YAK Gİ DE LİM MA— VI LİM

KUR— BA NOL DU ĞUM AL LAH KUR— BA NOL DU ĞUM AL LAH—
HER— GİN DE BA BA BA BA BA BA ŞİN YE SİN—
Bİ— ZİM LE GE LEN OL MAZ Bİ— ZİM LE GE LEN OL MAZ—

TEZ GÖN— DER KA VU ŞA LİM MA— VI LİM TEZ GÖN— DER
YÄ Rİ MEL DEN Cİ Dİ YO MA— VI LİM YÄ Rİ MEL
Sİ LA Yİ TER KE DE LİM MA— VI LİM Sİ LA Yİ

-2- MAVİLİM MAVİŞELİM

KA VU ŞA LIM MA VI LIM
DEN GI DI YO MA VI LIM
TER KE DE LIM MA VI LIM

MAVİLİM MEVİŞELİM
TENHADA BULUŞALIM (Mavilim)
KURBAN OLDUĞUM ALLAH
TEZ GÖNDER KAVUŞALIM (Mavilim)

MAVİLİM HERG EDİYO
HERGİNİ TERK EDİYO (Mavilim)
HERGİN DE BAŞIN YESİN
YARIM ELDEN GİDİYO (Mavilim)

MAVİLİM KALK GİDELİM
FENERİ YAK GİDELİM (Mavilim)
BİZİMLE GELEN OLMAZ
SILAYI TERK EDELİM (Mavilim)

HERG : Sürüküp dinlenmeye, nadasa bırakılan tarla

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1671
İNCELEME TARİHİ : 23-2-1978

DERLEYEN
M. SARI SÖZEN

YÖRESİ
URFA

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
BAKIR YURTSEVER

TAMBURAM REBAP OLDI

NOTAYA ALAN
M. SARI SÖZEN

SÜRESİ :

54

TAM BU RAM RE BA BOL DI Cİ GE RİM KE
OR DEK SU YA DA . . . . . L DA GEL YAR DAN HA BE

BA RAL BO . . . L DI GEL VAY VAY İS TE DİM VER ME
E Ğ ER YA RİM GE . . . . . L Dİ LER MEZ SE

BİR ZA LİM SE BE BOL DI A MAY NA MAY NA MAY NA MAN
TUT NO LUN DA NAL DA GEL (CAN SA) NA HEY RAN

A MAY NA MAY NA MAY NA MAN YAR SA NA HEY RAN
(CAN SA) KUR BAN

—1—

TAMBURAM REBAPOLDI
CİĞERİM KEBABOLDI
İSTEDİM VERMEDİLER
BİR ZALİM SEBEBOLDI
Bağlantı { AMAN AMAN AMAN AMAN
YAR SANA HEYRAN
AMAN AMAN AMAN AMAN
CAN SANA KURBAN

—2—

ÖRDEK SUYA DALDA GEL
YARDAN HABER ALDA GEL
EĞER YARIM GELMEZSE
TUT KOLUNDAN ALDA GEL
Bağlantı.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 2468
İNCELEME TARİHİ : 8 - 3 - 1984

YÖRESİ
ERZİNCAN

KİMDEN ALINDIĞI
AŞIK DAİMİ

SÜRESİ :

♩ = 69

DERLEYEN
TRT. İZMİR RADYOSU

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN

BİR SEHER VAKTİNDE

BİR SE HER VAK TİN DE M İN Dİ M BAĞ LA RA
BOŞ GE CİR ME YE Lİ M GEL BU M CAĞ LA RI

Ö TER SEY DA BUL BU L GÜL YA RE LE NİR
DO LA ŞA LI M SAH RA LA RI DAĞ LA RI

BAK MAZ Mİ Sİ N ŞU Sİ NEM DE DAĞ LA RA
BİR GÜN GA ZE L DÖ KE R OM RÜ N BAĞ LA RI

DER Dİ Mİ DÖ K ME YE DİL YA RE LE Nİ R
E SER SAM YE L LE Rİ DAL YA RE LE Nİ R

BAK MAZ Mİ SİN SU Sİ NEM DE DAĞ LA RA
BİR GÜN GA ZEL DÖ KE R OM RÜN BAĞ LA RI

DER Dİ Mİ DÖ K ME YE DİL YA RE LE NİR
E SER SAM YE L LE Rİ DA YA RE LE NİR

DER Dİ Mİ DÖ K ME YE DİL YA RE LE Nİ R
E SER SAM YE L LE Rİ DAL YA RE LE Nİ R

—1—
BİR SEHER VAKTİNDE İNDİM BAĞLARA
ÖTER SEYDA BÜLBÜL DİL YARELENİR
BAKMAZMISIN SINEMDE DAĞLARA
DERDİM DÖKMEYE DİL YARELENİR

—2—
BOŞ GEÇİRMEYELİM GEL BU ÇAĞLARI
DOLAŞALIM SAHRALARI DAĞLARI
BİR GÜN GAZEL DÖKER ÖMRÜN BAĞLARI
ESER SAM YELLERİ DAL YARELENİR.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M. REPERTUAR SIRA No: 585
İNCELEME TARİHİ: 15.3.1974

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN

YÖRESİ
ZİLE

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
MAHMUT SALAN

HATIRINA DÜŞMEZ SORMAZ HALİMDEN
(Yareli durna)

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

SÜRE:

(DERTLİ'DEN)

HA TI RI NA DÜŞ MEZ SÖR MAZ HA LİM DEN
GÖ NÜ LAŞ KA TI NA Bİ NİP YA RİŞ DEN
DERT Lİ SE Rİ SE FİL GUR BE TEL LER DE

SÖR MAZ HA LİM DEN KİR PİK LE Rİ Sİ YAH
Bİ NİP YA RİŞ MAZ GA MU HİC RAN DEV RA
GUR BE TEL LER DE BİR ZA MAN SÖH RE Tİ

KA LEM KAŞ LI YAR DUR NAM DUR NAM
Nİ NA KA RİŞ MAZ " " " "
GE ZER DİL LER DE " " " "

DUR NAM DUR NAM YA RE Lİ DUR NAM AL
" " " " " " " "

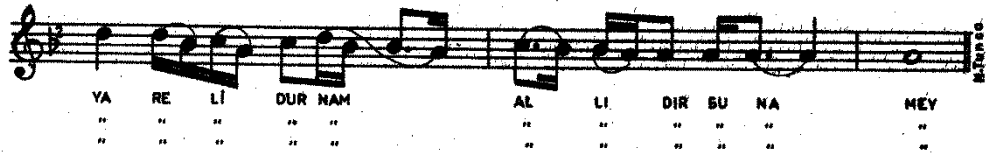
Lİ DIR SU NA MEY FİK RİN ZİK RİN ÇIK MAZ
" " " " " " ÇOK TAN BE Rİ KÜ SÜ
" " " " " " YA RİM GE LİR Dİ YE

OL DU AK LIM DAN OL DU AK LIM DAN
LÜ YÜZ BA RİŞ MAZ LÜ YÜZ BA RİŞ MAZ
GÖ ZÜ YOL LAR DA GÖ ZÜ YOL LAR DA

KEN Dİ ME LÜL ME LÜL GÖ ZÜ YAŞ LI YAR
BE Nİ Mİ NEN MER Cİ ME Ğİ TAŞ LI YAR
A NA DAN GÜL ME DİK GA RİP BAŞ LI YAR

DUR NAM DUR NAM DUR NAM DUR NAM
" " " " " " " "

HATIRINA DÜŞMEZ SORMAZ HALİMDEN
(Şehîfe:2)

HATIRINA DÜŞMEZ, SORMAZ HALİMDEN
KIRPIKLERİ SİYAH KALEM KAŞI YAR, (Durnem,durnem,durnem,durnem,yaralı durnem,alıdır sunam ay)
FİKRİN ZİKRİN ÇIKMAZ OLDU AKLIMDAN
KENDİ MELÛL MELÛL GÖZÜ YAŞLI YAR (" " " " " " " " ")
2
GÖNÛL AŞK ATINA BİNİP YARIŞMAZ
GAMÛ HİCRAN DEVRANINA KARIŞMAZ (" " " " " " " " ")
ÇOKTAN BERİ KÛSÛLÛYUZ BARIŞMAZ
BENİMİNEN MERCİMEĞİ TAŞLI YAR (" " " " " " " " ")
3
DERTLİ SERİ SEFİL GURBET ELLERDE
BİR ZAMAN ŞÖHRETİ GEZER DİLLERDE (" " " " " " " " ")
YARIM GELİR DEYİ GÖZÜ YOLLARDA
ANADAN GÜLMEDİK GARİP BAŞLI YAR (" " " " " " " " ")

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T R T M. REPERTUAR SIRA No: 2724
İNCELEME TARİHİ: 7 6 1985

DERLEYEN
MEHMET ÖZBEK

YÖRESİ
ELAZIG

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI

OSMAN ÖGE - ŞÜKRÜ CANAYDIN

SÜRESİ :

KAR MI YAĞMIŞ ŞU HARPUT'UN BAŞINA

NOTAYA ALAN
MEHMET ÖZBEK

KAR MI YAĞ MIŞ ŞU HAR PU TUN
BA ŞI NA KUR BA NO LAM
TOP RA ĞI NA TA ŞI NA
TA ŞI NA TA ŞI NA A
MA N KUR BA NO LAM
TOP RA ĞI NA TA ŞI NA
TA ŞI NA TA ŞI NA A
MAN HE NÜZ GİR MIŞ
ON UÇ ON DÖRT YA ŞI NA

- 2 -

KAR MI YAĞMIŞ ŞU HARPUT'UN BAŞINA

KÜ ÇÜ CÜK TEN BİR — YAR SEV DİM

VAH NEN Nİ — YAR NEN Nİ —

YAR NEN Nİ —

KÜ ÇÜ CÜK DEN BİR — YAR — SEV DİM

VAH NEN Nİ — YAR NEN Nİ —

YAR NEN Nİ NE — N Nİ

BİR AH ÇEKSEM KARŞIKI DAĞLAR YIKILIR
BUGÜNPOSTA GÜNÜ CANIM SIKILIR
ELLERİN MEKTUBU GELMİŞ OKUNUR
BENİM YÜREĞİME HANÇER SOKULUR

BİR AH ÇEKSEM KARŞIKI DAĞLAR ÜNÜLER
AH ETTİKÇE ESKİ DİRDİM YENİLER
BEN ÖLÜRSEM MEZAR TAŞIM İNİLER
BU DERT BENİ İFLAH ETMEZ ÖLDÜRÜR

T. R. T. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T. H. M. REPERTUAR SIRA No: 1806
İNCELEME TARİHİ: 13 - 2 - 1978

YÖRESİ
DENİZLİ

KİMDEN ALINDIĞI
ÖZAY GÖNLÜM

SÜRESİ
1: 30

EVLERİNİN ÖNÜ BULGUR KAZANI

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ
- 1955 -

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

The musical score is written in a single system with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It consists of seven staves of music. The lyrics are written below the notes. The score includes various musical notations such as eighth notes, quarter notes, and rests. There are also some performance markings like '2.3.' and 'uysal'.

EV LE Rİ NİN Ö NÜ BUL GUR KA ZA NI OĞ LAN
DE NİZ Lİ NİN A DI MA DIM YOL LA RI
EV LE Rİ NE VA RA MA DIM YA LI NI ZOG LAN

KA ZA NI KA ZA NI HER KES SE VE RO KU
YOL LA RI YOL LA RI A CI LIPSAR MI YOR
YA LI NIZ MEN Dİ Lİ Mİ A LA

YA NI YA ZA NI OĞ LAN YA ZA NI
YA RIN KOL LA RI OĞ LAN KOL LA
KÖY DÜ ÇA LI ZOG LAN ÇA LI Rİ NİZ

KİM SE SEV MEZ MEY HA NE DE GE ZE Nİ OĞ LAN GE ZE
BUL BUL Gİ Bİ SA KIR Gİ DER DİL LE RI OĞ LAN DİL LE
TEN HA LAR DA SÖ ZAT MIS DI OĞ LU NU ZOG LAN OĞ LU

NI GE ZE NI { AR MUT DAL DA KIZ BAH ÇE DE
Rİ DİL LE Rİ RI
NUZ OĞ LU NUZ VE RE DÜ ŞER ŞE KER LE NİR

SAL LA NI ROĞ LAN SAL LA NİR
BAL LA NİR BAL LA NİR

EVLERİNİN ÖNÜ BULGUR KAZANI (Oğlan kazanı)
HERKES SEVER OKUYANI YAZANI (Oğlan yazanı)
KİMSE SEVMEZ MEYHANEDE GEZENİ (Oğlan gezeni)

Bağlantı { ARMUT DALDA KIZ BAHÇEDE SALLANIR (Oğlan sallanır)
YERE DÜŞER ŞEKERLENİR BALLANIR (Oğlan ballanır)

—2—
DENİZİNİN ADIM ADIM YOLLARI (Oğlan yolları)
AÇILIP SARMİYÖR YARIN KOLLARI (Oğlan kolları)
BÜLBÜL GİBİ SAKIR GİDER DİLLERİ (Oğlan dilleri)
Bağlantı.

—3—
EVLERİNE YARAMADIM YALINIZ (Oğlan yalınız)
MENDİLİMİ AUKOYDU ÇALIMIZ (Oğlan sarıkız)
TENHALARDA SÖZ ATMIŞTI OĞLUNUZ (Oğlan krızınız)

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 705
İNCELEME TARİHİ: 15/3/1974

YÖRESİ
AKDAĞMADENİ
KİMDEN ALINDIĞI
MEHMET ÖZDİŞ

DERLEYEN
M. SARISOZEN

DERLEME TARİHİ
8/5/1952

NOTAYA ALAN
M. SARISOZEN

EKİN EKTİM ÇÖLLERE

SÜRESİ: ♩ = 84

E Kİ NEKTİM ÇÖLLE RE DE YOL DUR MA DİM EL LE RE ON BE ŞİNDE
E Kİ NEKTİM GÜLBİTİ DE DALIN DA BÜL BÜ LÖT TÜ ÖT ME EY GA
E Kİ NE Fİ RAZ DER LER DE GÜ ZE LE BE YAZ DER LER HER Kİ ME DER

YAR SEV DİM DE SEZ DİR ME DİM EL LE RE ÇİT ÇİT ÇİT ÇİT ÇE DE NE DE
RİP BÜL BÜL DE YA RİM AK LI MA DÜŞ TÜ " " " " " " " "
DİM YAN SAM DA YA NA YA NA GEZ DER LER " " " " " " " "

SAR BE DE Nİ BE DE NE DÜNYA DO LU YA ROL SA DA A LA CA ĞİM
" " " " " " " " " " " " " " " " " " "
" " " " " " " " " " " " " " " " " " "

BİR TA NE
" " "
" " "

(1)

EKİN EKTİM ÇÖLLERE DE
YOLDURMADIM ELLERE
ONBEŞİNDE YAR SEVDİM DE
SEZDİRMEDİM ELLERE

Bağlantı:

{ ÇİT ÇİT ÇİT ÇİT ÇEDENE DE
SAR BEDENİ BEDENE
DÜNYA DOLU YAR OLSADA
ALACAGIM BİR TANE

(2)

EKİN EKTİM GÜL BİTTİ DE
DALINDA BÜLBÜL ÖTTÜ
ÖTME EY GARİP BÜLBÜL DE
YARIM AKLIMA DÜŞTÜ

(Bağlantı)

(3)

EKİNE FIRAZ DERLER DE
GÜZELE BEYAZ DERLER
HER KİME DİRDİM YANSAMD
YANA YANA GEZ DERLER

(Bağlantı)

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 2961
İNCELEME TARİHİ : 08. 06. 1987

DERLEYEN
TRT MÜZ. D. BŞK.
THM MD. LÜĞÜ

YÖRESİ
SİVAS / Şarkışla

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
AŞIK VEYSEL ŞATIROĞLU

SEN BİR CEYLAN OLSAN BEN DE BİR AVCU

NOTAYA ALAN
ALİ CANLI

SÜRESİ :

SEN BİR CEY LAN OL SAN BEN DE Bİ RAV CU
KURUL MA SEV Dİ ĞİM GÜ ZE LİM DE Yİ
VESSEL DE RİS Mİ Nİ KOY MAM Dİ LİM DEN

AV LA SAM ÇÖL LER DE SA Zİ LE SE Nİ
BAĞ LAN MA KA RA Yİ AL LA Rİ GE YİN
AY RI DÜŞ TÜM VA TA NİM DAN YUR DUM DAN

BU LUN MAZ DER MA Nİ YOK TU Rİ LA Cİ
BEN BİR ÇO BAN OL SAM SEN DE BİR GO YUN
KUŞ OL SAN DA KUR TUL MAZ DİN E LİM DEN

VUR SAM YA RA LA SAM SÖ Zİ LE SE Nİ
SES LE SEM E Lİ ME TU Zİ LE SE Nİ
E GER GÖR SEM İ Dİ GÖ Zİ LE SE Nİ

S. SABUNCU

- 1 -
SEN BİR CEYLAN OLSAN BEN DE BİR AVCU
AVLASAM ÇÖLDERDE SAZ İLE SENİ
BULUNMAZ DERMANI YOKTUR İLACI
VURSAM YARALASAM SÖZ İLE SENİ

- 3 -
GOYUN OLSAN OTLATIRDIM YAYLADA
TELLERİNİ YOLDURMAZDIM HOYRADA
BALIK OLSAN TAKLA DÖNSEN DERYADA
DÜŞÜRSEM TORUMA HIZ İLE SENİ

- 2 -
KURULMA SEVDİĞİM GÜZELİM DEYİ
BAĞLANMA KARAYI ALLARI GEYİN
BEN BİR ÇOBAN OLSAM SEN DE BİR GOYUN
SESLESEM ELİME TUZ İLE SENİ

- 4 -
VEYSEL DER İSMİNİ KOYMAM DİLİMDEN
AYRI DÜŞTÜM VATANIMDAN ELİMDEN
KUŞ OLSAN DA KURTULMAZDIN ELİMDEN
EĞER GÖRSEM İDİ GÖZ İLE SENİ

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR NO : 3762
İNCELEME TARİHİ : 14. 04. 1992

DERLEYEN
ERDEM ÇALIŞKANEL

YÖRESİ
ANTALYA / İbradı

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI
SAMİ DEMİRCİOĞLU

ŞU MAŞAT'IN BELENİ

NOTAYA ALAN
ERDEM ÇALIŞKANEL

SÜRESİ : ♩ = 96

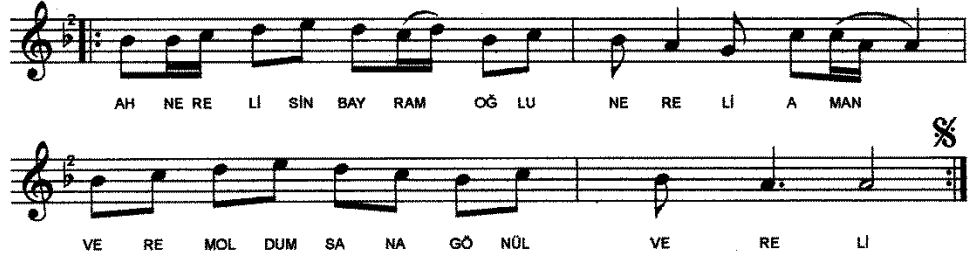
SAZ -----

ŞU MA ŞA DIN BE LE Nİ
A YA ĞIN DA PUL LU YE ME Nİ A MAN
A YA ĞIN DA PUL LU YE ME Nİ
AK ŞAM Sİ ZE VA RA CAM
SİD Dİ KAM A NA NA DE MEN Mİ A MAN
SİD Dİ KAM A NA NA DE MEN Mİ

- 2 -

ŞU MAŞAT'IN BELENİ

S. SABUNCU

- 1 -
ŞU MAŞAT'IN BELENİ
AYAĞINDA PULLU YEMENİ
AKŞAM SİZE VARACAM
SİDDİKAM ANANA DEMEN Mİ
-Bağlantı -
NERELİSİN BAYRAMOĞLU NERELİ AMAN
VEREM OLDUM SANA GÖNÜL VERELİ

- 2 -
KARŞIDA KATIRANLAR
DİBİNDE OTURANLAR
BANA BİR ÖĞÜT VERİN
SEVDADAN KURTULANLAR
-Bağlantı -
NERELİSİN BAYRAMOĞLU NERELİ AMAN
VEREM OLDUM SANA GÖNÜL VERELİ

- 3 -
ŞU MAŞAT'IN KIZLARI
BAYGIN BAKAR GÖZLERİ
GÖZLERİNE BAKARKEN
YITIRDIM ÖKÜZLERİ
-Bağlantı -
NERELİSİN BAYRAMOĞLU NERELİ AMAN
VEREM OLDUM SANA GÖNÜL VERELİ

- 4 -
KARŞIDA ÖKÜZ GÖRDÜM
AĞZINDA SAKIZ GÖRDÜM
SİDDİKAYLA HASAN'I
YATAK DA MAPUS GÖRDÜM
-Bağlantı -
NERELİSİN BAYRAMOĞLU NERELİ AMAN
VEREM OLDUM SANA GÖNÜL VERELİ

MAŞAT : İbradı kasabasına bağlı bir mahalle
YATAK : Yayla da yaşayan insanların taştan yaptıkları ve üzerini ormanla örttükleri bir göz oda.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 110
İNCELEME TARİHİ : 17. 3. 1973
2. İNCELEME TARİHİ : 1990
YÖRE

ORDU / Fatsa
KAYNAK KİŞİ
ÜMİT TOKCAN

SÜRE : 63

HEKİMOĞLU DERLER BENİM ASLIMA

DERLEYEN
ÜMİT TOKCAN

DERLEME TARİHİ
26. 5. 1971
NOTALAYAN
ÜMİT TOKCAN

(SAZ - - - - -)

HE Kİ MOĞ LU DER LER BE NİM AS LI MA
KO NAK LAR YAP TIR DIM MER MER Dİ REK Lİ

2. AY NA LI MAR TİN YAP TIR DIM DA NA Rİ NİM KEN Dİ NES Lİ ME
HE Kİ MOĞ LU DE Dİ ĞİN DE NA Rİ NİM AS LAN YÜ REK Lİ

(SAZ - - - - -)

HE KİM OĞ LU DER LER U FAK Bİ RU ŞAK
KO NAK LAR YAP TIR DIM DÖ ŞE DE ME DİM

2. Bİ RO MUZ DAN Bİ RO MU ZÂ NA Rİ NİM ON AR MA Fİ ŞEK
ÜN YE FAT SA Bİ ROL DU DA NA Rİ NİM BA ŞE DE ME DİM

GEZİTÜRK

HEKİMOĞLU DERLER BENİM ASLIMA
AYNALI MARTİN YAPTIRDIM DA (NARİNİM) KENDİ NESLİME

HEKİMOĞLU DERLER UFAK BİR UŞAK
BİR OMAUZDAN BİR OMAZA (NARİNİM) ON ARMA FİŞEK

KONAKLAR YAPTIRDIM MERMER DİREKLİ
HEKİMOĞLU DEDİĞİN DE (NARİNİM) ASLAN YÜREKLİ

KONAKLAR YAPTIRDIM DÖŞEDEMEDİM
ÜNYE FATSA BİR OLDU DA (NARİNİM) BAŞ EDEMEDİM

ÜNYE FATSA ARASI ORDU DA KURULDU
HEKİMOĞLU DEDİĞİN (NARİNİM) O DA VURULDU

MARTİN : Tülök

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA NO: 1009
İNCELEME TARİHİ: 12 / 6 / 1975

DERLEYEN
AHMET YAMACI

YÖRESİ
AYDIN

DERLEME TARİHİ

KİMDEN ALINDIĞI

EKLEMEDİR KOCA KAVAK

NOTAYA ALAN
AHMET YAMACI

SÜRESİ :

EK LE ME DİR KO CA KO NAK EK
Bİ ZİM BA ĞİN ME NEK SE Sİ EK
Bİ ZİM BA ĞA Ğİ DE Rİ Sİ A SER

LE ME A MAN A MAN NAZ Lİ DA YÄ RİM
LO LUR A MAN A MAN MAN A LEM DE SEV Dİ
HA YA " " " " ÇEK Tİ LER KO

Yİ NE Yİ NE GEL Dİ AK Lİ MA
Ğİ Nİ DE YA NAR KÜ LO LUR
LUM DAN BE Nİ TEN HA YA

NA SİL E DE YİM BA ŞİM DA Kİ SEV
SEV Dİ Ğİ Nİ A LA MA YAN DE
NA SİL E DE YİM BA ŞİM DA Kİ SEV

DA YA A MAN. A MAN A MA NA MAN DOST LAR
LO LUR " " " " HAY Dİ HAY Dİ Ğİ DE LİM
DA YA " " " " A MA NA MAN DOST LAR

YOL DAN GEL DİM YOR GÜ NUM
AY NALI KA VA KA ĞA Ü MÜZ
KABİR DE BA NA Ü DAR GE LİR

OR TA DA BOY LU BİR GÜ ZE LE VUR
TA ZE DE ŞEF TA Lİ DİR Bİ ZİM YÜ
BU GENÇ LİK DE Ö LÜM BA NA ZOR

GÜ KÜ GE NUM MÜZ LİR

T.R.T. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T.H.M. REPERTUAR No: 113
İNCELEME TARİHİ: 17. 3. 1973
2. İNCELEME TARİHİ: 1990

YÖRE
KIRŞEHİR
KAYNAK KİŞİ
MUHARREM ERTAŞ-NEŞET ERTAŞ
SÜRE: 144

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ

DERLEME TARİHİ
5. 1. 1971
NOTALAYAN
NİDA TÜFEKÇİ

DANE DANE BENLERİ VAR YÜZÜNDE

(SAZ

The musical score is written on ten staves. The first four staves are instrumental, featuring a melody in 3/4 time with a key signature of one sharp (F#). The fifth staff begins with the lyrics 'DA NE DA NE BEN LE Rİ VAR YÜ ZÜN DE'. The subsequent staves continue the melody with lyrics: 'YÜ ZÜN DE YÜ ZÜN DE CA NA LI CI BA KIŞ LA RI', 'GÖ ZÜN DE GÖ ZÜN DE GÖ ZÜN DE BİN BİR DAT VAR', 'E DÁ SIN DA NA ZİN DA NA ZİN DA NA ZİN DA', and 'DÜN YA DA YÂR DEN DAT LI VAR MO LA VAR MO LA'. The score includes various musical notations such as eighth notes, sixteenth notes, and rests, with some measures marked with a '3' indicating a triplet.

DA NE DA NE BEN LE Rİ VAR YÜ ZÜN DE

YÜ ZÜN DE YÜ ZÜN DE CA NA LI CI BA KIŞ LA RI

GÖ ZÜN DE GÖ ZÜN DE GÖ ZÜN DE BİN BİR DAT VAR

E DÁ SIN DA NA ZİN DA NA ZİN DA NA ZİN DA

DÜN YA DA YÂR DEN DAT LI VAR MO LA VAR MO LA

-2-
DANE DANE BENLERİ VAR YÜZÜNDE

VAR MO— LA SAL LA NI— SAL— LA NI— GE— LEN— YÄR MO LA—

YÄR MO LA— MO MO— LA (SAZ —————)

KÜ PE LE Rİ
A GİR BAR HA

A GİR DÜ ŞER— KU— LAK— DAN— KU LAK DAN— KU LAK— DAN—
NA SI VAR— DIR— E— LİN— DE— E LİN DE— E LİN— DE—

ZÜ LÜF LE— Rİ— TEL TE— LET— MIŞ— YA NAK— DAN— YANAK— DAN—
DAT LI KE— LÂM— GE LİR— YÄ— RİN— Dİ LİN— DE— Dİ LİN— DE—

YA NAK— DAN— AĞ Zİ ŞE KER BA LA KI YOR DU— DAK— DAN—
Dİ LİN— DE— KE MER OL SAM SEV Dİ Ğİ MİN BE— LİN— DE—

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 76
İNCELEME TARİHİ : 27. 1. 1973
2. İNCELEME TARİHİ : 1990

YÖRE
KARS
KAYNAK KİŞİ
İBRAHİM YILDIRIM

BAHARIN GÜLŞEN ÇAĞINDA

-ŞEĞAH TÜRKÜ-

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ

DERLEME TARİHİ
15. 2. 1971

NOTALAYAN
NİDA TÜFEKÇİ

SÜRE = 96

(SAZ - - - - -)

BA HA RIN GÜL ŞEN ÇA ĞIN DA
O HU KUŞ LAR Dİ LE GEL SİN
VE TEN BA ĞI EL EL VAN DIR

NE GE ZİR SEN BA ĞI BÜL BÜL (SAZ - - - - -)
HOŞ NE FE SİN Zİ LE GEL SİN
YOH ÜS TÜN DE HÂ Rİ BÜL BÜL

O HU DÜN AĞ LI MA PAR DİN OL DUNMEN DEN
YÂ RİM GÜ LE GÜ LE GEL SİN SEN ÇA LAN DA
Ö MÜR SÜR ME Lİ DEV RAN DIR SE SİN GEL SİN

YA ĞI BÜL BÜL (SAZ - - - - -) OL DUN MEN DEN
SA Zİ BÜL BÜL SEN ÇA LAN DA
SA Rİ BÜL BÜL SE SİN GEL SİN

- 2 -
BAHARIN GÜLŞEN ÇAĞINDA

YA Ğİ BÜL BÜL YA Ğİ BÜL BÜL YA Ğİ BÜL BÜL
SA Zİ BÜL BÜL SA Zİ BÜL BÜL SA Zİ BÜL BÜL
SA Rİ BÜL BÜL SA Rİ BÜL BÜL SA Rİ BÜL BÜL

YA Ğİ BÜL BÜL
SA Zİ BÜL BÜL
SA Rİ BÜL BÜL

GENÇTÜRK

BAHARIN GÜLŞEN ÇAĞINDA
NE GEZİRSİN BAĞI BÜLBÜL
OHUDUN AĞLIM APARDIN
OLDUN MENDEN YAĞI BÜLBÜL
OLDUN MENDEN YAĞI BÜLBÜL
YAĞI BÜLBÜL YAĞI BÜLBÜL YAĞI BÜLBÜL

OHU KUŞLAR DİLE GELSİN
HOŞ NEFESİN ZİLE GELSİN
YARIM GÜLE GÜLE GELSİN
SEN ÇALANDA SAZI BÜLBÜL
SEN ÇALANDA SAZI BÜLBÜL
SAZI BÜLBÜL SAZI BÜLBÜL SAZI BÜLBÜL

VETEN BAĞI EL ELVANDIR
YOH ÜSTÜNDE HÂRİ BÜLBÜL
ÖMÜR SÜRMELİ DEVRANDIR
SESİN GELSİN SARI BÜLBÜL
SESİN GELSİN SARI BÜLBÜL
SARI BÜLBÜL SARI BÜLBÜL SARI BÜLBÜL

GEZİRSİN : Gezersin
YAĞI : Yabancı, düşman
VETEN : Vatan
APARMAK : Alıp götürmek götürmek (Buradaki anlamı : Yok etmek)
ELVAN : Renkler,türlü renklerde olan (Buradaki anlamı : Çeşit çeşit, değişik)
DEVİRAN : Değişen süre, yaşanan süre
OHUDUN : Okudun
AĞLIM Usum, aklım
GÜLŞEN : Gülük, gül bahçesi
YOH : Yok
HÂR : Diken

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 153 - 18/3/1973

YÖRESİ
AZERİ TÜRKÜ

KİMDEN ALINDIĞI
HANDAN UYSAL

ÖZÜNE ÖZÜM GURBAN

DERLEYEN
HANDAN UYSAL

DERLEME TARİHİ
MART.1973

NOTAYA ALAN
YÜCEL PAŞMAKCI

SÜRE: ♪♪ = 96

Söz..... Pr.

Ö ZÜ NE Ö ZÜM GURBAN GÖ ZÜ
NE BU GÖ ZÜM GURBAN SÖ ZÜ NE SÖ ZÜM GURBAN YÂR GEL Dİ YÂR GEL Dİ YÂR
GEL Dİ GEL Dİ
E LİN DE İ PEK DES MAL DE DE GU RU BA Nİ NO LUM
ÇEH Mİ ŞEM HES RE Tİ Nİ
DER Dİ Nİ MÖH NE Tİ Nİ BU MU DUR YOK SA HA YAL YÂR GEL Dİ YÂR GEL Dİ YÂR
GEL Dİ BU MU DURU YOK SA HA YAL YÂR GEL Dİ YÂR GEL Dİ YÂR GEL Dİ

(1)
Özüne özüm gurban
Gözüne bu gözüm gurban
Sözüne sözüm gurban
Yâr geldi, yâr geldi, yâr geldi

(2)
Od'una çok yanmışam
Başına çok dolanmışam
Yoluna dayanmışam
Yâr geldi, yâr geldi, yâr geldi
(Bağlantı)

(3)
Gitme menden uzağa
Salma könlümü firaga
Sevdiğim ağıl ola
Yâr geldi, yâr geldi, yâr geldi
(Bağlantı)

(4)
(Bağlantı)
{ Elinde ipen desmal dede gurbanın olam
Çehmişem hasretini dardını möhnetini
Bumudur yoksa hayal
Yâr geldi, yâr geldi, yâr geldi.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI

THM REPERTUAR SIRA No: 2345

İNCELEME TARİHİ:

YÖRESİ:

ORTA ANADOLU

KİMDEN ALINDIĞI:

SÜRESİ:

DERLEYEN:

DERLEME TARİHİ:

NOTA ALAN:

ŞU KIŞLANIN KAPISINA

—1—
ŞU KIŞLANIN KAPISINA
MAİL OLDUM YAPISINA
TELLİ KURBAN BAĞLAYAYIM
ASKER YARIN KAPISINA

Bağ: YÜCE DAĞLAR OLMA SAYDI
LÂLELERİ SOLMASAYDI
ÖLÜM ALLAH'IN EMRİ DE
ŞU AYRILIK OLMASAYDI

—2—
KARA KAZAN KAYNAMASIN
ATIM CİRİT OYNAMASIN
İKİ SENE ASKER OLDUM
NAZLI YARIM AĞLAMASIN

Bağ:

—3—
KIRATIMIN BELİ İNCE
ÖLÜRÜM YAR GÖRMEYİNCE
TELLİ YATAK SERDİREMEM
ASKER YARIM GELMEYİNCE

Bağ:

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 923
İNCELEME TARİHİ: 10_2_1975

DERLEYEN
M. SARISÖZEN

YÖRESİ
ARTVIN

KİMDEN ALINDIĞI
HASAN CİTAK

SÜRESİ

BULUTLAR OYNAR OYNAŞIR (SARI ÇİÇEK - SARI KIZ)

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
M. SARISÖZEN

BU LUT LA ROY NA ROY NA ŞIR FE LEK TE GÖ ZÜM KAL DI HUB LAR SA HI
KI EN GEL BİR Bİ Rİ NE A TI ŞIR Dİ DEM YA ŞI DER YA LA RA
DER YA KE NA RIN DA O LUR A DE LER YEL VUR DUK CA Sİ YAH ZUL FÜN

ME LEK TE HAY Dİ HAY Dİ SA RI KIZ HAY Dİ HAY Dİ
KA TI ŞIR " " " " " " " " " "
ZE DE LER " " " " " " " " " "

SA RI KIZ Bİ RE Lİ E LİM DE Bİ Rİ Dİ LEK DE İÇ Kİ KUR MUŞ
" " " DOĞ RAM DOĞ RAM OL MUŞ ME ZE TU TU ŞUR İÇ Kİ KUR MUŞ
" " " DOL MUŞ KA DEH LE RE TAT LI BÂ DE LER İÇ Kİ KUR MUŞ

O TA ÇİN DA SA Kİ NİN HAY Dİ HAY Dİ SA RI KIZ
O TA ÇİN DA SA Kİ NİN HAY Dİ HAY Dİ SA RI KIZ
Q TA ÇİN DA SA Kİ NİN HAY Dİ HAY Dİ SA RI KIZ

— 1 —

BULUTLAR OYNAR OYNAŞIR FELEKTE
GÖZÜM KALDI HUBLAR SAHI MELEKTE (Haydi haydi sarıkız, haydi haydi sarıkız)
BİR ELİ ELİMDE BİRİ DİLEKDE
İÇKİ KURMUŞ OTAĞINDA SAKİNİN. (Haydi haydi sarıkız.)

— 2 —

İKİ ENGEL BİRBİRİNE ATIŞIR
DİDEM YAŞI DERYALARA KATIŞIR (Haydi haydi sarıkız, haydi haydi sarıkız)
DOĞRAM, DOĞRAM OLMUŞ MEZE TUTUŞUR
İÇKİ KURMUŞ OTAĞINDA SAKİNİN. (Haydi haydi sarıkız.)

— 3 —

DERYA KENARINDA OLUR ADELER
YEL VURDUKCA SIYAH ZÜLFÜN ZEDELER (Haydi haydi sarıkız, haydi haydi sarıkız)
DOLMUŞ KADEHLERE TATLI BADELER
İÇKİ KURMUŞ OTAĞINDA SAKİNİN. (Haydi haydi sarıkız.)

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No : 2221
İNCELEME TARİHİ : 8 - 11 - 1978

DERLEYEN
MEHMET ÖZBEK

YÖRESİ
RUMELİ

DERLEME TARİHİ
28 3 1978

KİMDEN ALINDIĞI
ARIF ŞENTÜRK

KIRCALI İLE ARDA ARASI (DERYALAR)

NOTAYA ALAN
MEHMET ÖZBEK

SÜRESİ:

♩ = 80

The musical score is written on eight staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 7/8 time signature. The tempo is marked as ♩ = 80. The lyrics are written below the notes, with some words split across lines. The score includes various musical notations such as notes, rests, and bar lines. The lyrics are in Turkish and describe a scene in the 'DERYALAR' (marshes) region.

KIR CA LI Y LE AR DA RA SI
CI KA RA BA PO TU RU NU
KIR CA LI Y LE AR DA BOY LA RI NA

SA AT SE KİZ SI RA RA SI YU SU FUM
DAL GA KIZ LA RA R TA CA K YU SU FUM
KİM LER LA GI R DE CE K K K

SA AT SE KİZ SI RA RA SI
DAL GA KIZ LA RA R TA CA K
KİM LER LA GI R DE CE K

AR DA LI LA RA Ğ LI YOR YU SU FU M
DE ME LI DI M MI BEN SA NA YU SU FU M
(ZA RI VAL LI FE RI SU FUN NİN) AN NE SI NE

YOK TU R CA RE SI
KA YI MIZ BA TA CA
KİM HA BER VE RE CE K

A MAN BRE DE R YA LAR KA N LI CA DE R YA LAR

BİZ Nİ ŞA N LI YI Z DE R YA LAR BİZ Nİ

ŞA N LI YI Z Kİ

KIRCALI İLE ARDA ARASI
(DERYALAR)
(Sayfa 2)

— 1 —
KIRCALI İLE ARDA ARASI
SAAT SEKİZ SIRASI (YUSUFUM SAAT SEKİZ SIRASI)
ARDALILAR AĞLIYOR (YUSUFUM)
YOKTUR ÇARESİ

Bağlantı. { AMAN BRE DERYALAR KANLIĞA DERYALAR
BİZ NİŞANLIYIZ
İKİMİZ DE BİR BOYDAYIZ
BİZ DELİKANLIYIZ

— 2 —
ÇIKAR ABA POTURUNU
DALGALAR ARTACAK
DEMEDİM Mİ BEN SANA
KAYIĞIMIZ BATAÇAK
Bağlantı.

— 3 —
KIRCALI İLE ARDA BOYLARINA
KİMLER GİDECEK
GARİP YUSUFUN ANNESİNE
KİM HABER VERECEK
(ZAVALLI FERİDENİN ANNESİNE KİM
HABER VERECEK)
Bağlantı.

KIRCALI (KIRCA ALI) Bulgar sınırına yakın
Türklerle meskün köy.

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR SIRA No: 1323
İNCELEME TARİHİ: 24.5.1977

YÖRESİ
GÖRELE-Çavuşlu

KİMDEN ALINDIĞI
MUSTAFA TAHMAZ
SÜRESİ: ♩ = 78

PÜSKÜLLÜDÜR ALA GÜRGEN

DERLEYEN
ÖMER AKPINAR

DERLEME TARİHİ
18.12.1974

NOTAYA ALAN
CEMİLE CEVHER

PÜSKÜLLÜDÜR ALA GÜRGEN
GÜRGENİN DALLI
KIZ BABANDAN MI GALDI
YALAN DÜNYANIN MALI

PÜSKÜLLÜDÜR ALA GÜRGEN
GÜRGENİN DALLI
KIZ BABANDAN MI GALDI
YALAN DÜNYANIN MALI

PÜSKÜLLÜDÜR ALA GÜRGEN
GÜRGENİN DALLI
KIZ BABANDAN MI GALDI
YALAN DÜNYANIN MALI

PÜSKÜLLÜDÜR ALA GÜRGEN
GÜRGENİN DALLI
KIZ BABANDAN MI GALDI
YALAN DÜNYANIN MALI

PÜSKÜLLÜDÜR ALA GÜRGEN
GÜRGENİN DALLI
KIZ BABANDAN MI GALDI
YALAN DÜNYANIN MALI

-1-
PÜSKÜLLÜDÜR PÜSKÜLLÜ
ALA GÜRGENİN DALLI
KIZ BABANDAN MI GALDI
YALAN DÜNYANIN MALI

-2-
GÜRGEN VARDIM DİBİNE
PATAR ALIRIM PATAR
ANAN SENİ SEVMİYO
BENİM SEVDİĞİM KADAR

-3-
GATIRILMA YÜKLEDİM
GÜRGEN HARTAMASINI
YARIM KİMDEN ÖĞRENDİN
ADAM ALDATMASINI

-4-
GÜRGEN VARDIM DİBİNE
OYMA ALIRIM OYMA
ALDATTIN YAVRUM BENİ
GENÇ YAŞLARINA DOYMA

-HARTAMA: Çam tomruklarından büyük bıçakla kesilen 1/2 Cm kalınlığındaki tahta parçası.

-YMA : Kırılmamış yonga.

-PATAR : Büyük yonga.

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 1061
İNCELEME TARİHİ: 16.6.1975

DERLEYEN
TALİP ÖZKAN

YÖRESİ
BERGAMA

DERLEME TARİHİ
-1965-

KİMDEN ALINDIĞI
HÜSEYİN AYALP-MÜFİT AKGÜN

SANDIK ÜSTÜNDE SANDIK

NOTAYA ALAN
TALİP ÖZKAN

SÜRESİ :

SAN DIK ÜS TÜN DE SAN DIK A MAN E FE
DU DUN DU DU LU LA MAN RI DU DU NUN HI FE
LE RI YAN DIK DÜ ŞÜN ME DEN SÖZ VER DIK
KAŞ A LA MAN RI SA AT RI MİZ KI LI
BİZ Sİ Zİ Bİ RA DAM SAN DIK CEV RE Sİ
DU GU NU MÜZ NE ZA MAN CEV RE Sİ
DU DU NU NOY NAŞ LA RI GEL
SA ÇAK LI İŞ TE GE Lİ YOR EL LE Rİ Bİ ÇAK LI
SA ÇAK LI İŞ TE GE Lİ YOR EL LE Rİ Bİ ÇAK LI
DU DUM GEL HAYDI YAL LAH SAR DU DUM SAR

- 1 -

SANDIK ÜSTÜNDE SANDIK AMAN EFELER YANDIK
DÜŞÜNMEYEN SÖZ VERDİK
BİZ SİZİ BİR ADAM SANDIK
Bağlantı- ÇEVRESİ SAÇAKLI
İŞTE GELİYOR ELLERİ BİÇAKLI.

- 2 -

SAMANLIK DOLU SAMAN, AMAN EFELER AMAN
ELLERİMİZ KINALI
DÜĞÜNÜMÜZ NE ZAMAN
Bağlantı- ÇEVRESİ SAÇAKLI
İŞTE GELİYOR ELLERİ BİÇAKLI.

- 3 -

DUDUN DUDU BAŞLARI, DUDUNUN HİLÂL KAŞLARI
SAAT BEŞTE GELİYOR,
DUDUNUN OYNAŞLARI.
Bağlantı- GEL DUDUM GEL
HAYDI YALLAH SAR DUDUM SAR.

TRT. MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM. No: 252 - 8.6.1973

YÖRESİ
İSTANBUL

KİMDEN ALINDIĞI
SARI RECEP

SÜRE
M: 4/8 - 132

GEMİLERDE TALİM VAR

DERLEYEN
MUZAFFER SARISÖZEN

DERLEME TARİHİ

NOTAYA ALAN
MUZAFFER SARISÖZEN

The musical score is written on five staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/8 time signature. The melody is composed of eighth and sixteenth notes. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody. The third staff continues the melody. The fourth staff continues the melody. The fifth staff ends with a double bar line and a repeat sign. The lyrics are written below the notes.

GE Mİ LER DE TA LİM VAR BAH Rİ YE Lİ YA RİM
VAR O DA GİT Tİ SE FE RE
NE TA LİH SİZ BA ŞIM VAR HA Nİ BE 'NİM RE CE BİM RECE BİM
SA RI Lİ RA VE RE CE GİM AL MAS SA KA RA KO LA Gİ DE CE GİM
SAZ

2
GEMİ GELİR YANAŞIR
İÇİ DOLU ÇAMAŞIR
İSTANBULUN KIZLARI
RECEP DİYE AĞLAŞIR
BAĞLANTI

3
MAVİ GİYME TANIRLAR
SENİ YOLCU SANIRLAR
GEÇME KAPIM ÖNÜNDEN
SENİ BENDEN ALIRLAR
BAĞLANTI

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
T H M REPERTUAR No : 4172
İNCELEME TARİHİ : 19. 02. 1998

YÖRE
DİYARBAKIR
KAYNAK KİŞİ
YUSUF TAPAN

SÜRE : 192

AŞK BAĞRIMDA YAR AÇTI

DERLEYEN
AHMET YAMACI

DERLEME TARİHİ

NOTALAYAN
AHMET YAMACI

(SAZ - - - - -)

ASK BAĞ RIM DA YAR AÇ TI
BAH ÇA DA GÜL LER AÇ MIŞ

AT MA BA NA BU TA ŞI Zİ LİF LE RİN
Gİ DEK HA VUZ BA ŞI NA İN SAF MER HA

TEL TEL OL MUŞ DOK ME RÜZ GA RA KAR ŞI
MET ET YÂ RİM BAK GÖ ZÜ MÜN YA ŞI NA

Dİ GEL A GÂM Dİ GEL PA ŞAM YE TER AĞ LAT
Dİ GEL A GÂM Dİ GEL PA ŞAM YE TER AĞ LAT

MA BE Nİ Dİ GEL VA RİM Dİ GEL CA NİM
MA BE Nİ Dİ GEL VA RİM Dİ GEL CA NİM

YAK TİN KÜ LET TİN BE Nİ
YAK TİN KU LET TİN BE Nİ

AŞK BAĞRIMDA YAR AÇTI
ATMA BANA BU TAŞI
ZİLİFLERİN TEL TEL OLMUŞ
DOKME RUZGARA KARŞI

BAHCADA GÜLLER AÇMIŞ
GİDEK HAVUZ BAŞINA
İNSAF MERHAMET EYLE
BAK GÖZÜMÜN YAŞINA

GEÇMEYER

BAĞLANTI :
Dİ GEL AĞAM Dİ GEL PAŞAM
YETER AĞLATMA BENİ
Dİ GEL VARIM Dİ GEL CANIM
YAKTIN KÜL ETTİN BENİ

BAĞLANTI

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM 175 - 1 / 4 / 1973

YÖRESİ
KÜTAHYA

KİMDEN ALINDIĞI
HISARLI AHMET

DERLEYEN
NİDA TÜFEKÇİ

DERLEME TARİHİ
1965

YAĞMUR YAĞAR

NOTAYA ALAN
NİDA TÜFEKÇİ

SÜRE:

(Saz.....)

YAĞ MUR YA ĞAR A MA NİN A MAN HER DE RE LER
GA DI NİM SE LÂ LI REY GUR BE TE
Gİ DE NİN YÂ RİN E LA LI REY
E LAL MA SA A MA Nİ NA MAN YA NAR
YA NAR GA DI NİM KÜ LO LU REY
A MAN DI AL LAH A A MAN AL BA ŞİM
GENÇ YA ŞİM DA DA MAN ZİN DA NET
DAN DİN SEV DÜN DA YI DA YI DÜN

Böyle okunur

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 994
İNCELEME TARİHİ: 12 - 6 - 1975

DERLEYEN
NERİMAN TÜFEKÇİ

YÖRESİ
ERZURUM

DERLEME TARİHİ
14 - 3 - 1958

KİMDEN ALINDIĞI
MEHMET ŞABAN ATAMAN
SÜRESİ:

DEĞİRMEN BAŞINDA VURDULAR BENİ

NOTAYA ALAN
NERİMAN TÜFEKÇİ

DE ĞİR MEN BA ŞİN DA VUR DU LAR BE
DE ĞİR MEN BA ŞİN DA VUY A NA TE
A TI MI BAĞ LA DİM NA RA ĞA CI
Nİ PEM NA VUY VUY KİR Lİ TÜ TÜN LÜ ĞE O ĞU
NA VUY VUY PER ÇE MİM DO LAŞ TI O ĞU
LO ĞU LO ĞUL SAR DI LAR BE Nİ
" " " " GÜL SU Yİ SER PEM
GÜ LA ĞA CI NA
VUR MA RA ĞIP VUR MA NAR DA NE Sİ
" " " " " " " "
YEM VUY A NA MIN BA BA MI NO ĞU
" " " " " " " "
LO ĞU LO ĞUL BİR DA NE Sİ YEM
" " " " " " " "

—1—
DEĞİRMEN BAŞINDA VURDULAR BENİ, vuy
KİRLİ TUTUNLUĞE (Oğul oğul oğul) SARDILAR BENİ
Bağlantı — VURMA RACIP VURMA, NAR DANESİYEM vuy
ANAMIN BABAMIN (Oğul oğul oğul) BIRDANESİYEM.

—2—
DEĞİRMEN BAŞINDA VUY ANA TEPEM vuy
GAYTAN BİYİHLARAN (Oğul oğul oğul) GÜL SUYI SERPEM
Bağlantı.

—3—
ATIMI BAĞLADIM NAR AĞACINA vuy
PERÇEMİM DOLAŞTI (Oğul oğul oğul) GÜL AĞACINA
Bağlantı.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans ders dönemimden itibaren müzikbilim alanında bilimsel perspektif kazanmam konusunda etkisinin büyük olduğunu düşündüğüm, tez çalışmasının fikir aşamasından son halini alana kadar her aşamasında ve her görüşmede ufkumu genişlettiğini düşündüğüm, bilgisini ve tecrübesini paylaşmaya her daim gönüllü olduğunu hissettiğim, bundan ötürü akademik ve bilimsel çalışma konusunda daima ilhâm aldığım kıymetli hocam Doç. Dr. S. Bahadır Tutu' ya, desteğini esirgemeyen değerli eşi, kıymetli hocam Jülide Tutu'ya çok teşekkür ederim.

Pozitif yaklaşımını ve bilimsel bakış açısını, bilgisini benimle içtenlikle paylaşan, çalışmamda desteğini esirgemeyen değerli hocam Dr. Öğr. Üyesi Hande Devrim Küçükebe'ye ve tez çalışmam süresince tecrübesinden daima faydalandığım, objektif bakış açısından her daim bir şey öğrendiğim, analitik ve bilimsel bakış açısını sabır ve içtenlikle paylaşan, desteğini hep hissettiğim değerli dostum, meslektaşım Dr. Öğr. Üyesi Onurcan Kaya'ya çok teşekkür ederim.

ÖZGEÇMİŞ

Ceren Demirok, ilkokulu Mersin’de, ortaokul ve liseyi Kuşadası’nda tamamladı. 2004 yılında girdiği Ege Üniversitesi Devlet Türk Mûsikîsi Konservatuvarı Ses Eğitimi Bölümü Türk Halk Müziği Ana Sanat Dalı’ndan 2009 yılında mezun olan Demirok, 2010 yılında Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tezsiz Yüksek Lisans programını bitirdi. 2012-2018 yılları arasında Giresun Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Geleneksel Türk Müziği Bölümü Türk Halk Müziği Ana Sanat Dalı’nda Öğretim Görevlisi olarak çalıştı. 2018 yılından bu yana Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Geleneksel Türk Müziği Türk Halk Müziği Ana Sanat Dalı’nda öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.